

PANORAMA POTRAVINÁŘSKÉHO PRŮMYSLU 2014

PANORAMA

POTRAVINÁŘSKÉHO PRŮMYSLU

2014

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Studii „Panorama potravinářského průmyslu 2014“
vypracoval pod gescí Odboru potravinářského MZe
Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha

Ministerstvo zemědělství
Recenzent: Ing. Václav Lukeš

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha

Autoři: JUDr. Ing. Josef Mezera, CSc. (CZ-NACE 10, CZ-NACE 10.3 a CZ-NACE 11.0)

Ing. Martin Plášil, Ph.D. (CZ-NACE 10.1, CZ-NACE 10.2, CZ-NACE 10.4, CZ-NACE 10.6 a CZ-NACE 10.8)

Ing. Zdeňka Náglová (CZ-NACE 10.5, CZ-NACE 10.7, CZ-NACE 10.9)

Text neprošel jazykovou úpravou.

OBSAH

Úvod	5
Použité zkratky	6
Vysvětlivky základních položek	7
Metodika	10
I. CZ-NACE 10 VÝROBA POTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ	12
1. Pozice a struktura odvětví	12
2. Hlavní ekonomické ukazatele	13
3. Cenový vývoj	16
4. Zahraniční obchod	17
5. Shrnutí a perspektivy oddílu	17
II. VÝROBNÍ SKUPINY CZ – NACE 10 VÝROBY POTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ	19
CZ-NACE 10.1 – Zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků	19
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	19
2. Hlavní ekonomické ukazatele	19
3. Cenový vývoj	22
4. Zahraniční obchod	23
5. Shrnutí a perspektivy oboru	23
CZ-NACE 10.2 – Zpracování a konzervování ryb, koryšů a měkkýšů	24
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	24
2. Hlavní ekonomické ukazatele	25
3. Zahraniční obchod	28
5. Shrnutí a perspektivy oboru	29
CZ-NACE 10.3 – Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny	29
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	29
2. Hlavní ekonomické ukazatele	30
3. Cenový vývoj	33
4. Zahraniční obchod	34
5. Shrnutí a perspektivy oboru	34
CZ-NACE 10.4 – Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků	35
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	35
2. Hlavní ekonomické ukazatele	35
3. Cenový vývoj	38
4. Zahraniční obchod	38
5. Shrnutí a perspektivy oboru	39
CZ-NACE 10.5 – Výroba mléčných výrobků	39
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	39
2. Hlavní ekonomické ukazatele	40
3. Cenový vývoj	44
4. Zahraniční obchod	45
5. Shrnutí a perspektivy oboru	45
CZ-NACE 10.6 – Výroba mlýnských a škrobářenských výrobků	46
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	46
2. Hlavní ekonomické ukazatele	47
3. Cenový vývoj	50
4. Zahraniční obchod	50
5. Shrnutí a perspektivy oboru	51

CZ-NACE 10.7 – Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků	51
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	54
2. Hlavní ekonomické ukazatele	52
3. Cenový vývoj	56
4. Zahraniční obchod	56
5. Shrnutí a perspektivy oboru	57
CZ-NACE 10.8 – Výroba ostatních potravinářských výrobků	57
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	57
2. Hlavní ekonomické ukazatele	57
3. Cenový vývoj	61
4. Zahraniční obchod	61
5. Shrnutí a perspektivy oboru	62
CZ-NACE 10.9 – Výroba průmyslových krmiv	62
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	62
2. Hlavní ekonomické ukazatele	64
3. Cenový vývoj	68
4. Zahraniční obchod	68
5. Shrnutí a perspektivy oboru	68
III. CZ-NACE 11 VÝROBA NÁPOJŮ	69
1. Pozice a struktura odvětví	69
2. Hlavní ekonomické ukazatele	69
3. Cenový vývoj	73
4. Zahraniční obchod	73
5. Shrnutí a perspektivy oddílu	74

ÚVOD

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou již osmnácté vydání publikace „Panorama potravinářského průmyslu“, kterou připravuje Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI), v úseku Vědy a výzkumu pod gescí – Odboru potravinářského, Ministerstva zemědělství.

V této zprávě je čerpáno z údajů Českého statistického úřadu. Zpráva byla zpracována v metodice Ministerstva průmyslu a obchodu ČR v časové řadě 2008 – 2013 a dále rok 2014 je vlastním odhadem MPO, konzultovaným s MZe.

Tato zpráva má odborné i širší veřejnosti poskytnout celkový pohled na aktuální situaci a dosaženou úroveň potravinářského průmyslu v ČR. Délka časových řad a šíře indikátorů k tomu dává solidní základ. Komentáře jsou stručné, při snaze správně interpretovat dosažené výsledky. Její jednotlivé části uzavírá shrnutí a další perspektiva hodnocených odvětví, resp. oborů.

Zpráva celkově podtrhuje význam potravinářství v současném industriálním rozvoji, ale připomíná i důležitost zemědělství, na němž je produkce potravin závislá. Rozvoj potravinářské produkce pak podněcuje rozvoj dalších zpracovatelských odvětví, jako je potravinářské strojírenství, výroba obalů a další výroby.

Do potravinářského sektoru je zahrnuta Výroba potravinářských výrobků CZ-NACE 10 a Výroba nápojů CZ-NACE 11. U CZ-NACE 10 jsou dále samostatně sledovány a hodnoceny rozhodující obory (CZ-NACE 10.1 až 10.9).

K celkové charakteristice sledovaného sektoru patří i jeho makroekonomická pozice. Výroba potravin, nápojů a tabákových výrobků v ČR se v roce 2014 podílela na HPH v b. c. 2,25 %, což je oproti roku 2013 méně o 0,02 p. b. Na zaměstnanosti v ČR úhrnem se toto odvětví podílelo 2,70 %, což je meziročně méně o 0,3 p. b. I tak však hodnocené odvětví patří k významným zaměstnavatelům, obdobně jako v celé EU.

Také v roce 2014 probíhala propagace prodeje kvalitních potravinářských výrobků. Na národní úrovni k nejvýznamnějším marketingovým nástrojům patřila značka KLASA. Dále to byl systém podpory zahájený MZe v roce 2010 spolu s AK ČR a PK ČR, pod názvem „Regionální potravina“, který se v jednotlivých krajích zaměřil především na propagaci jedinečné produkce od malých a středních podniků. K významným značkám se zařadilo i logo Český výrobek – garantováno PK ČR.

Ohlasy, u nás i v zahraničí, s nimiž se setkáváme, dokumentují široký zájem o publikaci a snahu seznamovat se s hodnoceným odvětvím, protože potraviny nás provázejí celý život a výrazně ovlivňují jeho kvalitu.

Pro zájemce z řad odborné, ale i širší veřejnosti, bude zpráva k dispozici na MZe na internetové adrese: <http://www.eagri.cz>, resp. v ÚZEI na internetové adrese: <http://www.uzei.cz>.

POUŽITÉ ZKRATKY

b. c.	běžné ceny	MZ	Ministerstvo zdravotnictví
CPV	ceny průmyslových výrobců	p. b.	procentní bod
CZ-NACE	klasifikace ekonomických činností místo dřívějších OKEČ	PK ČR	Potravinářská komora ČR
CZ-CPA	Statistická klasifikace produkce dle aktivit v Evropském hospodářském společenství	PRV	Program rozvoje venkova ČR pro období 2007-2013
CZV	ceny zemědělských výrobců	SC	spotřebitelské ceny
ČNB	Česká národní banka	SVNN	Svaz výrobců nealkoholických nápojů
ČSPS	Český Svaz Pivovarů a Sladoven	SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ČSÚ	Český statistický úřad	SZP EU	Společná zemědělská politika EU
ČŠS	Český škrobárenský svaz	TIS^{ČR} SZIF	Tržní informační systém České republiky SZIF
HOP	hrubý operační přebytek = účetní přidaná hodnota - osobní náklady	VÚPS	Výzkumný ústav pivovarský a sladařský Praha
ISO	International Standard Organisation – Mezinárodní organizace pro standardizaci	VV a S	vlastní výroby a služby
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu	ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
MSP	malé a střední podniky	ZO	Zahraniční obchod
MZe	Ministerstvo zemědělství	ZP	Zpracovatelský průmysl (v systému CZ-NACE označen jako C)

VYSVĚTLIVKY ZÁKLADNÍCH POLOŽEK

Položky Výkazu zisku a ztráty	
Tržby za prodej zboží	Tržby za prodej zboží nakoupeného za účelem dalšího prodeje
Náklady vynaložené na prodané zboží	Tržby za prodej zboží – obchodní marže
Obchodní marže	Tržby za prodané zboží – Náklady vynaložené na prodané zboží
Výkony	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb + změna stavu zásob vlastní činnosti +/- aktivace
Tržby za prodej vlastních V a S (VV a S)	Tržby za prodej vlastní hmotné a nehmotné produkce externím odběratelům
Změna stavu zásob + aktivace	Výkony – tržby za prodej vlastních výrobků-tržby za prodej služeb
Výkonová spotřeba	Obchodní marže + výkony – přidaná hodnota
Účetní přidaná hodnota (ÚPH) v b. c.	Rozdíl mezi výkony vč. obchodní marže a výkonovou spotřebou
Osobní náklady v b. c.	Zahrnují veškeré požitky zaměstnanců i osob pracujících na základě dohody o provedení práce nebo dohody o činnosti vč. nákladů na zákonné i ostatní sociální pojištění
Mzdy	Mzdy poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům (vedeným v evidenčním počtu) za práci. Zahrnuje základní mzdy, příplatky, doplatky ke mzdě, odměny, náhrady mezd, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy. Patří sem i příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti, pokud tito společníci (členové) jsou v pracovním (členském) poměru ke společnosti (družstvu), a jsou tudíž vedeni v evidenčním počtu zaměstnanců. Do mezd se zahrnují dotace a příspěvky obdržené za mzdy.
Ostatní osobní náklady (OON)	Odměny za práce podle dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, odstupné, odměny členům orgánů společnosti a družstva hrazené z nákladů i ze zisku, odměny učňům
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	Osobní náklady – mzdy – OON
Hrubý operační přebytek v b. c.	Přidaná hodnota – osobní náklady
Jiné výnosy	Výnosy celkem – tržby za prodej zboží – výkony
Jiné náklady	Výnosy celkem – náklady vynaložené na prodané zboží – výkonová spotřeba – osobní náklady – odpisy – EBIT
EBIT	HV před zdaněním + nákladové úroky
Nákladové úroky	Představují platební povinnost z titulu úroků vůči bankám, dodavatelům, v případě půjček, finančních operací. Nepatří sem úroky, pokud se zahrnují přímo do pořizovací ceny hmotného a nehmotného investičního majetku.
HV před zdaněním	Hospodářský výsledek za účetní období + daň
Daň	Všechny uhrazené daně, které platí ze svých příjmů (výnosů) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem právnické osoby
HV za účetní období	Hospodářský výsledek za běžnou činnost + Mimořádný výsledek hospodaření-převod podílu na výsledku hospodaření společníkům

Doplňující a dopočtená data	
Výnosy celkem	Výnosy představují provozní, finanční a mimořádné výnosy jednotky. Do provozních výnosů se zahrnují tržby za vlastní výkony a zboží, změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby, aktivace, jiné provozní výnosy, zúčtování rezerv a opravných položek do provozních výnosů Do finančních výnosů patří tržby z prodeje cenných papírů, výnosové úroky, kurzové zisky, výnosy z finančních investic, výnosy z krátkodobého finančního majetku, ostatní finanční výnosy a zúčtování rezerv a opravných položek finančních výnosů Do mimořádných výnosů se zahrnují výnosy ze změny metody, zúčtování rezerv, ostatní mimořádné výnosy a zúčtování opravných položek k mimořádným výnosům.
Tržby	Tržby za prodej vlastních výrobků + Tržby za prodej služeb
Průměrný evid. počet zaměstnanců	Zahrnuje všechny stálé a dočasné zaměstnance, které jsou v pracovním nebo členském poměru (kde součástí členství je též pracovní vztah). Vypočítává se jako aritmetický průměr průměrného počtu zaměstnanců za jednotlivé měsíce
Pracující majitelé	Počet pracujících majitelů firmy a spolupracujících členů domácnosti, pro něž je práce ve firmě hlavní ekonomickou činností. Jsou uvedeny počty majitelů, kteří se pravidelně zúčastňují práce ve své firmě, a tato práce není jejich vedlejší činností. Jde o osoby samostatně výdělečně činné, o společníky ve veřejných obchodních společnostech, o komplementáře v komanditních společnostech. Patří sem i společníci ve společnostech s r.o. a komanditisté v komanditních společnostech, kteří pracují ve své společnosti, avšak nejsou k ní v pracovním poměru. Jsou uvedeni i spolupracující členové domácnosti majitele (manžel, resp. manželka a děti po ukončení povinné školní docházky), kteří se podílejí na práci ve firmě, přitom však k ní nejsou v pracovním poměru.
Počet jednotek	Výkaz ČSÚ P5-01
Investice	Výkaz ČSÚ P5-01
Náklady	Výnosy celkem – HV před zdaněním
Obrat	Tržby za zboží + výkony
Úročené zdroje	Vlastní kapitál + bankovní úvěry + dlouhodobé dluhopisy a směnky + krátkodobé dluhopisy a směnky
Vývoz	Hodnota zboží odeslaného do zahraničí (do států EU a do třetích zemí)
Dovoz	Hodnota zboží přijatého ze zahraničí (ze států EU a ze třetích zemí)
Obchodní saldo zahraničního obchodu	Rozdíl mezi vývozem a dovozem

Ukazatelé	
EVA	Spread * vlastní kapitál
Spread	ROE – re
ROE	HV z a účetní období/vlastní kapitál
Sazba alternativního nákladu na VK (Re)	Výpočet podle metodiky INFA
EBIT/Aktiva	EBIT/Aktiva
Výnosy/Aktiva	Výnosy celkem/Aktiva
VK/Aktiva	Vlastní kapitál/Aktiva
UZ/Aktiva	Úročené zdroje/aktiva
L3	Oběžná aktiva/(krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci)
L2	(Dlouhodobé pohledávky + krátkodobé pohledávky + krátkodobý finanční majetek)/ (krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci)
L1	Krátkodobý finanční majetek/(krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci)
HOP/Výnosy	Hrubý operační přebytek/výnosy celkem
PH/Výnosy	Přidaná hodnota/Výnosy celkem
ON/Výnosy	Osobní náklady/Výnosy celkem
Přidaná hodnota na zaměstnance	Přidaná hodnota/průměrný evidenční počet zaměstnanců * 100
Průměrná mzda	Mzdy/průměrný evidenční počet zaměstnanců/12*100

V číselné části tabulek jsou kromě významových hodnot použity i následující symboly:

- údaj se nevyskytuje;
- . údaj není k dispozici;
- i. d. údaj není možno uveřejnit z důvodu ochrany individuálních dat.

METODIKA

Panorama potravinářského průmyslu za rok 2014 se od jejích minulých ročníků odlišuje, a to jak po stránce obsahové, tak z části i po stránce metodické. Vychází se však jako v minulých letech z metodiky MPO, z níž byl čerpán i tento text v zestručněné verzi.

Aktuální vydání je doplněno o finanční výkazy a aplikaci finanční analýzy INFA.

Zdrojem dat pro charakteristiku potravinářského průmyslu je roční statistický výkaz ČSÚ P5-01 za období 2008 až 2013. Pro cenový vývoj je zdrojem dat měsíční výkaz ČSÚ Prům 1-12. Data za přeshraniční zahraniční obchod jsou přebírána z ČSÚ, kde jejich zdrojem je celní statistika.

V publikaci jsou uvedeny vybrané položky účetního výkazu Výkaz zisku a ztráty a další doplňující data (výnosy celkem, tržby, průměrný evidenční počet zaměstnanců, pracující majitelé, počet jednotek, investice, náklady celkem, obrat, úročené zdroje), ale i další finančně-ekonomické ukazatele (EVA, Sperad, ROE, alternativní náklady na vlastní kapitál, EBIT/Aktiva, Výnosy/Aktiva, EBIT/Výnosy, VK/Aktiva, UZ/Aktiva, L3, L2, L1, HOP/Výnosy, PH/Výnosy, ON/Výnosy, přidaná hodnota na zaměstnance, průměrná mzda). Popis těchto ukazatelů je uveden v předchozí tabulce vysvětlivek základních položek.

METODIKA INFA (stručný výťah)

Cílem rozšíření Panoramy potravinářského průmyslu bylo vedle produkčních charakteristik zhodnotit výkonnost odvětví a oborů. To lze provést pouze pomocí nástroje umožňujícího komplexní posouzení hospodaření skupin podniků, který příčinným způsobem propojuje ukazatele finančního controllingu a controllingu rizik. Takovýmto nástrojem je metodika INFA.

Aby bylo možno tento nástroj použít, je nutno nejprve sestavit finanční výkazy a doplnit a dopočítat některá data. Základem je statistický výkaz P5-01, ze kterého byla vybrána data pro potřeby Panoramy potravinářského průmyslu. Položky finančních výkazů odpovídají českému účetnímu standardu. Data ve výkaze P5-01 jsou za všechny velikosti podniků, tj. i za živnostníky.

INFA je založena na tom, že při posuzování podnikové výkonnosti je potřeba propojit (a současně mít i možnost odděleného pohledu) ukazatele finančního controllingu a controllingu rizik. Ukazatelem, který je nejvíce agregovaným vyjádřením tohoto propojení, je ekonomický zisk. Podnik je dostatečně výkonný, pokud dosahuje kladného ekonomického zisku.

INFA pracuje s manažerským tvarem ekonomického zisku (EVA), který vychází z propočtu tzv. Spreadu. Spread srovnává podnikem dosahovanou výnosnost (rentabilitu) vlastního kapitálu (ROE) se sazbou alternativního nákladu na vlastní kapitál, tzn. výnosností vlastního kapitálu požadovanou vzhledem k podstoupenému riziku (re). Ekonomický zisk je součinem Spreadu a výše vlastního kapitálu (VK). Platí: $EVA = \text{Spread} \cdot VK$. Při analýze tvorby ekonomického zisku INFA odděluje tvorbu výstupu podniku (představovaného veličinou EBIT), jeho dělení a vztahy mezi časovou strukturou aktiv a pasiv. EBIT je nejvhodnější charakteristikou výstupu, protože tato veličina není ovlivněna výší podnikového výstupu určeného věřitelům (úroky) a určeného pro stát (daň). Výši EBIT je potřeba hodnotit v relaci s velikostí majetku, který je v podniku vázán (aktiva) a prostřednictvím kterého byl EBIT vytvořen. Ukazatel EBIT/aktiva ukazuje celkovou výnosnost podniku a je nazýván produkční silou podniku. V první skupině ukazatelů je produkční síla a ukazatelé vysvětlující a přibližující způsob jejího vzniku. Vysoká a stabilní produkční síla působí pozitivně jak na ROE, tak i na re.

Dále jsou faktory, které rozhodují o způsobu rozdělení podnikem vytvořeného EBIT mezi vlastníky a věřitele (tzn. poskytovatele kapitálu) a stát. Velikost produkční síly ovlivňuje také působení výše zadlužení podniku (finanční páky). V případě, že produkční síla podniku není dostatečná, ROE se působením vyššího zadlužení zhoršuje. Na výši rizika (re) působí finanční páka jednoznačně: vždy platí, že vyšší zadluženost generuje vyšší riziko. S růstem zadluženosti se mění dělení EBIT v neprospěch vlastníků, neboť roste část, kterou si z EBIT vezmou věřitelé ve formě úroků.

Další jsou ukazatele indikující finanční stabilitu, za které se tvorba a dělení podnikového výstupu odehrává. Jsou srovnávána aktiva a zdroje jejich financování, resp. schopnost hradit závazky různými formami aktiv s různou likvidností. Ukazatelé reprezentující rovnovážnost systému (schopnost podniku včas dostát svým závazkům vůči všem stakeholderům) jsou podmínkou nutnou pro fungování podniku a výrazně ovlivňují podnikové riziko. Patří k nim především běžná likvidita (L3).

Rozhodující je, jak ukazatele všech výše popsaných skupin působí souhrnně na výnosnost vlastního kapitálu (ROE) a míru rizika (re), tzn. zda Spread ($ROE - re$) roste nebo klesá, resp. je kladný nebo záporný.

INFA umožňuje výběr základních ukazatelů pro posouzení výkonnosti podniků. Odhad hodnoty sazby alternativního nákladu na vlastní kapitál re podle metodiky INFA je, v podobě použité na MPO, založen na několika zjednodušujících předpokladech:

Za cenu cizího kapitálu je dosazena úroková míra, která byla vypočtena: $\text{nákladové úroky} / (\text{bankovní úvěry} + \text{dlouhodobé a krátkodobé dluhopisy a směnky})$;

Je ztotožněna tržní hodnota cizího kapitálu s účetní hodnotou cizího úročeného kapitálu;

Je předpokládána nezávislost hodnoty váženého průměru nákladů na kapitál (WACC, tzn. Weighted Average Capital Cost) na kapitálové struktuře. Změna kapitálové struktury pouze přerozděluje celkový náklad kapitálu mezi majitele a věřitele;

Ve vzorci WACC je za tvar $(1 - \text{sazba daně z příjmů})$, charakterizující zdanění, použit podíl čistého zisku na zisku, tzn. je zohledněn skutečný vliv zdanění.

Alternativní náklad na vlastní kapitál re je nutno spočítat zvlášť pro jednotlivé podniky. Hodnotu re za jednotlivé skupiny, oddíly a sekci jsou spočteny jako vážený aritmetický průměr: $re \text{ skupiny} = \frac{\sum(re \text{ podniku} * \text{vlastní kapitál podniku})}{\sum \text{vlastní kapitál podniku}}$.

Za bezrizikovou sazbu rf je považován v souladu s finanční analýzou podnikové sféry výnos 10 letých státních dluhopisů.

Stavové veličiny, tj. z rozvahy, jsou do výpočtů brány z konce roku. Tokové veličiny z výkazu zisku a ztráty jsou brány do výpočtů za celý rok.

Příčinný pyramidový rozklad EVA pomocí INFA v plném rozsahu není v Panoramě potravinářského průmyslu použit. Do publikace byly vybrány skupiny ukazatelů, které byly soustředěny do grafů.

Skupina ukazatelů Spread, ROE, re a rf je v grafu „Spread“. Ukazatelé charakterizující I. skupinu faktorů jsou v grafu „Produkční síla“. Vybrané ukazatele za II. skupinu jsou v grafu „Struktura úročeného kapitálu“. Za III. skupinu jsou ukazatelé v grafu „Likvidita“.

Vývoj hodnoty Spreadu je dán vývojem hodnoty ROE, tj. rentability vlastního kapitálu a vývojem hodnoty rizika, tj. sazby alternativního nákladu na vlastní kapitál re . Druhým faktorem určujícím hodnotu Spreadu je sazba re .

I. CZ-NACE 10 VÝROBA POTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ

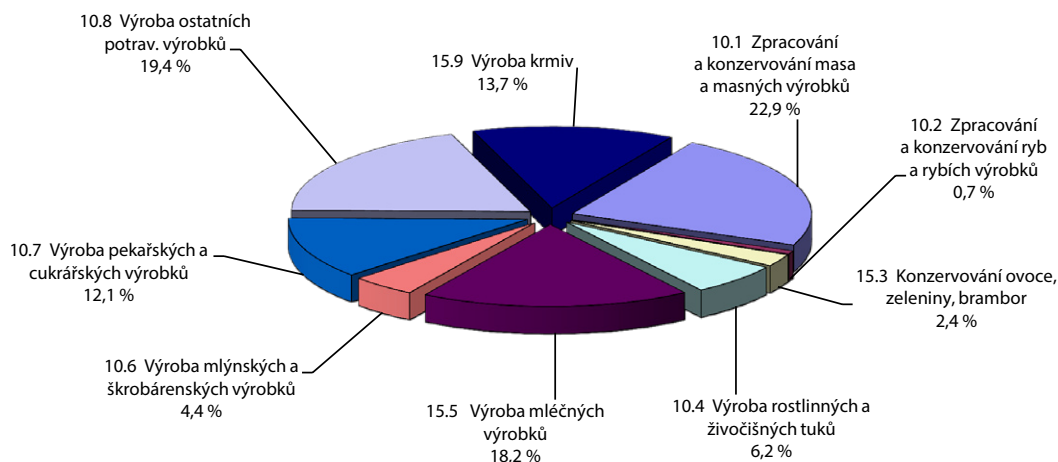
1. Pozice a struktura odvětví

Výroba potravinářských výrobků patří v rámci zpracovatelského průmyslu z hlediska výkonnosti ke klíčovým odvětvím. U tržeb za prodej VV a S v b. c. činil podíl této výroby v roce 2014 na ZP podle odhadu 6,1 %. Avšak u ukazatele účetní přidaná hodnota činil podíl CZ-NACE 10 na ZP v roce 2014 jen 5,6 %. Na druhé straně podíl CZ-NACE 10 na ZP u zaměstnanosti činil 8,1 %. Meziročně nastal u uvedených ukazatelů mírný pokles.

Výroba potravinářských výrobků patří obdobně jako v jiných zemích ke strategickým odvětvím v rámci národního hospodářství. Tento charakter odvětví je dán zabezpečováním výživy obyvatelstva. Z hlediska kvantitativního, ale i kvalitativního, je toho dosaženo zpracováním domácích agrárních surovin, ale u některých komodit k tomu v různé míře přispívá i dovoz, především ze zemí EU. Část potravinářských firem přímo nakupuje agrární produkci pro zpracování, další obory finalizují produkci do širokého sortimentu potravin. Z pestrého spektra produktů a s tím spojených různých technologií vyplývá také oborová četnost jednotlivých skupin oddílů, jak je patrné z grafu 1.1.

Z uvedeného grafu sestaveného z dopočtených údajů za rok 2014 je zřejmé, že vysoký podíl, měřeno tržbami za prodej vlastních výrobků a služeb v b. c., dosahuje skupina 10.1, tedy masný průmysl, následován skupinou 10.8, tj. výrobou ostatních potravinářských výrobků, ponejvíce produktů rostlinného původu a skupinou 10.5 výrobou mléčných výrobků.

Graf 1.1 Podíly skupin oddílů na celku v roce 2014 podle tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb (%)

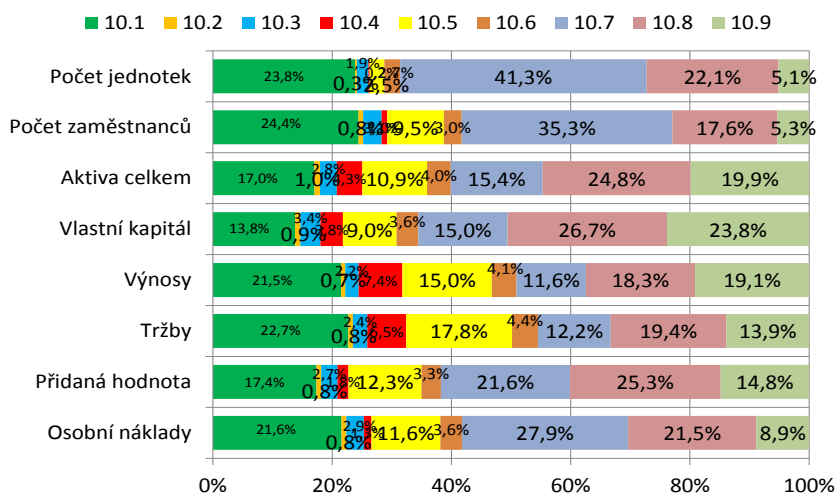

Pramen: data ČSÚ, výpočty MPO

U výnosů, jak vyplývá z grafu 1.2, avšak již vykázaných údajů (2013) je opět první v pořadí skupina 10.1 masný průmysl, ale na druhé pozici je skupina 10.9 výroba krmiv. U přidané hodnoty je zhruba čtvrtinový podíl generován v již dříve zmíněné skupině 10.8, do níž patří i hotová jídla a dále ve skupině 10.7 výrobě pečiva, cukrářských a jiných moučných výrobků, což je výroba, představující vyšší stupeň zpracované produkce.

Největším zaměstnavatelem v tomto oddílu a s vynaložením vysokých osobních nákladů je výše zmíněná skupina 10.7, která je náročná na pracnost a s odlišnými technologiemi a velikostmi firem zastoupená po celém území ČR. Tato skupina je u zaměstnanosti následována skupinou 10.1, v kontextu s vysokým podílem na výkonnosti oddílu. Vysoké osobní náklady a mzdové ohodnocení vyžaduje i skupina 10.8 a 10.1 s ohledem na charakter, resp. šíři produkce či její pracnost. U vybavenosti měřené aktivy zhruba čtvrtinový podíl z oddílu představuje skupina 10.8 ostatních potravinářských výrobků.

Graf 1.2 Podíly skupin oddílů na celku v roce 2013

Pramen: data ČSÚ, výpočty MPO

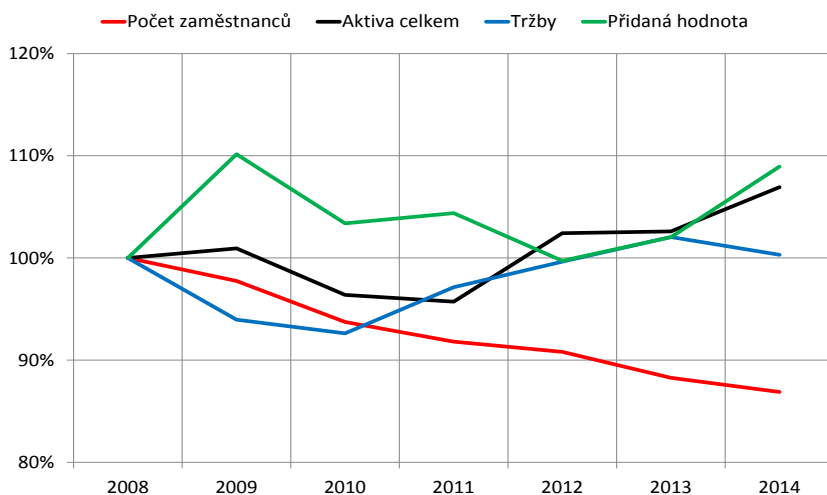
2. Hlavní ekonomické ukazatele

Hodnotíme-li vývoj oddílů v hlavních ukazatelích v letech 2008 – 2014, jak ilustruje graf 2.1, nejúspěšnějším rokem u ukazatele přidané hodnoty byl rok 2009. Této úrovni se po propadu oddílů přiblížil až v roce 2014. Větší nárůst v tomto roce zaznamenala po kolísavém vývoji též aktiva. Tržby mají také poměrně proměnlivý vývoj v kontextu s cenami realizovanými na trhu. Ukazatel počtu zaměstnanců vykazuje trvale pokles, což je dlouhodobý trend, jenž je v kontextu s pořizováním moderních investic a organizačními změnami.

Vývoj produktivity práce zachycený v grafu 2.2 i při určitém kolísání vykazuje příznivý vývoj a udržuje si předstih před průměrnou mzdou, která také roste.

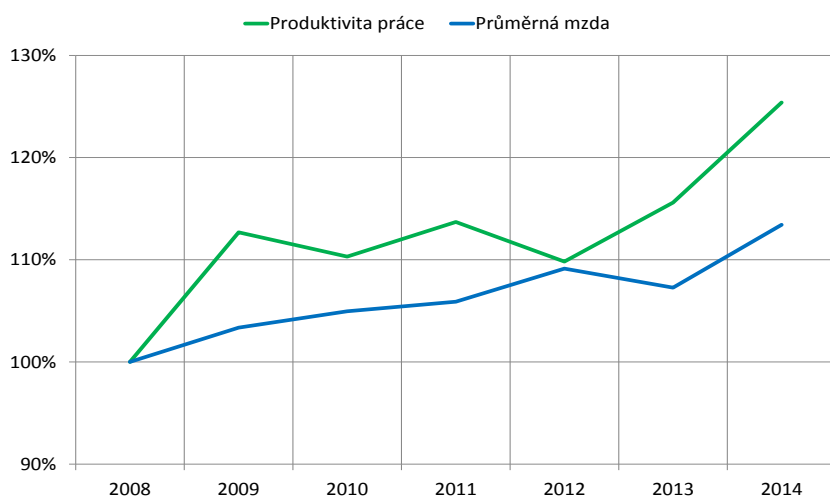
Vyústění finanční analýzy pro oddíl 10 je z hlediska vývoje zachyceno v grafu 2.3. Sledován je Spread (rozdíl ROE – re), rentabilita vlastního kapitálu (ROE), alternativního nákladu na vlastní kapitál (re) a bezriziková sazba (rf). Ani v jednom roce netvořilo odvětví hodnotu pro své majitele (záporný Spread). Významný ukazatel finanční analýzy, ROE dosahovala nejvyšší hodnoty v letech 2009 a 2010. Úroveň re mírně klesala od roku 2010 a obdobně i rf. Graf 2.4 znázorňuje produkční sílu (EBIT/Aktiva) oddílů, která, mimo jiných indikátorů vyjadřuje ekonomickou bonitu oddílů. Vývoj produkční síly v hodnocených letech kolísá. Tabulky 2.1 – 2.3 dokumentují vývoj v oblasti tvorby zisku, doplňujících a dopočtených dat a dalších ukazatelů. Z nich vyplývá, že úroveň roku 2009 odvětví zhruba dosáhne v roce 2014 (odhad). To se týká přidané hodnoty či hrubého operačního přebytku. Jiný vývoj nastal u investic, přidané hodnoty na zaměstnance, ale i u průměrné mzdy. Tyto ukazatele zaznamenaly v průběhu hodnocených let růst.

Graf 2.1 CZ-NACE 10 (rok 2008 = 100 %)

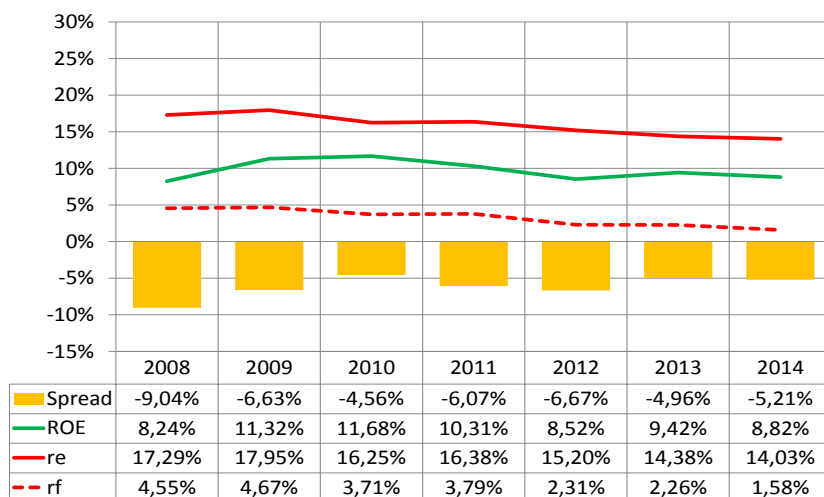

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.2 CZ-NACE 10 (rok 2008 = 100 %)

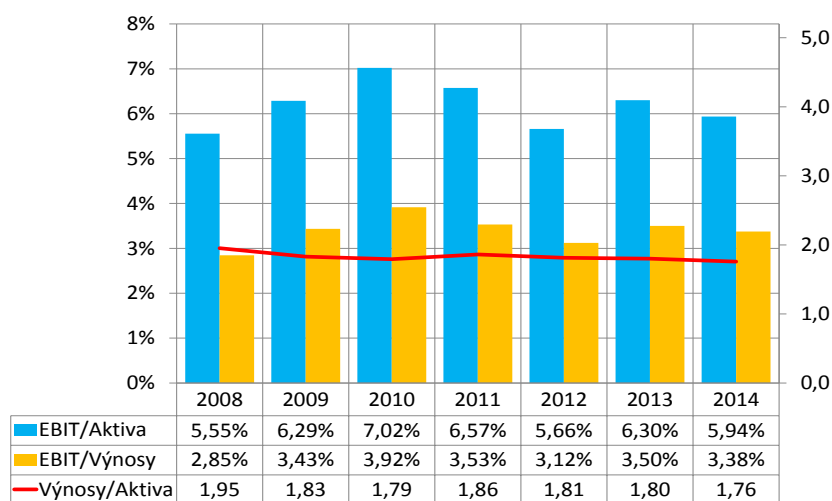

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.3 CZ-NACE 10 Spread (ROE- r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.4 CZ-NACE 10 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1. Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	78 250 012	79 414 468	66 206 810	67 218 895	71 798 314	64 841 747	71 186 887
Náklady vynaložené na prodané zboží	62 262 197	63 973 588	53 520 203	54 082 864	59 092 075	52 902 349	56 560 870
Obchodní marže	15 987 815	15 440 880	12 686 607	13 136 030	12 706 239	11 939 398	14 626 018
Výkony	248 519 543	231 499 129	227 302 720	238 727 974	245 274 310	248 619 180	247 969 540
Tržby za prodej vlastních výrobků	220 504 435	203 394 231	203 526 378	213 306 670	218 916 884	223 306 698	216 396 675
Tržby za prodej služeb	6 593 543	9 976 293	6 796 445	7 285 098	7 338 142	8 440 800	11 387 379
Změna stavu zásob + aktivace	21 421 564	18 128 606	16 979 897	18 136 206	19 019 284	16 871 682	20 185 486
Výkonová spotřeba	216 355 368	193 900 386	190 205 479	201 600 354	209 963 027	211 424 686	210 142 322
Přidaná hodnota	48 151 990	53 039 624	49 783 848	50 263 651	48 017 522	49 133 892	52 453 236
Osobní náklady	30 238 156	30 134 756	29 219 050	28 922 676	29 426 480	28 525 168	30 103 989
Mzdy	21 432 967	21 654 941	21 084 265	20 838 247	21 240 507	20 295 280	21 121 383
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	8 367 424	7 873 477	6 985 064	7 364 605	7 521 456	7 559 502	6 224 112
OON	437 765	606 338	1 149 721	719 824	664 517	670 386	2 758 495
Hrubý operační přebytek	17 913 834	22 904 868	20 564 798	21 340 975	18 591 042	20 608 724	22 349 246
Odpisy	7 440 630	7 616 937	7 731 124	7 475 249	7 411 675	7 590 627	7 823 304
Jine výnosy	8 329 048	6 294 667	3 195 577	67 943	1 879 656	3 731 395	3 731 395
Jiné náklady	9 265 893	10 686 746	4 409 194	3 128 376	3 104 708	5 648 423	7 358 579
EBIT	9 536 360	10 895 852	11 620 057	10 805 293	9 954 315	11 101 070	10 898 759
Nákladové úroky	2 103 188	1 863 028	1 311 925	1 089 247	1 071 561	987 904	747 871
HV před zdaněním	7 433 172	9 032 825	10 308 132	9 716 046	8 882 754	10 113 166	10 150 888
Daň	1 988 243	1 079 651	1 726 793	2 175 402	2 045 611	2 071 747	2 038 439
HV za účetní období	5 444 929	7 953 173	8 581 340	7 540 645	6 837 143	8 041 419	8 112 449

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.2 Doplňující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplňující a dopočtená data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	335 098 603	317 208 265	296 705 107	306 014 812	318 952 281	317 192 322	322 887 823
Tržby	227 097 979	213 370 523	210 322 823	220 591 768	226 255 026	231 747 498	227 784 054
Průměrný evid. počet zaměstnanců	98 751	96 529	92 559	90 662	89 672	87 169	85 796
Pracující majitelé	4 748	4 885	5 542	6 155	6 740	6 753	6 637
Počet jednotek	5 317	5 714	6 508	7 117	7 305	7 166	7 538
Investice	10 880 810	10 298 902	8 770 194	9 584 899	9 745 719	10 760 041	14 332 767
Náklady celkem	327 665 431	308 175 440	286 396 975	296 298 766	310 069 526	307 079 157	312 736 935
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	326 769 555	310 913 598	293 509 530	305 946 869	317 072 625	313 460 927	319 156 427
Úročené zdroje	98 725 632	101 226 652	100 544 363	99 606 111	108 805 986	111 491 952	114 839 986

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-5 971 498	-4 653 468	-3 353 206	-4 440 989	-5 352 408	-4 228 877	-4 796 914
Spread	-9,04 %	-6,63 %	-4,56 %	-6,07 %	-6,67 %	-4,96 %	-5,21 %
ROE	8,24 %	11,32 %	11,68 %	10,31 %	8,52 %	9,42 %	8,82 %
Alternativní náklad na VK (re)	17,29 %	17,95 %	16,25 %	16,38 %	15,20 %	14,38 %	14,03 %
EBIT/Aktiva	5,55 %	6,29 %	7,02 %	6,57 %	5,66 %	6,30 %	5,94 %
Výnosy/Aktiva	1,95	1,83	1,79	1,86	1,81	1,80	1,76
EBIT/Výnosy	2,85 %	3,43 %	3,92 %	3,53 %	3,12 %	3,50 %	3,38 %
VK/Aktiva	38,46 %	40,53 %	44,39 %	44,52 %	45,61 %	48,44 %	50,12 %
UZ/Aktiva	57,50 %	58,41 %	60,76 %	60,61 %	61,88 %	63,29 %	62,55 %
L3	0,96	0,99	1,01	1,03	1,09	1,16	1,21
L2	0,66	0,72	0,73	0,73	0,75	0,80	0,84
L1	0,09	0,11	0,11	0,12	0,12	0,14	0,17
HOP/Výnosy	5,35 %	7,22 %	6,93 %	6,97 %	5,83 %	6,50 %	6,92 %
PH/Výnosy	14,37 %	16,72 %	16,78 %	16,43 %	15,05 %	15,49 %	16,25 %
ON/Výnosy	9,02 %	9,50 %	9,85 %	9,45 %	9,23 %	8,99 %	9,32 %
Přidaná hodnota na zaměstnance	487 611	549 471	537 860	554 407	535 481	563 663	611 369
Průměrná mzda	18 087	18 695	18 983	19 154	19 739	19 402	20 515

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

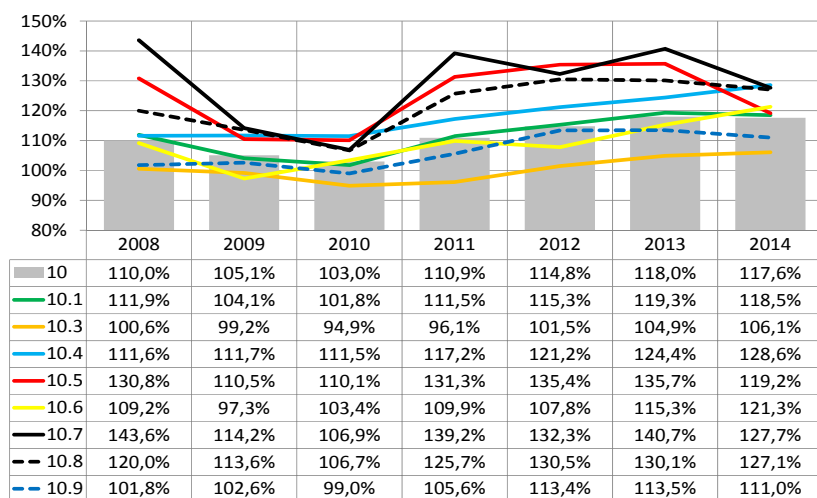
3. Cenový vývoj

U cen průmyslových výrobců oddílu 10, i u většiny skupin výrobců 10.1 – 10.9, bylo zaznamenáno snížení zejména v letech 2009 – 2010, a to především v kontextu s hospodářskou krizí.

Oživení cen nastalo v roce 2011 a v roce 2013 se ceny zhruba vrátily, na úroveň roku 2008, jak je zřejmé z grafu 3.1, při diferencovaném vývoji u jednotlivých skupin výrobců. V roce 2014 ceny klesly, např. u výrobců pečiva a cukrářských výrobců a jiných moučných výrobků, tedy produktů denní spotřeby.

Vztaženo k roku 2005, se nejvíce zvýšily za celé sledované období ceny výrobců CZ-CPA 10.4 (oleje a tuky), CZ-CPA 10.7 (pekařské a cukrářské výrobky) a CZ-CPA 10.8 (ostatní potravinářské výrobky).

Graf 3.1 Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

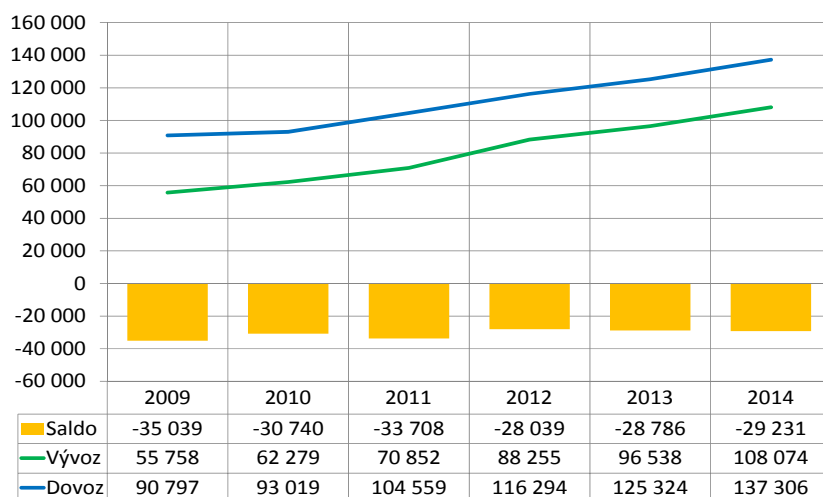
Pramen: data ČSÚ

4. Zahraniční obchod

Saldo zahraničního obchodu znázorněné v grafu 4.1 v časové řadě 2009 – 2014 u výrobků CZ-CPA 10 zůstalo po celou dobu záporné, ale snížilo se z -35,0 mld. Kč na -29,2 mld. Kč v posledním hodnoceném roce 2014, tj. o 5,8 mld. Kč. Vzestupný trend je zaznamenán jak u dovozu, tak u vývozu. Předmětem vývozu, ale i dovozu jsou jak méně zpracované, tak vysoce zpracované potravinářské komodity. V relaci s tím jsou i rozdílné kilogramové ceny a v nich se odráží i kolísání světových cen.

Zahraniční obchod s potravinářskými komoditami se převážně realizuje v rámci jednotného trhu EU, ale vyhledávána jsou i další teritoria. Vývoz potravin je realizován především výrobci potravin, a to nejen velkými společnostmi a firmami se zahraniční účastí. Na dovozu se do značné míry podílejí obchodní řetězce, zejména tehdy, když mohou získat produkci za nižší ceny, než jsou od tuzemských výrobců. Dovoze se však týká i některých komodit, které jsou v ČR dále zpracovávány, např. tzv. výrobní maso, které je dováženo samotnými výrobci. Zásadní však je, že dozorové orgány sledují, aby do ČR nebyly předmětem importu ať již komodity pro další zpracování, tak finální, které by byly rizikové z hlediska zdravotní nezávadnosti.

Graf 4.1 Zahraniční obchod s výrobky CZ-CPA 10 (v mil. Kč)

Pramen: data ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oddílu

Výroba potravinářských výrobků patří k tradičním odvětvím zpracovatelského průmyslu. Jeho významnost z hlediska základních ekonomických ukazatelů postupně klesá. Jinak tomu je z pohledu jeho poslání – zajišťování výživových potřeb, což jej řadí ke strategickým odvětvím a v rámci agrární a potravinové politiky je směřováno k pokrytí spotřeby potravin z vlastních agrárních surovin, s výjimkou tzv. nekompetitivních komodit, které nelze pěstovat v podmínkách mírného pásma. Proto snižování salda zahraničního obchodu u potravinářských výrobků je žádaným trendem. To neznamená, že bilance domácí produkce a spotřeby bude u všech

základních komodit zcela vyrovnaná, ale neměla by být ve velké míře závislá na dovozu. Hodnocené odvětví i nadále zůstává součástí otevřené ekonomiky, což se týká i zahraničních investorů vstupujících do tohoto odvětví.

Potravinové právo v ČR bylo poslední úpravou harmonizováno s právem EU a systém označování potravin poskytuje spotřebitelům úplnější informovanost. Lépe mohou vybírat potraviny, které konzumují. Též se zpřesnily kompetence dozorových orgánů a upraven byl rozsah, resp. výše sankcí.

Cenové indexy cen potravinářských výrobců vztažené k roku 2005, který rovná se 100 %, vzrostly do roku 2014 u všech skupin výrobců. Úroveň výše cen potravinářských výrobců a v konečné fázi spotřebitelských cen je však dominantně určována maloobchodními řetězci.

Vývoj ekonomického ukazatele charakterizujícího efektivnost oddílu CZ-NACE 10, tj. ekonomického zisku (EVA) ukázal v hodnocených letech zápornou hodnotu, což znamená z hlediska majitele, že potravinářské podniky přinášely ztrátu. Významným indikátorem ovlivňujícím hodnotu EVA je úroveň rentability vlastního kapitálu (ROE). ROE se pohybovala od zhruba 8 % do 11 %. Ve zpracovatelském průmyslu celkem dosáhla v roce 2014 téměř 16 %. Ukazatel ROE je především ovlivňován ukazatelem produkční síly (=EBIT/Aktiva), kde EBIT je zisk před zaplacením úroků a daní. Produkční síla ve zpracovatelském průmyslu dosáhla v roce 2014 hodnoty 9,66 %, zatímco ve sledovaném oddíle CZ-NACE 10 pouze hodnoty 5,94 %. Vliv na hodnotu indikátoru EVA má také dosažená úroveň rizika, vyjádřená alternativním nákladem na vlastní kapitál (re). Úroveň rizika v hodnoceném období 2008 – 2014 postupně klesala jak ve zpracovatelském průmyslu, kde v roce 2014 činila jen 11,11 %, zatímco v oddíle CZ-NACE 10 klesla jen na hodnotu 14,03 %. Podnikatelská báze sledovaného oddílu v roce 2014 dosáhla 7 538 jednotek a s průměrným počtem zaměstnanců 85 796 osob docílila obrátu (tržby za zboží + výkony) 319 mld. Kč. V poslední zmiňované roce bylo investováno 14 mld. Kč, což je nejvíce za celé hodnocené období od roku 2008. Přidaná hodnota na zaměstnance v roce 2014 dosáhla výše 611 tis. Kč, ve zpracovatelském průmyslu 854 tis. Kč a průměrná mzda 20 515 Kč, zatímco ve zpracovatelském průmyslu 25 203 Kč. Tato mzdová diferenciací nevytváří podmínky pro získání kvalitních pracovních sil u většiny oborů.

Perspektivou pro odvětví se jeví využívání výsledků vědy a techniky, rozvoj produktových, technologických a organizačních inovací včetně účelných akvizic. Dále jde o využití podpor, a to jak prodeje – moderními formami marketingu, tak v oblasti investic ze zdrojů EU, tak z národních zdrojů. Rozvoj odvětví je v kontextu jak s vnějšími, tj. makroekonomickými a sociálními podmínkami – ekonomickým růstem, zvyšováním reálné mzdy a dalšími příležitostmi, které povedou k oživení poptávky po potravinách. Také bude záviset na samotném odvětví, jeho oborech a firmách, kdy při posilování konkurenčních výhod – kvalitou produkce za odpovídající ceny, by se měl rozšiřovat prostor pro růst i ekonomické efektivnosti. K tomu by měla přispívat ve značné míře Strategie pro růst – české zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013, včetně podpory národní značky, regionální produkce i biopotravin.

II. VÝROBNÍ SKUPINY CZ – NACE 10 výroby potravinářských výrobků

CZ-NACE 10.1 – Zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

- 10.11 – Zpracování a konzervování masa, kromě drůbežího;
- 10.12 – Zpracování a konzervování drůbežího masa;
- 10.13 – Výroba masných výrobků a výrobků z drůbežího masa.

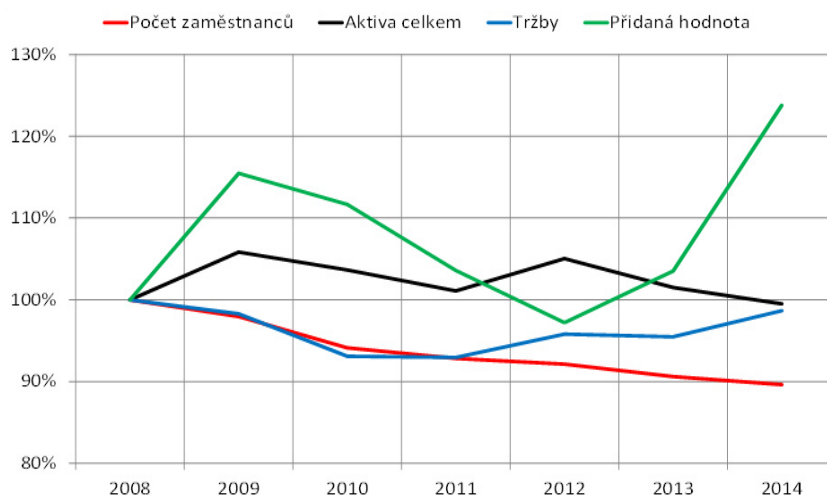
Obor se zabývá zpracováním a konzervováním masa velkých i drobných hospodářských zvířat a zahrnuje výrobu čerstvého, chlazeného a mrazeného masa (v jateční a výsekové úpravě) a výrobu masných výrobků. Patří k nosným výrobním oborům výroby potravinářských výrobků.

Obor výroby, zpracování a konzervování masa a masných výrobků si dlouhodobě udržuje první příčku v podílu na tržbách v rámci výroby potravinářských výrobků. V případě zaměstnanosti zaujímá z dlouhodobého pohledu druhou pozici. Pokud jde o přidanou hodnotu, ta dlouhodobě zaujímá třetí místo. V roce 2014 se obor podílel na CZ-NACE 10 tržbami za prodej VV a S v b. c. 23,9 % (meziroční nárůst o 1,2 %). Na účetní přidané hodnotě CZ-NACE 10 celkem 19,5 % (meziroční nárůst o 1,2 %) a na počtu zaměstnanců 24,5 % (meziroční nárůst o 0,2 %).

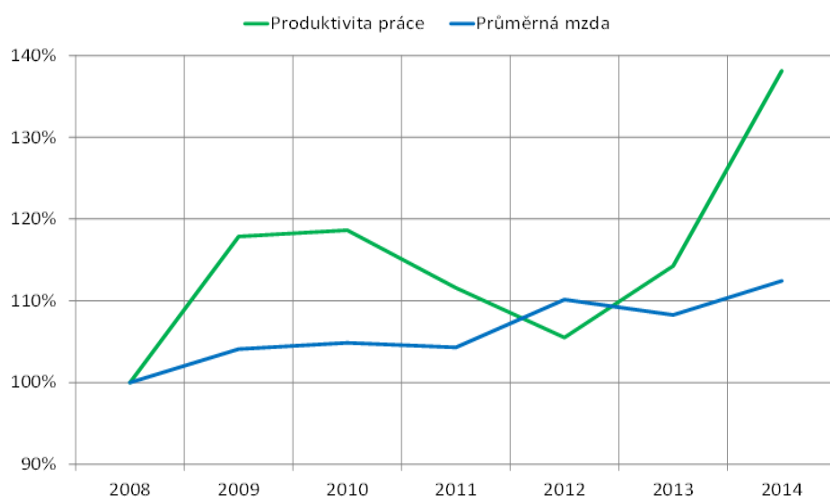
2. Hlavní ekonomické ukazatele

Hodnotíme-li vývojovou tendenci oboru u indikátorů zachycených v grafu 2.1 je zřejmé, že dochází neustále k poklesu zaměstnanosti, od roku 2012 k mírným nárůstům tržeb, nicméně k poklesu aktiv, ale důležité je, že se v roce 2013 výrazněji nastartoval růst přidané hodnoty, což je z hlediska konkurenceschopnosti pozitivní. Z grafu 2.2 je zřejmé, že se především v posledních dvou hodnocených letech rozevírají nůžky mezi vývojem produktivity práce a průměrnou mzdou, kdy produktivita práce na rozdíl od mezd začíná strmě růst. Z hlediska finanční analýzy oboru je významný graf 2.3. V něm jsou sledovány indikátory – Spread (rozdíl ROE – re), rentabilita vlastního kapitálu (ROE), alternativní náklad na vlastní kapitál (re) a bezriziková sazba (rf). V žádném z hodnocených let netvořil obor hodnotu pro své majitele (záporný Spread). Indikátor rentability dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2014 (předběžné údaje), nejnižší hodnota byla vykázána v roce 2009. Graf 2.4 ilustruje produkční sílu (EBIT/Aktiva) oboru, jež patří k indikátorům, charakterizujícím jeho ekonomickou bonitu. Tento indikátor se vyznačuje kolísavým vývojem, nejnižší hodnota je vykazována v roce 2011. Obdobně je tomu i u indikátoru – EBIT/Výnosy a Výnosy/Aktiva. Tabulky 2.1 – 2.3 uvádějí vývoj v oblasti tvorby zisku, doplňujících a dopočtených dat a dalších ukazatelů. Výrazný vzestup v posledních hodnocených letech zaznamenala přidaná hodnota a s tím související přidaná hodnota na zaměstnance, dále HV za účetní období a hrubý operační přebytek což je pozitivní pro konkurenceschopnost oboru.

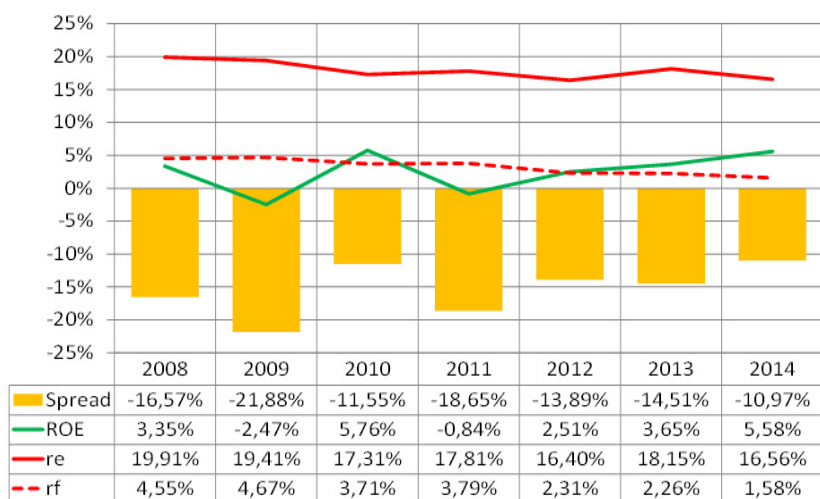
Graf 2.1. CZ-NACE 10.1 (rok 2008 = 100 %)

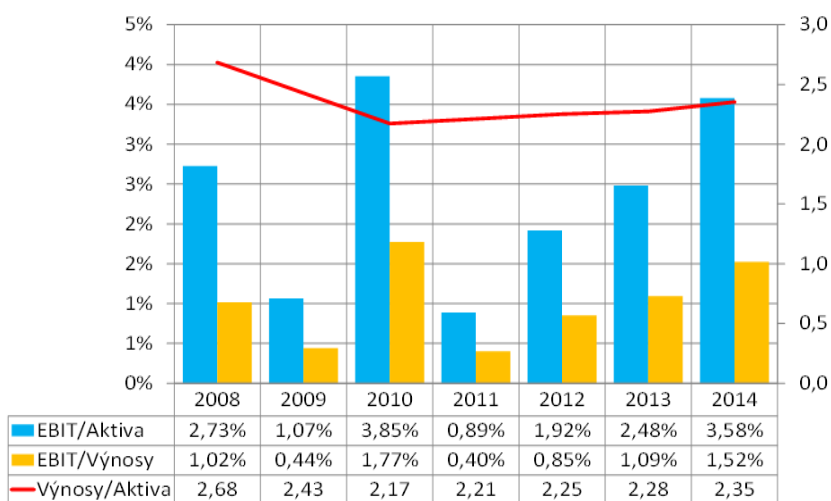
Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.2 CZ-NACE 10.1 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.3 CZ-NACE 10.1 Spread (ROE- r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.4 CZ-NACE 10.1 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	16 350 458	15 701 805	10 331 359	10 398 761	11 557 408	10 588 056	10 381 703
Náklady vynaložené na prodané zboží	14 089 725	13 348 544	8 470 978	8 398 957	9 527 853	8 545 744	7 534 818
Obchodní marže	2 260 734	2 353 261	1 860 381	1 999 804	2 029 556	2 042 312	2 846 886
Výkony	59 725 149	57 787 995	55 144 920	55 302 706	57 178 275	56 712 112	57 885 740
Tržby za prodej vlastních výrobků	54 159 442	53 224 073	50 470 642	49 989 576	51 710 257	51 353 810	53 354 482
Tržby za prodej služeb	928 134	918 263	818 244	1 216 832	1 069 994	1 242 263	997 765
Změna stavu zásob + aktivace	4 637 573	3 645 659	3 856 034	4 096 298	4 398 025	4 116 039	3 533 493
Výkonová spotřeba	53 743 053	50 624 144	47 800 877	48 763 548	51 195 234	50 220 432	50 530 005
Přidaná hodnota	8 242 830	9 517 112	9 204 423	8 538 962	8 012 597	8 533 992	10 202 620
Osobní náklady	6 304 417	6 472 054	6 187 787	6 125 341	6 207 036	6 153 890	6 283 658
Mzdy	4 558 391	4 648 074	4 499 155	4 414 025	4 625 872	4 472 203	4 593 595
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	1 682 657	1 715 441	1 498 528	1 587 064	1 452 293	1 569 072	1 179 938
OON	63 369	108 539	190 104	124 252	128 871	112 615	510 125
Hrubý operační přebytek	1 938 414	3 045 058	3 016 636	2 413 621	1 805 561	2 380 103	3 918 962
Odpisy	1 233 082	1 524 896	1 473 199	1 381 859	1 390 062	1 488 921	1 493 834
Jine výnosy	3 139 961	2 372 317	1 033 749	287 979	1 093 150	876 282	876 282
Jiné náklady	3 040 629	3 559 560	1 398 216	1 054 855	914 098	1 023 924	2 249 386
EBIT	804 664	332 919	1 178 970	264 885	594 551	743 538	1 052 023
Nákladové úroky	332 765	506 639	307 370	220 571	220 619	197 368	152 726
HV před zdaněním	471 899	-173 720	871 600	44 313	373 932	546 170	899 298
Daň	137 707	74 982	188 338	136 685	88 862	117 167	192 921
HV za účetní období	334 192	-248 703	683 262	-92 372	285 070	429 003	706 376

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.2 Doplňující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplňující a dopočtená data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	79 215 569	75 862 117	66 510 028	65 989 446	69 828 834	68 176 449	69 143 725
Tržby	55 087 576	54 142 336	51 288 886	51 206 408	52 780 250	52 596 072	54 352 247
Průměrný evid. počet zaměstnanců	23 487	23 007	22 108	21 806	21 639	21 283	21 051
Pracující majitelé	1 207	1 179	1 383	1 594	1 777	1 783	1 764
Počet jednotek	1 198	1 240	1 440	1 691	1 718	1 709	1 781
Investice	1 986 179	1 906 117	1 741 292	1 997 863	1 508 190	2 462 674	2 753 007
Náklady celkem	78 743 670	76 035 837	65 638 428	65 945 133	69 454 902	67 630 279	68 244 427
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	76 075 608	73 489 800	65 476 279	65 701 467	68 735 683	67 300 168	68 267 443
Úročené zdroje	15 634 810	17 112 101	18 104 520	17 124 369	18 188 517	17 949 351	17 521 414

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-1 653 412	-2 200 285	-1 369 666	-2 045 987	-1 575 712	-1 706 173	-1 388 666
Spread	-16,57 %	-21,88 %	-11,55 %	-18,65 %	-13,89 %	-14,51 %	-10,97 %
ROE	3,35 %	-2,47 %	5,76 %	-0,84 %	2,51 %	3,65 %	5,58 %
Alternativní náklad na VK (re)	19,91 %	19,41 %	17,31 %	17,81 %	16,40 %	18,15 %	16,56 %
EBIT/Aktiva	2,73 %	1,07 %	3,85 %	0,89 %	1,92 %	2,48 %	3,58 %
Výnosy/Aktiva	2,68	2,43	2,17	2,21	2,25	2,28	2,35
EBIT/Výnosy	1,02 %	0,44 %	1,77 %	0,40 %	0,85 %	1,09 %	1,52 %
VK/Aktiva	33,82 %	32,19 %	38,77 %	36,77 %	36,60 %	39,26 %	43,08 %
UZ/Aktiva	52,97 %	54,78 %	59,18 %	57,39 %	58,67 %	59,91 %	59,65 %
L3	0,79	0,74	0,78	0,75	0,76	0,79	0,81
L2	0,61	0,58	0,60	0,57	0,58	0,60	0,61
L1	0,07	0,09	0,11	0,09	0,08	0,10	0,13
HOP/Výnosy	2,45 %	4,01 %	4,54 %	3,66 %	2,59 %	3,49 %	5,67 %
PH/Výnosy	10,41 %	12,55 %	13,84 %	12,94 %	11,47 %	12,52 %	14,76 %
ON/Výnosy	7,96 %	8,53 %	9,30 %	9,28 %	8,89 %	9,03 %	9,09 %
Přidaná hodnota na zaměstnance	350 946	413 658	416 344	391 589	370 277	400 981	484 672
Průměrná mzda	16 173	16 836	16 959	16 869	17 814	17 511	18 185

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Cenový vývoj

Cenový vývoj, vyjádřený indexy cen průmyslových výrobců zpracovaného, konzervovaného masa a masných výrobků (tabulka 3.1) ukazuje jejich každoroční nárůst oproti poměřovanému roku 2005.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Konzerv. maso a masné výr.	10.1	111,9 %	104,1 %	101,8 %	111,5 %	115,3 %	119,3 %	118,5 %

Pramen: ČSÚ

HOVĚZÍ MASO

Ceny jatečného skotu v roce 2014 ani po předchozí dvouleté kulminaci na tuzemském trhu neklesly, ale jejich vývoj byl v případě jatečného skotu odlišný v rámci pohlaví. Poptávka po jatečných býcích udržela jejich ceny v ČR nad úroveň roku 2013, zatímco v ostatních členských zemích EU již klesaly. CZV jatečného skotu celkem se meziročně zvýšila o 2,6 % na 38,95 Kč/kg ž. hm., kdy hlavní podíl na jejím růstu měla cena zemědělských výrobců jatečných býků tř. SEUR, která posílila o 3,4 % na 47,54 Kč/kg ž. hm. Naproti tomu ceny samičí populace zaznamenaly obdobný vývoj jako v ostatních členských zemích a meziročně klesly. CZV jatečných krav tř. EUR zaznamenala v roce 2014 snížení o 3,8 % na 35,14 Kč/kg ž. hm., cena jatečných jalovic tř. SEUR se snížila mírněji o 1,7 % na 37,75 Kč/kg ž. hm.

Cena průmyslových výrobců výsekového hovězího masa meziročně posílila velmi mírně o 1,0 % na 124,47 Kč/kg, zatímco spotřebitelská cena hovězího masa stagnovala na úrovni roku 2013.

VEPŘOVÉ MASO

Ceny zemědělských výrobců jatečných prasat v ČR byly v roce 2014 bezprostředně ovlivněny vývojem cen vepřového masa na trhu Unie. Po předchozím dvouletém růstu, se od srpna 2014 začaly výrazně propadat a tím se průměrná CZV jatečných prasat tř. SEU, podle údajů TIS^{ČR} SZIF, meziročně snížila o 2,7 % a dosáhla 33,50 Kč/kg ž. hm. (43,04 Kč/kg j. hm.). CZV jatečných prasat celkem

meziročně klesla o 2,9 % na 32,73 Kč/kg ž. hm. (tj. na 42,05 Kč/kg j. hm.). Hlavními faktory spolupůsobícími na jejich prudký pokles, ke kterému došlo od srpna i v ostatních zemích EU, byly jednak rekordně vysoké ceny v předchozích dvou letech (2012 a 2013), které oslabily poptávku, jednak obvyklý sezonní útlum ceny provázený dalším omezením vývozu vepřového masa na ruský trh. Ceny průmyslových výrobců vepřového výsekového masa v roce 2014 reagovaly na vývoj CZV jatečných prasat a meziročně klesly u většiny jeho sledovaných druhů. Průměrná CPV vepřového výsekového masa, podle TISČR SZIF, v roce 2014 dosáhla 61,01 Kč/kg, což představovalo meziroční snížení o 1,6 %.

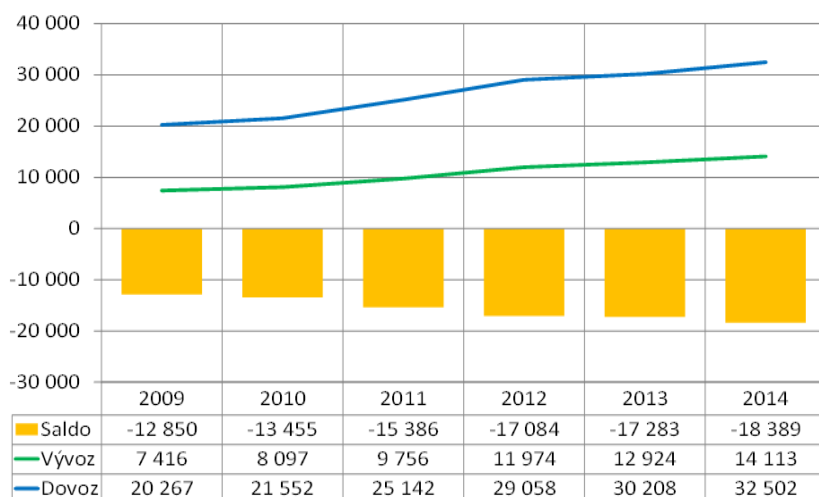
DRŮBEŽÍ MASO

CZV jatečných kuřat tř. I v roce 2014 klesla o 3,6 % na 23,86 Kč/kg ž. hm., tj. ve srovnání s rokem 2013 pokles o 0,88 Kč/kg ž. hm. Průměrná CZV jatečných kachen se ve srovnání s rokem 2013 nepatrně zvýšila o 0,18 % na 29,49 Kč/kg ž. hm. a CZV brojlerových krůt vzrostla o 4,8 % na 38,80 Kč/kg ž. hm. Ceny průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny kuchařských kuřat dosahovaly v roce 2014 vyšší úroveň než v roce 2013. Průměrná CPV kuchařských kuřat tř. I vzrostla o 0,6 % na 43,82 Kč/kg a průměrná SC se zvýšila o 3,6 % na 71,61 Kč/kg.

4. Zahraniční obchod

Zahraniční obchod s výrobky CZ-CPA 10.1 se vyznačuje v hodnocených letech, jak ukazuje graf 4.1 vzestupnou tendencí jak u exportu, tak u importu. Velmi nepříznivý je však vývoj obchodního salda, které se neustále meziročně prohlubuje v kontextu s neustále silnějším navýšením importu. Příčinou rozsáhlého dovozu je především nesoběstačnost ČR ve výrobě drůbežího, ale především vepřového masa.

Graf 4.1. CZ-CPA 10.1 Zahraniční obchod (mil. Kč)

Pramen: data ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oboru

HOVĚZÍ MASO

Spotřeba hovězího masa včetně telecího se v EU v roce 2014 podle odhadu EK proti roku 2013 mírně zvýšila (o 1,5 %) v důsledku oslabení jeho ceny. Míra soběstačnosti v průměru EU se v hovězím masu v roce 2014 meziročně zlepšila o 0,7 p. b. na odhadovaných 100,2 %.

Tuzemská spotřeba hovězího a telecího masa v roce 2014 proti roku 2013 vzrostla o 7,4 % (o 4,5 tis. t j. hm. Snižování spotřebitelské poptávky, ke které docházelo v letech 2012 a 2013 vlivem vysokých cen hovězího masa, se v roce 2014 v důsledku stagnace spotřebitelských cen zastavilo. V roce 2014 zaznamenala spotřeba hovězího a telecího masa na obyvatele v ČR ve srovnání s rokem 2013 slabé zvýšení o 3,9 % a dosáhla odhadovaných 7,9 kg/rok. Hovězí maso se v ČR dlouhodobě řadí spolu s mlékem k těm komoditám živočišné produkce, kde celková produkce převyšuje domácí spotřebu a míra soběstačnosti se nachází nad hranicí 100 %. Bilanční přebytek je nutno pro udržení rovnováhy na tuzemském trhu exportovat. V roce 2014 se míra soběstačnosti v tomto odvětví masa meziročně nepatrně snížila o 5,5 p. b. na 140,9 %. Hlavním důvodem byl fakt, že spotřeba rostla rychleji než produkce.

VEPŘOVÉ MASO

Klesající trend ve spotřebě vepřového masa, který začal v EU od roku 2010, se v roce 2014 zastavil. Hlavní podíl na této změně měl především pokles cen vepřového masa, ke kterému došlo v celé EU. Celková spotřeba v průměru EU se meziročně slabě zvýšila o 0,2 % na 20,2 mil. t. Roční spotřeba vepřového masa na obyvatele v roce 2014 podle odhadu EK stagnovala na 39,5 kg. Na celkové

spotřebě masa ve Společenství se vepřové maso podílelo téměř polovinou (48,8 %), což je dlouhodobě nejvíce ze všech druhů masa. Míra soběstačnosti v roce 2014 podle odhadu EK dosáhla 108,8 % a byla o 2,0 p. b. nižší než v roce 2013.

Celková spotřeba vepřového masa, která od roku 2012 reagovala na růst cen snížením konzumace, v roce 2014 meziročně stagnovala na 423,1 tis. j. hm. Oslabování cen, které nastalo od září, se na ní do konce roku nestačilo projevit. ČR nebyla ve výrobě vepřového masa, obdobně jako v předchozích letech, soběstačná. Celková tuzemská spotřeba byla o 180,0 tis. t j. hm. vyšší než celková produkce, přesto však došlo k zlepšení míry soběstačnosti. Ta se díky oslabení spotřeby při mírném růstu produkce meziročně zlepšila o 0,5 p. b. na 57,5 %, ale stále se nacházela hluboko pod úrovní průměru EU.

Spotřeba vepřového masa na obyvatele v roce 2014, podle odhadu ÚZEI, dosáhla 40,2 kg/rok a byla téměř stejná jako v roce 2013.

DRŮBEŽ

V zemích EU se v roce 2014 produkce drůbežího masa podle odhadu EK zvýšila v porovnání s rokem 2013 o 3,2 % a činila 13,2 mil. t. Spotřeba drůbežího masa v zemích EU meziročně vzrostla o 2,4 % na hodnotu 13,6 mil. t. Průměrná spotřeba drůbežího masa na obyvatele v EU 28 se v porovnání s rokem 2013 zvýšila a dosahovala podle odhadu 26,8 kg/obyv./rok.

Na vývoj spotřeby drůbežího masa v ČR má vliv úroveň spotřebitelské ceny, která je v porovnání s dalšími druhy masa nižší. Přestože došlo k meziročnímu zvýšení SC drůbeže, domácí spotřeba se v roce 2014 meziročně zvýšila o 5,8 % na 236,5 tis. t j. hm. (315,3 tis. t ž. hm.). Spotřeba drůbežího masa podle odhadu ÚZEI na obyvatele činila předběžně 25,5 kg/obyv./rok. Míra soběstačnosti v sektoru drůbežího masa se ve srovnání s rokem 2013 zvýšila o 1,3 p. b. a dosáhla hodnoty 80,3 % (míra soběstačnosti v zemích EU 28 v roce 2014 meziročně stagnovala a činila 103,9 %).

I v příštích letech bude nutné se orientovat především na intenzivnější propagaci a zviditelnování kvalitních českých potravin a výrobků z masa vyrobených a využívat zájem spotřebitelů o kvalitní regionální produkty.

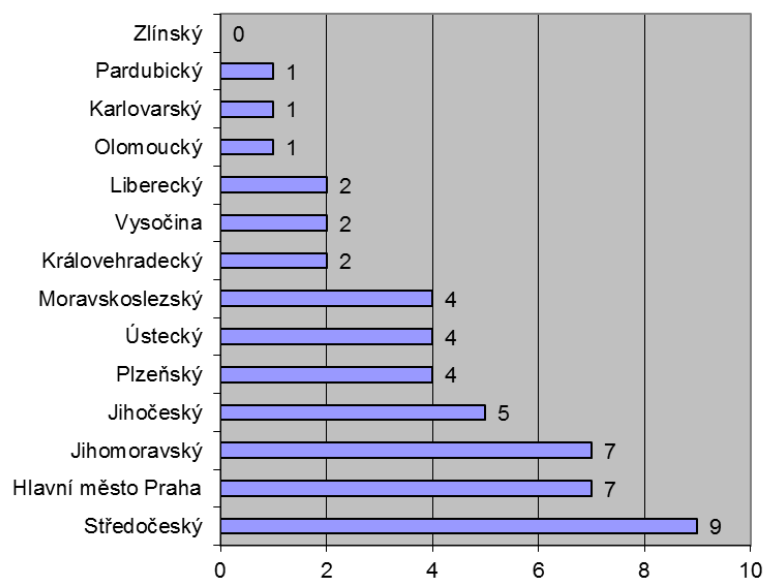
CZ-NACE 10.2 – Zpracování a konzervování ryb, korýšů a měkkýšů

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

Tržní produkce ryb v ČR v roce 2014 dosáhla 20,1 tis. t. ž. hm. České produkční rybářství zaznamenalo v roce 2014 meziroční nárůst produkce o 0,7 tis. tun tržních ryb, z hlediska posledních let je tedy tato produkce průměrná. Dominantní v celkové tržní produkci ryb je kapr. Na vlastní rybářskou produkci navazuje zpracování ryb s provozy, které jsou vybaveny na vysoké úrovni a plně vyhovují požadavkům EU. Přesto zpracovávají pouze malou část celkové domácí tržní produkce sladkovodních ryb v roce 2014 to bylo 11,1 % (meziroční pokles o 1,3 p. b.).

V ČR bylo na základě údajů SVS ČR k 31. 12. 2014 evidováno 49 schválených a registrovaných provozů (graf 1.1) pro obchodování s EU (meziroční pokles o 1 provoz). Tyto údaje však zahrnují všechny provozy tzn. zpracovávající jak sladkovodní, tak mořské ryby, přesto nemusí být zařazeny do CZ-NACE 10.2. Jde např. o výrobní zpracovávající malé množství ryb např. rybářství, kde hlavní činností je chov ryb apod.

Graf 1.1 – Počet provozů evidovaných jako schválené a registrované pro obchodování s EU v jednotlivých krajích k 31. 12. 2014

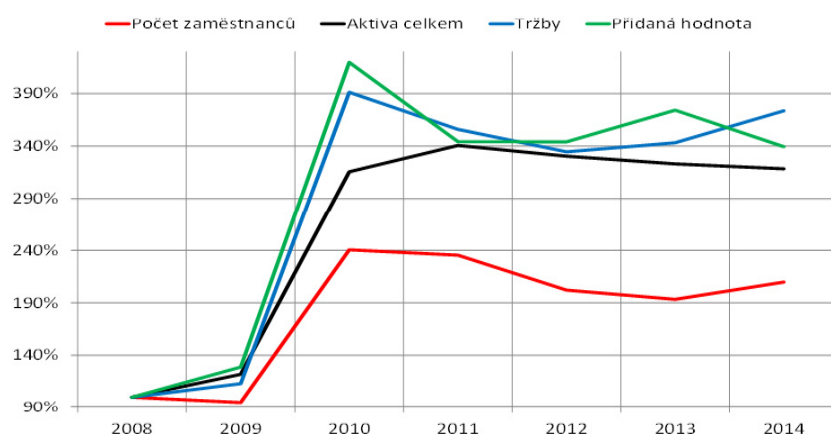
Pramen: SVS

Podíl CZ-NACE 10.2 na tržbách za prodej VV a S v b. c. v rámci celého CZ-NACE 10 představoval v hodnoceném roce 0,9 %. Počet zaměstnaných osob v tomto oboru se meziročně zvýšil. Podíl hodnoceného oboru na zaměstnanosti odvětví se meziročně téměř nezměnil (0,9 %). Účetní přidaná hodnota v roce 2014 v porovnání s rokem 2013 se u oboru snížila o 9,3 %. Při růstu tohoto indikátoru za CZ-NACE 10 podíl hodnoceného oboru na tomto odvětví meziročně poklesl na 0,7 %.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

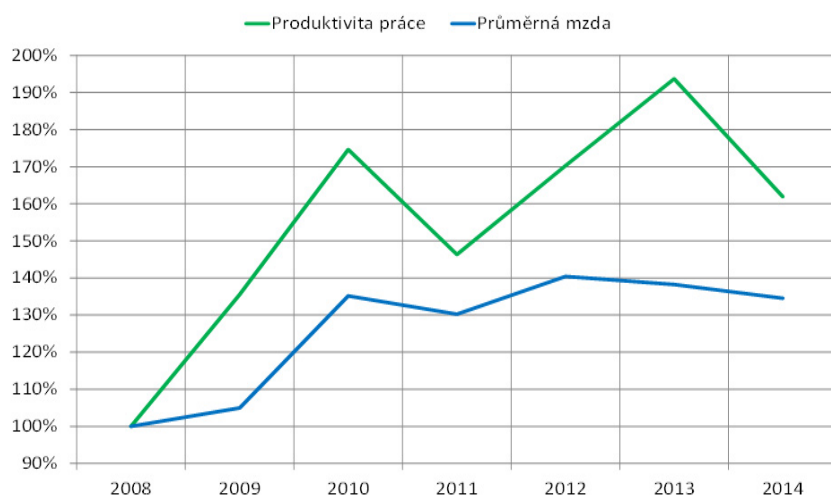
Hodnotíme-li vývojovou tendenci oboru u indikátorů zachycených v grafu 2.1 je zřejmé, že po nárůstu zaměstnanosti v roce 2010 dochází následně ke každoročnímu mírnému poklesu. Dle odhadů došlo v roce 2014 k jejímu nárůstu. Obdobný vývoj je i u tržeb. Přidaná hodnota po nárůstu v roce 2013, dle odhadů v roce 2014 poklesla, což by bylo pro obor negativní. Z grafu 2.2 je zřejmé, že po propadu růstu produktivity práce v roce 2011 docházelo k jejímu oživení nicméně odhad za rok 2014 poukazuje na její opětovný propad. Vývoj mezd v oboru je kolísavý. Z hlediska finanční analýzy oboru je významný graf 2.3. V něm jsou sledovány indikátory – Spread (rozdíl ROE – re), rentabilita vlastního kapitálu (ROE), alternativní náklad na vlastní kapitál (re) a bezriziková sazba (rf). V žádném z hodnocených let netvořil obor hodnotu pro své majitele (záporný Spread). Indikátor rentability dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2010, nejnižší hodnota, a to záporná byla vykázána v roce 2009. Graf 2.4 ilustruje produkční sílu (EBIT/Aktiva) oboru, jež patří k indikátorům, charakterizujícím jeho ekonomickou bonitu. Tento indikátor se vyznačuje kolísavým vývojem, nejnižší hodnota je vykazována v roce 2009. Obdobně je tomu i u indikátoru – EBIT/Výnosy a Výnosy/Aktiva. Tabulky 2.1 – 2.3 uvádějí vývoj v oblasti tvorby zisku, doplňujících a dopočtených dat a dalších ukazatelů. Meziroční pokles uvádějí odhady roku 2014 téměř ve všech hlavních ukazatelích. Pokud by se tyto odhady naplnily, bylo by to velmi negativní pro konkurenceschopnost oboru.

Graf 2.1 CZ-NACE 10.2 (rok 2008 = 100 %)

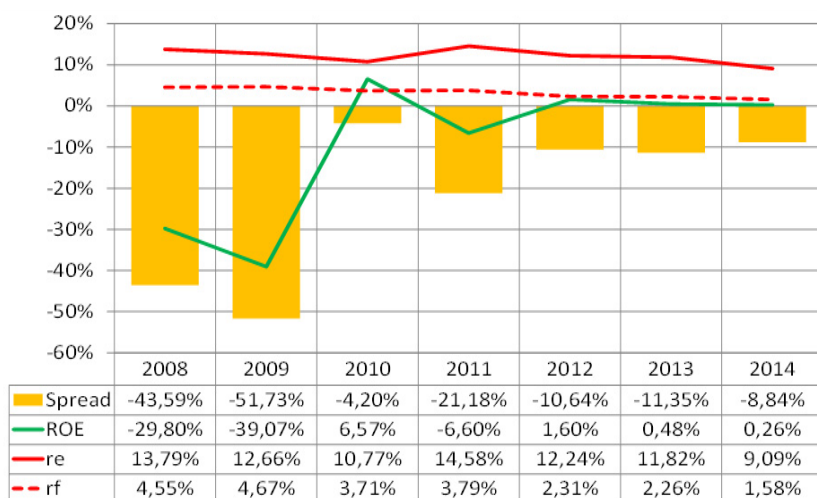

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.2 CZ-NACE 10.2 (rok 2008 = 100 %)

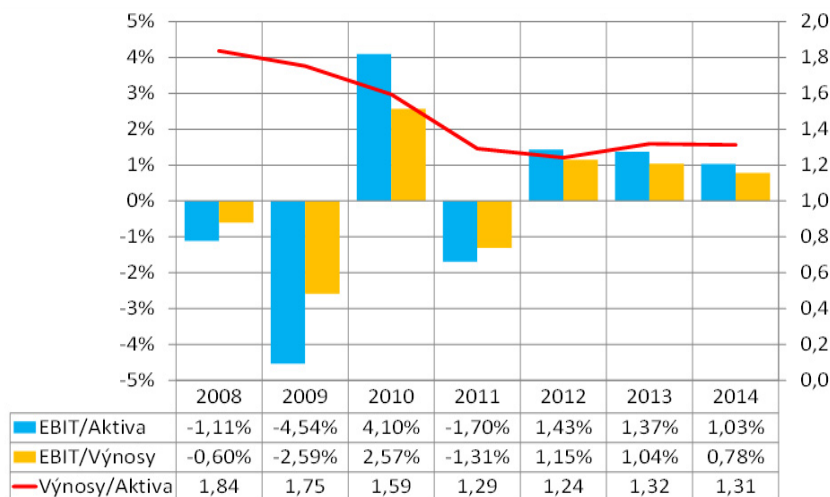

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.3 CZ-NACE 10.2 Spread (ROE-r^e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.4 CZ-NACE 10.2 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	405 969	476 910	502 432	357 111	341 904	356 858	123 553
Náklady vynaložené na prodané zboží	360 121	404 292	430 136	313 097	295 003	322 463	102 377
Obchodní marže	45 848	72 619	72 296	44 014	46 901	34 396	21 177
Výkony	576 912	685 939	2 154 463	1 929 052	1 821 157	1 863 174	2 053 770
Tržby za prodej vlastních výrobků	510 051	570 715	2 010 720	1 799 293	1 677 129	1 725 192	1 901 352
Tržby za prodej služeb	18 583	26 575	57 967	82 555	91 957	89 247	74 044
Změna stavu zásob + aktivace	48 278	88 649	85 776	47 204	52 072	48 735	78 374
Výkonová spotřeba	520 628	626 977	1 798 010	1 621 388	1 516 643	1 515 266	1 728 098
Přidaná hodnota	102 132	131 581	428 749	351 678	351 415	382 304	346 849
Osobní náklady	89 925	85 237	277 534	263 659	246 411	230 270	245 089
Mzdy	63 520	63 371	206 364	194 659	180 272	169 736	179 214

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	25 418	19 666	66 627	66 476	61 187	58 545	65 874
OON	987	2 200	4 542	2 524	4 952	1 989	0
Hrubý operační přebytek	12 206	46 344	151 215	88 019	105 004	152 034	101 761
Odpisy	10 470	11 027	58 155	61 297	58 214	62 269	61 027
Jine výnosy	-16 185	-38 345	-8 407	30 646	-3 099	22 981	22 981
Jiné náklady	-8 605	26 096	16 521	87 778	18 793	89 432	46 475
EBIT	-5 844	-29 124	68 131	-30 411	24 898	23 313	17 240
Nákladové úroky	7 187	6 873	14 983	12 757	11 339	10 542	8 692
HV před zdaněním	-13 031	-35 996	53 149	-43 168	13 559	12 771	8 548
Daň	4 724	7 956	14 454	368	3 883	9 157	6 129
HV za účetní období	-17 755	-43 953	38 695	-43 536	9 676	3 615	2 419

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.2 Doplňující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplňující a dopočtená data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	966 696	1 124 504	2 648 488	2 316 809	2 159 962	2 243 013	2 200 305
Tržby	528 634	597 290	2 068 687	1 881 848	1 769 086	1 814 439	1 975 396
Průměrný evid. počet zaměstnanců	348	331	837	819	703	673	730
Pracující majitelé	14	15	12	11	15	14	15
Počet jednotek	20	21	22	21	24	22	20
Investice	9 745	6 493	88 466	76 981	70 303	79 085	120 980
Náklady celkem	979 727	1 160 501	2 595 339	2 359 977	2 146 403	2 230 242	2 191 757
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	982 881	1 162 850	2 656 895	2 286 163	2 163 061	2 220 032	2 177 323
Úročené zdroje	152 504	184 575	789 721	851 639	783 159	909 111	1 065 742

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-25 970	-58 194	-24 766	-139 718	-64 453	-86 071	-82 606
Spread	-43,59%	-51,73%	-4,20%	-21,18%	-10,64%	-11,35%	-8,84%
ROE	-29,80%	-39,07%	6,57%	-6,60%	1,60%	0,48%	0,26%
Alternativní náklad na VK (re)	13,79%	12,66%	10,77%	14,58%	12,24%	11,82%	9,09%
EBIT/Aktiva	-1,11%	-4,54%	4,10%	-1,70%	1,43%	1,37%	1,03%
Výnosy/Aktiva	1,84	1,75	1,59	1,29	1,24	1,32	1,31
EBIT/Výnosy	-0,60%	-2,59%	2,57%	-1,31%	1,15%	1,04%	0,78%
VK/Aktiva	11,32%	17,54%	35,46%	36,80%	34,82%	44,60%	55,79%
UZ/Aktiva	28,99%	28,78%	47,55%	47,51%	45,04%	53,45%	63,60%

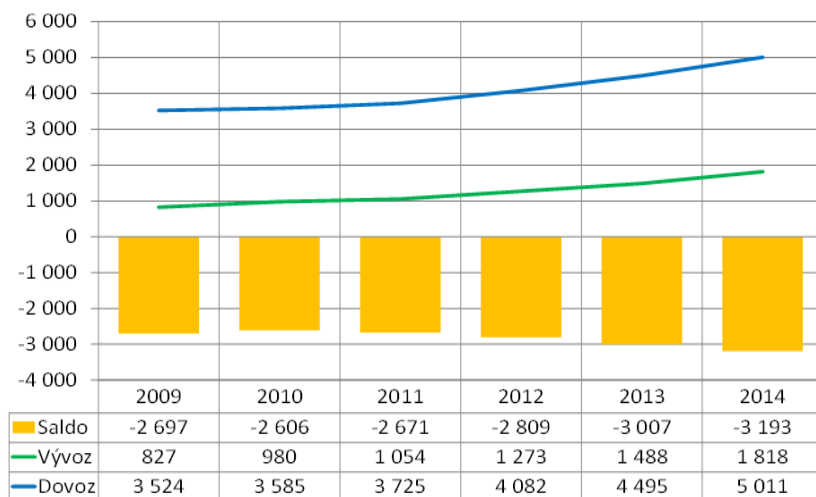
Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
L3	0,85	1,08	1,02	1,07	0,99	1,08	1,32
L2	0,54	0,70	0,71	0,70	0,61	0,69	0,88
L1	0,13	0,13	0,08	0,12	0,11	0,13	0,24
HOP/Výnosy	1,26 %	4,12 %	5,71 %	3,80 %	4,86 %	6,78 %	4,62 %
PH/Výnosy	10,57 %	11,70 %	16,19 %	15,18 %	16,27 %	17,04 %	15,76 %
ON/Výnosy	9,30 %	7,58 %	10,48 %	11,38 %	11,41 %	10,27 %	11,14 %
Přidaná hodnota na zaměstnance	293 401	397 746	512 372	429 316	499 533	568 256	475 179
Průměrná mzda	15 207	15 963	20 551	19 803	21 355	21 025	20 460

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Zahraniční obchod

Zahraniční obchod s výrobky CZ- CPA 10.2 se vyznačuje v hodnocených letech, jak ukazuje graf 3.1 vzestupnou tendencí u exportu, tak i u importu. Velmi nepříznivý je však vývoj obchodního salda, které se ve sledovaném období meziročně prohlubuje (výjimka rok 2010) v kontextu s neustále silnějším navýšením importu.

Graf 3.1 CZ-CPA 10.2 Zahraniční obchod (mil. Kč)

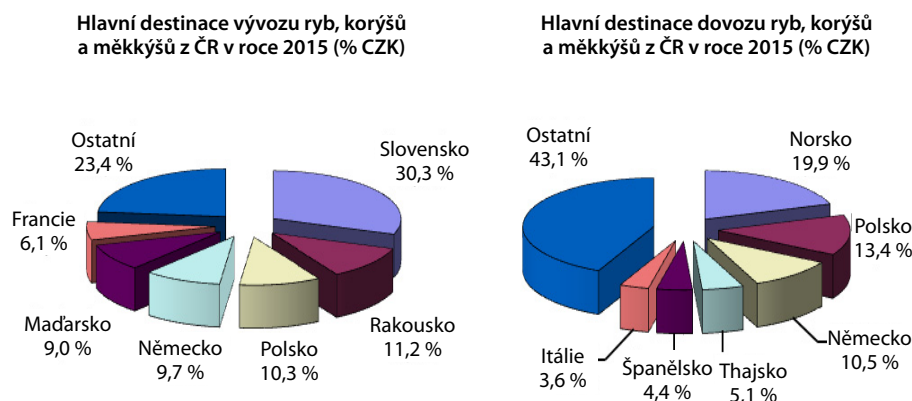

Pramen: data ČSÚ

V následujícím grafu 3.2 je uvedeno 6 destinací, do kterých vyvážíme nejvíce ryb, korýšů a měkkýšů, které reprezentují (počítáno z hodnoty vývozu) 76,6 % celkového vývozu.

Graf 3.3 udává 6 největších dovozců do ČR, tyto destinace se na celkové hodnotě dovozu podílejí 56,9 %.

Graf 3.2 a 3.3 – Teritoriální rozdělení zahraničního obchodu v roce 2014

Pramen: statistika zahraničního obchodu ČSÚ (SITC 2 (03))

4. Shrnutí a perspektivy oboru

Spotřeba ryb (sladkovodní i mořské) v ČR jak ukazuje tabulka 4.1 v období 2010 – 2013 meziročně klesá. Spotřeba ryb v ČR, zahrnující sladkovodní i mořské ryby v roce 2013 dosahovala 3,7 kg/obyv./rok. Nejvýznamnější chovanou rybou byl v roce 2014 kapr s podílem 88,6 %. Býložravé ryby (amur, tolstolobik) meziročně klesly na 3,9 %. Lososovité ryby (pstruh duhový, siven) měly meziroční zastoupení téměř shodné na úrovni 3,4 %.

Tabulka 4.1 – Spotřeba ryb v ČR (kg/obyv./rok)

Název	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ryby celkem	5,8	5,7	5,8	5,5	5,5	5,1	5,0	4,9	3,7*
meziroční index	x	98,3	101,8	94,8	100,0	92,7	98,0	98,0	75,5

Pramen: Rybářské sdružení ČR.

Poznámka: Od roku 2003 jsou započítávány kromě ryb získaných chovem i úlovky ryb na udici.

* spotřeba ryb po odečtení reexportu

Hlavní prioritou je jak ve zpracování, tak v chovu ryb udržet a zlepšovat pozici v odbytu sladkovodních ryb chovaných v ČR na domácím i zahraničním trhu.

CZ-NACE 10.3 – Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

Pozice oboru CZ-NACE 10.3 – Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny v roce 2014 zahrnující zpracování a konzervování brambor (10.31), výrobu ovocných a zeleninových šťáv (10.32) a ostatní zpracování a konzervování ovoce a zeleniny (10.33) zůstala, z hlediska produkčních charakteristik zhruba na stejné úrovni jako v předchozích letech. Podíl CZ-NACE 10.3 na tržbách za prodej VV a S v b. c. v rámci CZ-NACE 10 v hodnoceném roce 2014 představoval 2,6 % (v předcházejících letech činil 2,5 %). Podíl hodnoceného oboru na zaměstnanosti odvětví v hodnoceném roce 2014 činil 3,2 % (v roce 2013 to bylo 3,1 %). Podíl účetní přidané hodnoty v hodnoceném roce 2014 však klesl na 2,2 %, zatímco v roce 2013 činil 2,7 %.

Hospodářský rok 2014/15 byl podle bilance výroby a spotřeby brambor příznivý. Domácí spotřeba celkem se meziročně zvýšila o 4,5 %. Domácí spotřeba brambor k potravinářskému užití dosáhla ve zmíněném roce 650 tis. tun, a ve výrobcích z brambor bylo vyvezeno 41 tis. tun. Na druhou stranu, bylo ve výrobcích z brambor dovezeno v témže roce 146 tis. tun, což je meziročně o 20 % méně, ale i tak jde o poměrně vysoký objem. Využitím vlastní produkce a v některých případech dovozem byly vytvořeny základní surovinové podmínky pro zpracovatelský průmysl. Do něj patří např. AVIKO ČR, s. r. o., BESKYD FRYČOVICE, a. s., Farm Frites CZ, s. r. o., Petr Hobža Strážnické brambůrky, INTERSNACK a. s. aj.

Podle výsledků statistického zjišťování Konzerv (MZe) 1-01 14 celkový nákup ovoce pro zpracování dosáhl 68 488 tun, tzn. o 3 % více než v roce 2013. Nákup jen čerstvého ovoce pro zpracování původem z tuzemska se v porovnání s předchozím rokem zvýšil o 14 %

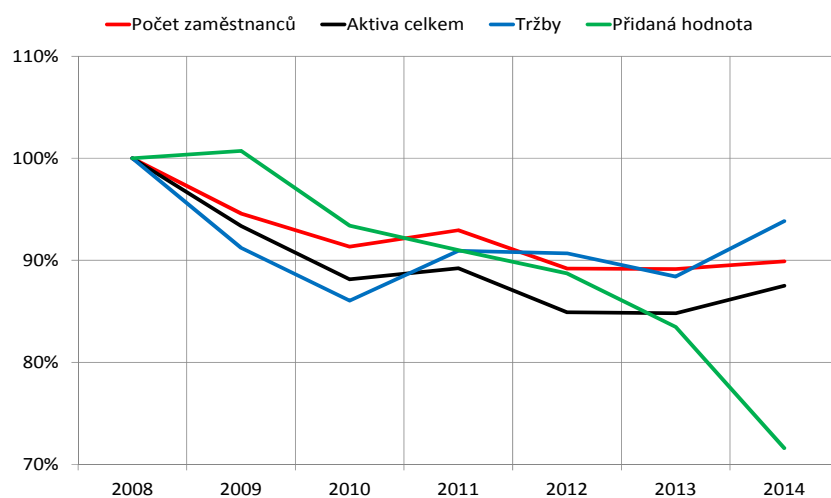
na 47 452 tun. Největší podíl z nákupu čerstvého ovoce z tuzemska tvořil podobně jako v předchozích letech nákup průmyslových jablek (téměř 79 %), který se oproti roku 2013 zvýšil o 31 % na 37 506 tun. Nákup čerstvého ovoce pro zpracování ze zahraničí se při srovnání s rokem 2013 snížil o 19 % na 8 119 tun. Pro výrobu ovocných výrobků bylo v roce 2014 nakoupeno ze zahraničí 12 120 tun mraženého, sušeného a jinak upraveného ovoce, ovocných protlaků a koncentrátů, což bylo o 16 % méně než v roce 2013. Borůvky, brusinky, maliny, ostružiny a šípek se pro zpracování nakupovaly zejména ze zahraničí a již upravené. Podle výsledků zmíněného statistického zjišťování se celková výroba výrobků z ovoce v roce 2014 snížila cca o 13 % na 79 504 tun. To se také vedle jiných vlivů, jako je vysoká výkonová spotřeba, nepříznivě odrazilo v ekonomických výsledcích oboru a zejména u indikátorů konkurenceschopnosti (přidané hodnoty a hrubého operačního přebytku). Největší podíl z celkové výroby ovocných výrobků tvořila výroba ovocných šťáv (cca 34 %). Výroba šťávy jablečné se oproti roku 2013 snížila přibližně na polovinu (7 196 tun). Výroba jablečného koncentrátu se naopak v porovnání s předchozím rokem zvýšila, přesné údaje však nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů. Výroba dětské a kojenecké ovocné výživy klesla oproti roku 2013 o 11 % na 21 686 tun, přesto její podíl z celkové výroby ovocných výrobků byl 27 %. Výroba džemů a marmelád v roce 2014 zůstala téměř stejná jako v roce předchozím (16 085 tun) a výroba kompotů byla o 22 % nižší (3 655 tun).

Na základě statistického šetření lze uvést, že celkový nákup zeleniny pro zpracování v roce 2014 byl 100 959 tun, tzn. téměř o 7 % vyšší než v roce 2013. Nákup čerstvé zeleniny pro výrobu zeleninových výrobků z tuzemska vzrostl oproti předchozímu roku o 21 % na 64 939 tun, ze zahraničí naopak poklesl o 13 % na 19 471 tun. Největší podíl v nákupu čerstvé zeleniny pro zpracování z tuzemska tvořil stejně jako v předchozích letech nákup zelí bílého (26 %) a nákup okurek nakládaček (17 %), jenž se oproti roku 2013 zvýšil dvakrát, ze zahraničí naopak o 35 % poklesl. Pro výrobu zeleninových výrobků bylo z tuzemska nakoupeno i 1 771 tun upravené zeleniny, tzn. přibližně stejně jako v roce 2013. Ze zahraničí bylo pro zpracování v roce 2014 nakoupeno 14 778 tun mražené a sušené zeleniny, zeleninových protlaků a koncentrátů, což představuje 13 % pokles oproti roku 2013. Největší podíl v nákupu zeleniny ze zahraničí tvořila rajčata (47 %), ale při srovnání s předchozím rokem se jejich nákup snížil o 16 %. Z údajů zjištěných při statistickém zjišťování lze uvést, že celková výroba výrobků ze zeleniny vzrostla oproti roku 2013 o 11 % na 158 210 tun. Z celkové výroby zeleninových výrobků tvořila největší podíl podobně jako v předchozích letech výroba sterilované zeleniny (38 %) a kečupu (16 %). Sterilovaná zelenina (kromě salátových směsí) se vyrobilo 60 153 tun, tzn. o 14 % více než v roce 2013, z toho polovinu tvořila výroba okurek nakládaček (29 418 tun). Nejvýrazněji se při srovnání s předchozím rokem zvýšila výroba polotovarů z chlazené nebo čerstvé zeleniny (až o 51 %). Oproti roku 2013 se naopak snížila výroba zeleninových šťáv, přesné údaje však nelze uvést z důvodu ochrany důvěrnosti údajů. Výrobu zeleninových šťáv bude však žádoucí udržet a postupně zvýšit.

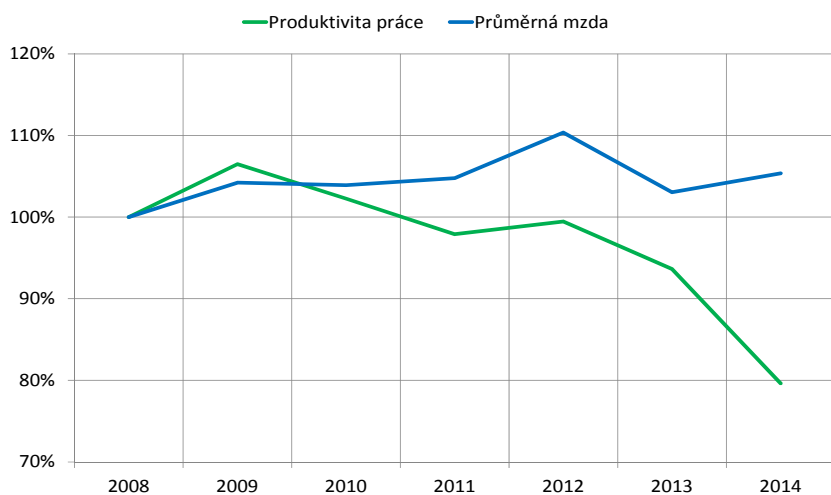
Ke zpracovatelům ovoce, resp. zeleniny patří např. HAMÉ, s. r. o. a jeho dceřinné společnosti, ALIBONA, a. s. Litovel, NOVA, a. s., EFKO CZ, s. r. o., KAND, s. r. o., PT servis konzervárna spol. s r. o., NELI, a. s. aj. U mražené zeleniny a dalších mražených a chlazených produktů je významným výrobcem Agro Jesenice, a. s.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

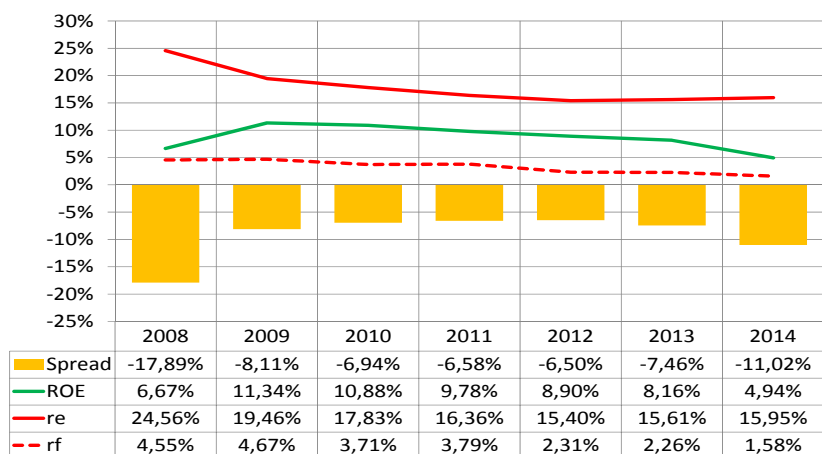
Hodnotíme-li vývojovou tendenci oboru u indikátorů zachycených v grafu 2.1 je zřejmé, že v hodnocených letech převládala nepříznivý vývoj a až v roce 2013, resp. 2014 nastal určitý obrat. Netýká se to však ukazatele charakterizujícího konkurenceschopnost – přidané hodnoty, která podle předběžného odhadu v hodnoceném roce 2014 výrazně klesla. Jednou z významných příčin je snížení produkce výrobků z ovoce. Z grafu 2.2 je zřejmé, že se v hodnocených letech rozevřely nůžky mezi vývojem produktivity práce a průměrnou mzdou. Přitom kolísavý vývoj, ale dlouhodobě růst průměrné mzdy, předstihl úroveň produktivity práce, což představuje nepříznivý vzájemný vztah těchto veličin, přičemž produktivita práce zaznamenala v posledních letech značný pokles. Z hlediska finanční analýzy oboru je významný graf 2.3. V něm jsou sledovány indikátory – Spread (rozdíl ROE – re), rentabilita vlastního kapitálu (ROE), alternativní náklad na vlastní kapitál (r_e) a bezriziková sazba (rf). V žádném z hodnocených let netvořil obor hodnotu pro své majitele (záporný Spread). Indikátor rentability dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2009, nejnižší hodnota bude podle předběžných údajů vykazována v roce 2014. Úroveň re, tedy alternativního nákladu na vlastní kapitál měla v hodnocených letech sestupnou tendenci a obdobně i rf, tj. bezrizikové sazby. Graf 2.4 ilustruje produkční sílu (EBIT/Aktiva) oboru, jež patří k indikátorům, charakterizujícím jeho ekonomickou bonitu. Tento indikátor se vyznačuje kolísavým vývojem, nejnižší hodnota je vykazována v roce 2014. Obdobně je tomu i u dalších indikátorů – EBIT/Výnosy a Výnosy/Aktiva. Tabulky 2.1 – 2.3 uvádějí vývoj v oblasti tvorby zisku, doplňujících a dopočetných dat a dalších ukazatelů. Výrazný sestup v hodnocených letech zaznamenal hrubý operační přebytek oboru a kolísavý vývoj hospodářský výsledek i obrat a objem investic, resp. i průměrná mzda. Sestup vykazuje přidaná hodnota/zaměstnanec, která podle předběžných dat bude u oboru v roce 2014 výrazně nižší, než za odvětví CZ – NACE 10.

Graf 2.1 CZ-NACE 10.3 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

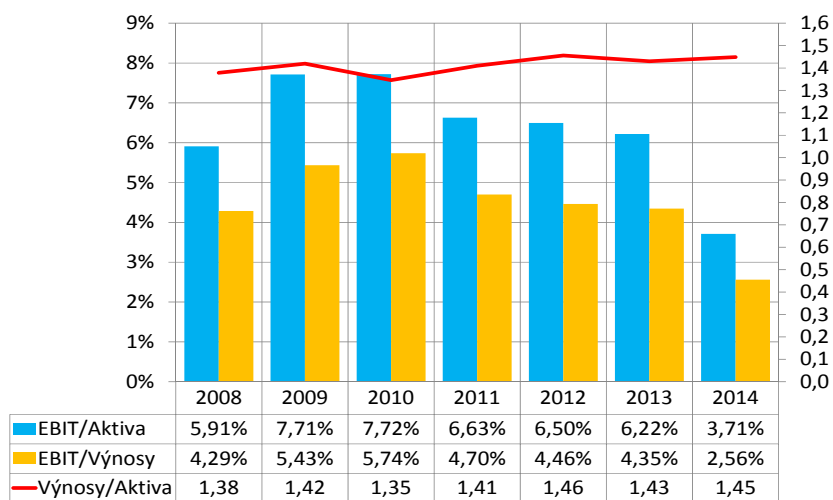
Graf 2.2 CZ-NACE 10.3 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.3 CZ-NACE 10.3 Spread (ROE-r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.4 CZ-NACE 10.3 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	1 057 473	1 366 300	1 025 168	1 068 851	1 000 276	955 353	929 478
Náklady vynaložené na prodané zboží	773 727	930 886	723 120	741 074	720 317	722 956	724 929
Obchodní marže	283 745	435 414	302 048	327 777	279 959	232 398	204 549
Výkony	6 603 792	6 157 046	5 714 700	6 171 846	6 123 466	5 938 157	6 278 794
Tržby za prodej vlastních výrobků	6 193 283	5 592 831	5 294 619	5 518 676	5 598 368	5 370 613	5 713 719
Tržby za prodej služeb	138 658	183 613	153 919	239 406	143 748	227 562	227 562
Změna stavu zásob + aktivace	271 851	380 602	266 163	413 763	381 349	339 981	337 513
Výkonová spotřeba	5 270 887	4 964 180	4 506 837	5 028 510	4 969 171	4 821 193	5 326 002
Přidaná hodnota	1 616 651	1 628 279	1 509 911	1 471 113	1 434 254	1 349 361	1 157 341
Osobní náklady	910 099	876 027	853 406	884 780	868 837	832 989	845 132
Mzdy	636 935	627 899	604 391	620 309	626 933	585 070	603 227
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	253 941	229 364	213 472	236 895	224 711	232 390	170 302
OON	19 223	18 763	35 543	27 576	17 193	15 528	71 603
Hrubý operační přebytek	706 552	752 253	656 506	586 333	565 416	516 372	312 209
Odpisy	287 226	222 895	208 277	206 081	203 340	207 784	204 262
Jine výnosy	336 027	165 375	140 250	57 839	46 291	143 465	143 465
Jiné náklady	412 462	276 929	193 723	94 944	88 364	146 107	63 053
EBIT	342 891	417 804	394 755	343 147	320 003	305 946	188 358
Nákladové úroky	80 138	56 648	30 600	27 471	24 770	20 774	15 938
HV před zdaněním	262 753	361 156	364 155	315 677	295 233	285 172	172 420
Daň	89 184	76 611	83 918	65 857	60 025	50 629	30 611
HV za účetní období	173 569	284 544	280 238	249 819	235 208	234 543	141 809

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.2 Doplnující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplnující a dopočtená data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	7 997 292	7 688 721	6 880 118	7 298 536	7 170 032	7 036 975	7 351 737
Tržby	6 331 941	5 776 443	5 448 538	5 758 082	5 742 116	5 598 176	5 941 282
Průměrný evid. počet zaměstnanců	3 040	2 876	2 777	2 826	2 712	2 710	2 733
Pracující majitelé	97	93	112	112	107	106	107
Počet jednotek	140	140	166	161	145	137	135
Investice	340 596	266 887	358 086	284 962	262 551	277 386	303 172
Náklady celkem	7 734 540	7 327 566	6 515 963	6 982 859	6 874 800	6 751 803	7 179 316
Obrat (Tržby za zboží + Výkony)	7 661 265	7 523 346	6 739 868	7 240 696	7 123 741	6 893 510	7 208 272
Úročené zdroje	3 790 157	3 394 679	3 461 064	3 502 203	3 424 376	3 588 942	3 849 294

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-465 361	-203 532	-178 848	-168 273	-171 675	-214 458	-316 325
Spread	-17,89%	-8,11%	-6,94%	-6,58%	-6,50%	-7,46%	-11,02%
ROE	6,67%	11,34%	10,88%	9,78%	8,90%	8,16%	4,94%
Alternativní náklad na VK (re)	24,56%	19,46%	17,83%	16,36%	15,40%	15,61%	15,95%
EBIT/Aktiva	5,91%	7,71%	7,72%	6,63%	6,50%	6,22%	3,71%
Výnosy/Aktiva	1,38	1,42	1,35	1,41	1,46	1,43	1,45
EBIT/Výnosy	4,29%	5,43%	5,74%	4,70%	4,46%	4,35%	2,56%
VK/Aktiva	44,84%	46,32%	50,37%	49,37%	53,64%	58,46%	56,57%
UZ/Aktiva	65,33%	62,68%	67,70%	67,66%	69,53%	72,95%	75,83%
L3	1,14	1,10	1,16	1,18	1,29	1,43	1,25
L2	0,63	0,63	0,64	0,61	0,66	0,71	0,58
L1	0,07	0,09	0,11	0,07	0,08	0,11	0,07
HOP/Výnosy	8,83%	9,78%	9,54%	8,03%	7,89%	7,34%	4,25%
PH/Výnosy	20,21%	21,18%	21,95%	20,16%	20,00%	19,18%	15,74%
ON/Výnosy	11,38%	11,39%	12,40%	12,12%	12,12%	11,84%	11,50%
Přidaná hodnota na zaměstnance	531 707	566 169	543 746	520 529	528 851	497 862	423 411
Průměrná mzda	17 457	18 194	18 138	18 291	19 264	17 989	18 391

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Cenový vývoj

Cenový vývoj, vyjádřený indexy cen průmyslových výrobců zpracovaného ovoce a zeleniny (tabulka 3.1) ukazuje, že v posledních letech cenový vzestup byl zaznamenán sice již od roku 2012, ale zejména v roce 2013 a 2014. Tento cenový nárůst je spojen zejména s nákupem kvalitnějších a tudíž i dražších ovocných a zeleninových výrobků.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

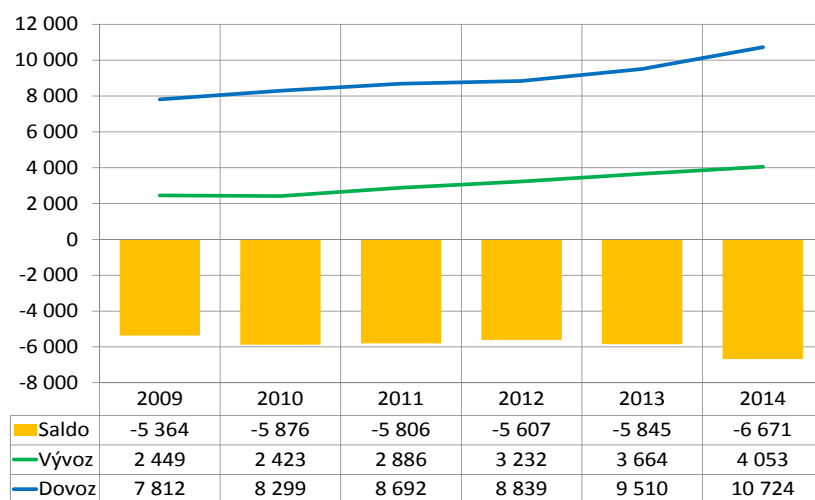
Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zprac. ovoce a zelenina	10.3	100,6%	99,2%	94,9%	96,1%	101,5%	104,9%	106,1%

Pramen: ČSÚ

4. Zahraniční obchod

Zahraniční obchod s výrobky CZ- CPA 10.3 se vyznačuje v hodnocených letech (graf 4.1) vzestupnou tendencí u exportu, i importu, což je z hlediska obchodní výměny pozitivní. Nepříznivý je však vývoj obchodního salda, které se zejména v roce 2014 výrazně zvýšilo. Tento meziroční růst je v kontextu se silným navýšením importu v posledně uvedeném roce, i když u některých komodit došlo k jeho snížení. Příčinou rozsáhlého dovozu je často nedostatek suroviny pro zpracování. Jde o mražené, sušené a jinak upravené ovoce, protlaky a koncentráty. Také jde o upravené lesní plody. Dále jde o mraženou a sušenou zeleninu, zeleninové protlaky, resp. koncentráty, zejména rajčatové.

Graf 4.1 CZ-CPA 10.3 Zahraniční obchod (mil. Kč)

Pramen: data ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oboru

Ke zlepšení celkové pozice oboru zpracování brambor, ovoce a zeleniny by přispělo rozšíření domácí surovinové základny. To se týká zejména zeleniny, jako specializovaného sektoru v zemědělství. Na něj by navazovaly jednotlivé fáze zpracování. Snížila by se dovozní náročnost, která je vysoká zejména u polotovarů, jejichž dovoz se ukazuje často pro finální výrobce výhodnější. Snížení dovozu u některých komodit bylo již také docíleno. Více by také mohlo být využito sběru lesních plodů a výkupu přebytků od drobných pěstitelů.

Produkce oboru by při fungování celé vertikály nacházela širší uplatnění jak v navazujících výrobcích, jako je např. lahůdkářská, produkce různých druhů nápojů a prostřednictvím maloobchodu přímo u konečného spotřebitele, kterému by se snížila pracnost, která je obvykle spojena s nákupem čerstvé zeleniny a brambor.

Postupné zefektivnění celé vertikály by také přispělo ke zlepšení ekonomických výsledků oboru a jeho konkurenceschopnosti a ke zvyšování jeho atraktivnosti pro podnikání. Meziroční zvýšení obrátu u oboru v roce 2014 (odhad) a investiční aktivity jsou určitým příslibem pro příští období. Větší pozornost managementem podniků by měla být věnována snižování nákladovosti výroby.

CZ-NACE 10.4 – Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V systému CZ-NACE obor 10.4 – Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků zahrnuje následující výrobní třídy:

10.41 – výroba olejů a tuků,

10.42 – výroba margarínů a jedlých tuků.

Tukový průmysl je založen na výrobě dvou velkých skupin surových a rafinovaných olejů a tuků, a to rostlinných (podle druhu jednotlivých olejnatých semen) a živočišných (nezahrnuje však tavení a rafinaci vepřového sádla a jiných jedlých živočišných tuků). Součástí oboru je také výroba potravinářských výrobků (výroba margarínu, výroba ostatních pomazánek nahrazujících máslo a výroba složených pokrmových tuků), jež je zpravidla propojena s jinými nepotravinářskými a technologicky obdobnými výrobami. Jde zejména o glycerin, mýdlo a saponáty, čistící a lešticí prostředky, parfémy a toaletní přípravky a ostatní spotřební drogerii.

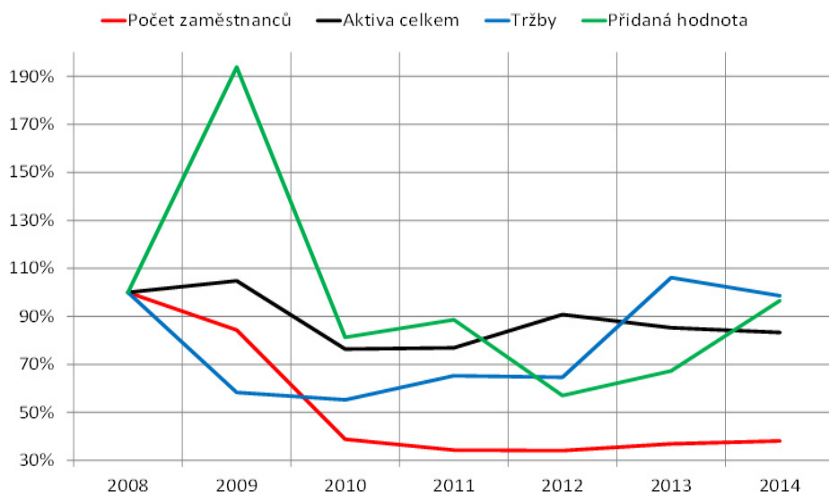
Český tukový průmysl je poměrně vysoce koncentrovaný. Mezi největší společnosti patří společnost Archer Daniels Midland Company (ADM), která začala působit v ČR v roce 2009, a také významný zpracovatel olejnatých semen především pro produkci metylesteru řepkového oleje – MEŘO společnost PREOL, a. s. s kapacitou 120 tis. t MEŘO.

Pozice oboru Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků v roce 2014 meziročně posílila. Podíl CZ-NACE 10.4 na tržbách v rámci celého CZ-NACE 10 představoval v hodnoceném roce 6,1 % (v roce 2013 tento podíl činil 4,7 %). Počet zaměstnaných osob v tomto oboru se meziročně zvýšil o 29 osob. Podíl hodnoceného oboru na zaměstnanosti odvětví zůstal meziročně přibližně stejný a činí 1 %. Účetní přidaná hodnota v roce 2014 zaznamenala dle předběžných údajů nárůst o 43,5 %. Podíl hodnoceného oboru v tomto indikátoru na odvětví CZ-NACE 10 meziročně vzrostl na 2,5 %, tj. nárůst o 0,4 p. b.

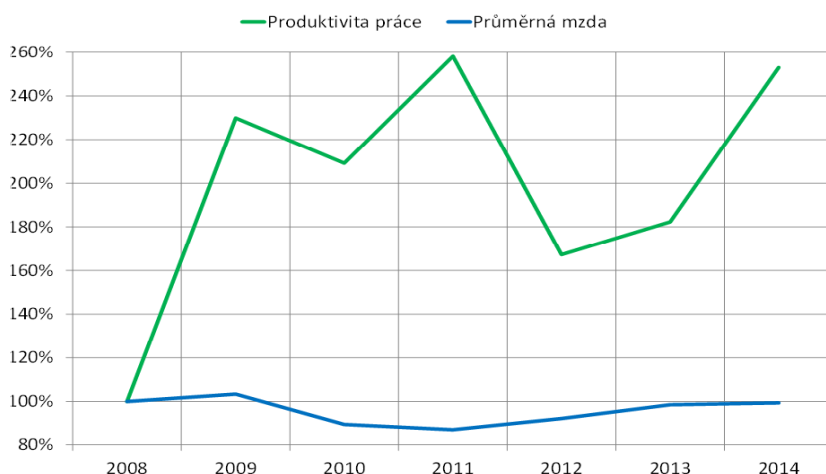
2. Hlavní ekonomické ukazatele

Hodnotíme-li vývojovou tendenci oboru u indikátorů zachycených v grafu 2.1 je zřejmé, že dochází od roku 2011 k určité stagnaci zaměstnanosti, od roku 2013 k nárůstu tržeb, nicméně k mírnému poklesu aktiv, ale důležité je, že v roce 2013 došlo po pádu k nastartování růstu přidané hodnoty, což je z hlediska konkurenceschopnosti pozitivní. Z grafu 2.2 je zřejmé, že růst produktivity práce nekopíruje výše průměrné mzdy. Z hlediska finanční analýzy oboru je významný graf 2.3. V něm jsou sledovány indikátory – Spread (rozdíl ROE – re), rentabilita vlastního kapitálu (ROE), alternativní náklad na vlastní kapitál (re) a bezriziková sazba (rf). V žádném z hodnocených let s výjimkou roku 2010 netvořil obor hodnotu pro své majitele (záporný Spread). Indikátor rentability dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2010, nejnižší hodnota byla vykazována v roce 2009. Graf 2.4 ilustruje produkční sílu (EBIT/Aktiva) oboru, jež patří k indikátorům, charakterizujícím jeho ekonomickou bonitu. Tento indikátor se vyznačuje kolísavým vývojem, nejnižší hodnota je vykazována v roce 2011. Obdobně je tomu i u indikátoru – EBIT/Výnosy a Výnosy/Aktiva. Tabulky 2.1 – 2.3 uvádějí vývoj v oblasti tvorby zisku, doplňujících a dopočtených dat a dalších ukazatelů. Výrazný meziroční vzestup v odhadovaném roce 2014 zaznamenala přidaná hodnota a s tím související přidaná hodnota na zaměstnance, dále HV za účetní období a hrubý operační přebytek, což je pozitivní pro konkurenceschopnost oboru.

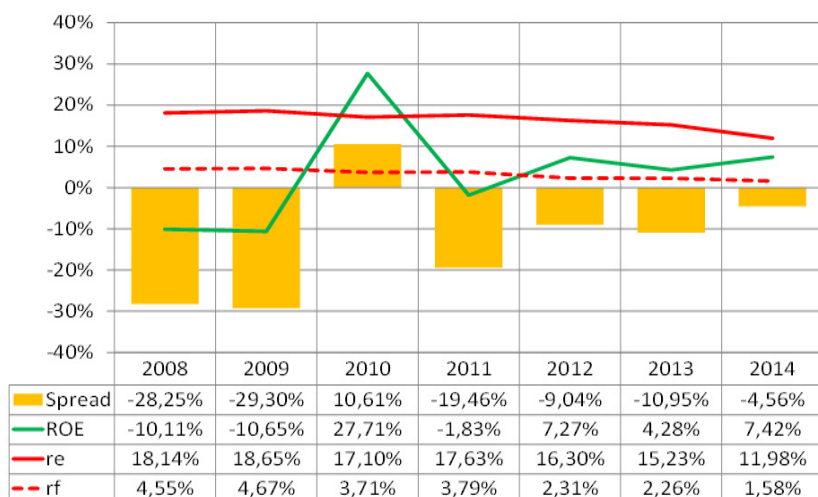
Graf 2.1 CZ-NACE 10.4 (rok 2008 = 100 %)

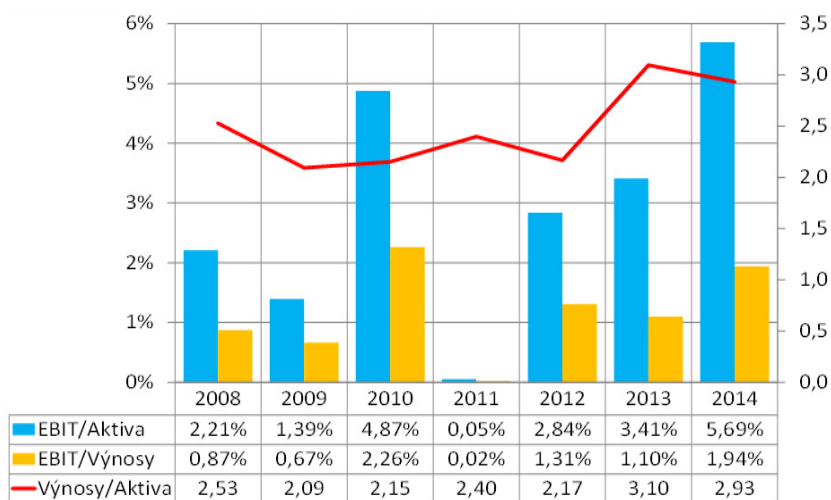
Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.2 CZ-NACE 10.4 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.3 CZ-NACE 10.4 Spread (ROE- r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.4 CZ-NACE 10.4 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	5 149 885	8 339 622	4 617 875	5 450 504	6 476 421	5 583 320	4 739 578
Náklady vynaložené na prodané zboží	2 819 299	5 915 482	4 525 726	5 341 157	6 377 816	5 468 944	4 618 676
Obchodní marže	2 330 586	2 424 140	92 149	109 347	98 605	114 377	120 902
Výkony	16 389 543	10 607 666	7 987 316	9 346 180	9 326 148	15 108 819	14 203 887
Tržby za prodej vlastních výrobků	12 510 071	4 835 467	6 813 288	8 633 586	8 587 600	13 764 342	12 663 977
Tržby za prodej služeb	1 667 442	3 435 303	1 023 574	625 697	578 015	1 288 076	1 316 303
Změna stavu zásob + aktivace	2 212 030	2 336 896	150 454	86 897	160 533	56 401	223 607
Výkonová spotřeba	17 379 801	10 433 625	6 990 063	8 267 985	8 659 830	14 321 176	13 030 590
Přidaná hodnota	1 340 329	2 598 180	1 089 402	1 187 542	764 922	902 019	1 294 199
Osobní náklady	1 041 076	1 006 111	365 589	301 950	312 904	364 211	375 911
Mzdy	747 249	651 344	259 908	223 406	235 160	271 764	283 403
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	269 318	308 320	88 461	72 074	72 301	85 441	32 672
OON	24 509	46 448	17 220	6 470	5 443	7 007	59 836
Hrubý operační přebytek	299 252	1 592 069	723 813	885 591	452 018	537 808	918 288
Odpisy	401 868	457 276	314 068	438 171	307 744	257 654	243 389
Jine výnosy	825 145	466 584	1 941 081	1 522 430	1 607 497	2 665 652	2 665 652
Jiné náklady	527 042	1 472 100	2 021 558	1 966 487	1 523 705	2 688 657	2 921 074
EBIT	195 488	129 277	329 267	3 364	228 067	257 150	419 478
Nákladové úroky	97 806	89 531	67 058	58 355	30 416	18 228	11 528
HV před zdaněním	97 682	39 746	262 209	-54 991	197 651	238 922	407 950
Daň	178 872	115 858	-244 516	-12 157	-42 918	101 402	173 140
HV za účetní období	-81 190	-76 112	506 726	-42 834	240 569	137 520	234 810

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.2 Doplnující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplňující a dopočtená data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	22 364 573	19 413 872	14 546 271	16 319 114	17 410 066	23 357 791	21 609 117
Tržby	14 177 513	8 270 769	7 836 862	9 259 283	9 165 615	15 052 418	13 980 280
Průměrný evid. počet zaměstnanců	2 244	1 892	872	770	766	828	857
Pracující majitelé	18	12	14	14	11	9	9
Počet jednotek	20	23	24	21	19	15	17
Investice	593 601	1 019 537	99 112	99 803	343 662	220 527	125 857
Náklady celkem	22 266 892	19 374 126	14 284 062	16 374 105	17 212 415	23 118 870	21 201 167
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	21 539 428	18 947 288	12 605 190	14 796 684	15 802 568	20 692 139	18 943 465
Úročené zdroje	2 466 678	3 338 548	3 666 400	3 755 103	4 430 396	4 449 981	3 234 698

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-226 779	-209 427	194 019	-455 068	-299 189	-351 689	-144 085
Spread	-28,25 %	-29,30 %	10,61 %	-19,46 %	-9,04 %	-10,95 %	-4,56 %
ROE	-10,11 %	-10,65 %	27,71 %	-1,83 %	7,27 %	4,28 %	7,42 %
Alternativní náklad na VK (re)	18,14 %	18,65 %	17,10 %	17,63 %	16,30 %	15,23 %	11,98 %
EBIT/Aktiva	2,21 %	1,39 %	4,87 %	0,05 %	2,84 %	3,41 %	5,69 %
Výnosy/Aktiva	2,53	2,09	2,15	2,40	2,17	3,10	2,93
EBIT/Výnosy	0,87 %	0,67 %	2,26 %	0,02 %	1,31 %	1,10 %	1,94 %
VK/Aktiva	9,07 %	7,71 %	27,07 %	34,37 %	41,23 %	42,59 %	42,93 %
UZ/Aktiva	27,88 %	36,00 %	54,26 %	55,19 %	55,16 %	59,00 %	43,91 %
L3	0,61	0,71	0,81	0,93	1,13	1,17	1,20
L2	0,52	0,53	0,56	0,61	0,59	0,66	0,58
L1	0,05	0,05	0,13	0,13	0,05	0,06	0,06
HOP/Výnosy	1,34 %	8,20 %	4,98 %	5,43 %	2,60 %	2,30 %	4,25 %
PH/Výnosy	5,99 %	13,38 %	7,49 %	7,28 %	4,39 %	3,86 %	5,99 %
ON/Výnosy	4,66 %	5,18 %	2,51 %	1,85 %	1,80 %	1,56 %	1,74 %
Přidaná hodnota na zaměstnance	597 262	1 373 097	1 249 254	1 541 447	998 719	1 088 873	1 511 008
Průměrná mzda	27 748	28 685	24 837	24 165	25 586	27 338	27 573

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Cenový vývoj

Cenový vývoj, vyjádřený indexy cen průmyslových výrobců rostlinných a živočišných olejů a tuků (tabulka 3.1) ukazuje jejich každoroční nárůst oproti poměřovanému roku 2005.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

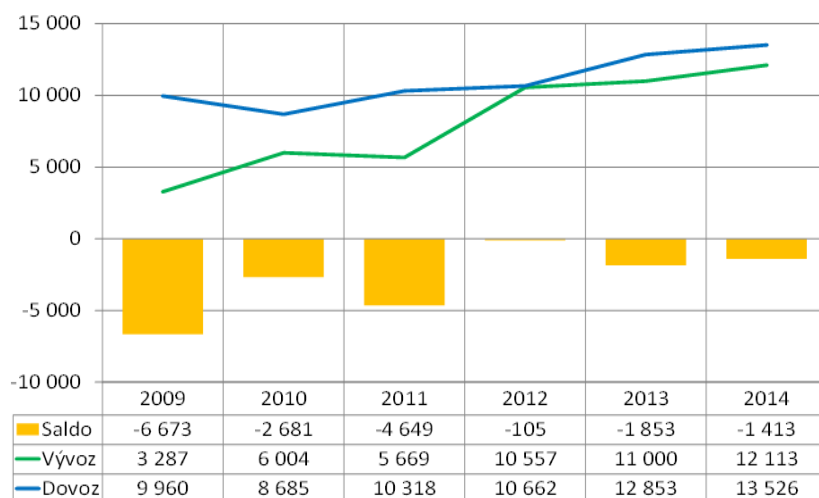
Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Rost. a živoč. oleje a tuky	10.4	111,6 %	111,7 %	111,5 %	117,2 %	121,2 %	124,4 %	128,6 %

Pramen: ČSÚ

4. Zahraniční obchod

Zahraniční obchod s výrobky CPA 10.4 má po celé uvedené období zápornou obchodní bilanci. V roce 2014, zaznamenal dle odhadů meziroční zlepšení o 440 mil. Kč.

Graf 4.1 CZ-CPA 10.4 Zahraniční obchod (mil. Kč)

Pramen: data ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oboru

Vývoj hodnocené agregace Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků (CZ-NACE 10.4) v roce 2014 vykazuje do značné míry meziroční zlepšení významných ukazatelů s výjimkou obrátu.

Efektivnost tohoto oboru budou i nadále určovat především tyto faktory: cena a kvalita vstupních surovin, cena vedlejších produktů vznikajících při výrobě, dosažení co nejvyšší výtěžnosti oleje, ceny rostlinných olejů a olejnin na světových trzích, ceny energií, stabilita vlastnických vztahů a stabilita podnikatelského prostředí. Příznivý pro vývoj tohoto oboru je mimo jiné i vývoj stravovacích návyků u spotřebitelů, kteří stále více dávají přednost rostlinným tukům před živočišnými.

Rozvoj výroby MEŘO a trhu s biopalivy je výrazně závislý na politických a ekonomických opatřeních, jak na světové úrovni především v USA a EU, tak na národní úrovni. Zahraniční obchod ČR s MEŘO kolísá také s ohledem na momentální situaci v okolních zemích zejména v Německu.

CZ-NACE 10.5 – Výroba mléčných výrobků

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V klasifikaci ekonomických činností CZ-NACE zahrnuje obor Výroba mléčných výrobků CZ-NACE 10.5 níže uvedené třídy:

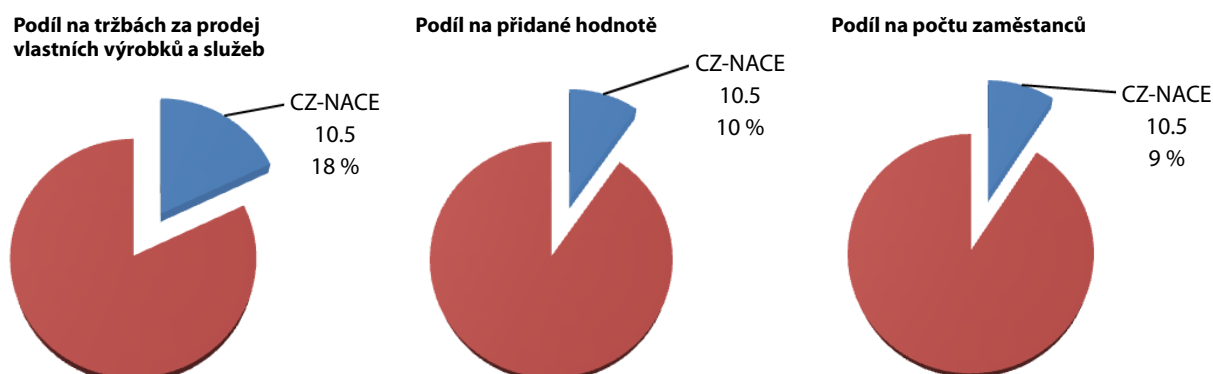
- 10.51 Zpracování mléka, výroba mlékárenských výrobků a sýrů,
- 10.52 Výroba zmrzliny.

Výroba mléčných výrobků se v roce 2014 podílela na celkových tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb Výroby potravinářských výrobků 18 % (graf 1.1). Je to třetí obor dle vykazované výše tržeb (nevyšší tržby obecně dosahuje obor 10.1 Zpracování masa a výroba masných výrobků a 10.8 Výroba ostatních potravinářských výrobků).

Na tvorbě přidané hodnoty se obor 10.5 podílí téměř 10 % (graf 1.1). Mezi ostatními obory Výroby potravinářských výrobků (CZ-NACE 10) se nachází v tomto ukazateli na pátém místě. Vyšší přidanou hodnotu vykazují obory 10.8 Výroba ostatních potravinářských výrobků, 10.7 Výroba pekařských a cukrářských výrobků, 10.1 Zpracování masa a výroba masných výrobků a 10.9 Výroba průmyslových krmiv.

V podnicích Výroby mléčných výrobků v roce 2014 pracovalo 7 874 osob, což je 9 % celkového počtu zaměstnanců Výroby potravinářských výrobků (graf 1.1). Nejvíce osob pracuje v oboru 10.7 Výroba pekařských a cukrářských výrobků a 10.1 Zpracování masa a výroba masných výrobků, 10.8 Výroba ostatních potravinářských výrobků. Podniky oboru 10.5 se nachází tedy na čtvrtém místě v oblasti nejvyššího počtu zaměstnanců v CZ-NACE 10.

Graf 1.1 – Podíly základních ukazatelů oboru CZ-NACE 10.5 na Výrobě potravinářských výrobků (CZ-NACE 10) v roce 2014

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Roční výroba mléka v roce 2014 v ČR vzrostla o 2,9 % (tj. o 81,8 mil. l) na 2 856,3 mil. l, v důsledku růstu průměrné roční dojivosti o 3,5 % (ta vzrostla z 7 443,4 l/ks na 7 704,8 l/ks, tj. zvýšení o 261,4 l/ks). Na tomto navýšení se podílely všechny kraje. Nejvyšší užitkovost byla dosažena ve Zlínském kraji a hl. m. Praze + Středočeském kraji a Moravskoslezském kraji. Celkově se průměrná roční dojivost na jeden kus od roku 2009 stále zvyšuje. Průměrný stav dojníc naopak klesl z 372,7 tis. ks na 370,7 tis. ks.

V roce 2014 mlékárenský průmysl nakoupil od českých producentů 2 350,7 mil. l mléka, což je o 31,2 mil. l více oproti roku 2013. Z toho bylo přibližně 168,7 mil. l (7,2 % z nákupu mléka) vyvezeno ke zpracování do zahraničí. V porovnání s rokem 2013 se zvýšil objem mléka ke zpracování v tuzemských mlékárnách o 0,4 %. Nejvíce se snížila výroba tavených sýrů (6,5 %), čerstvého konzumního mléka (6,5 %) a kondenzovaného mléka (9,8 %).

V roce 2014 tržní produkce mléka představovala 2 753,2 mil. litrů mléka, což je růst o 3,3 % z 2 665,5 mil. litrů v roce 2013. Z této tržní produkce mléka bylo prostřednictvím odbytových organizací prodáno celkem 20,8 % mléka do zahraničí, převážně do Německa, což je nárůst o 1,7 % oproti roku 2013. Dovoz mléka se zvýšil na 935,5 mil. l, tj. o 56,0 mil. l, stejně tak jako vývoz, který vzrostl na 1 069,7 mil. l, tj. o 28 mil. l.

Tržby za mléko v roce 2014 v České republice dosáhly 22 mld. Kč a byly meziročně vyšší o 11,7 %. Průměrná roční cena za mléčnou surovinu vyplacená mlékárnami na území ČR za rok 2014 dosáhla 9,37 Kč/l a byla meziročně vyšší o 10,2 %.

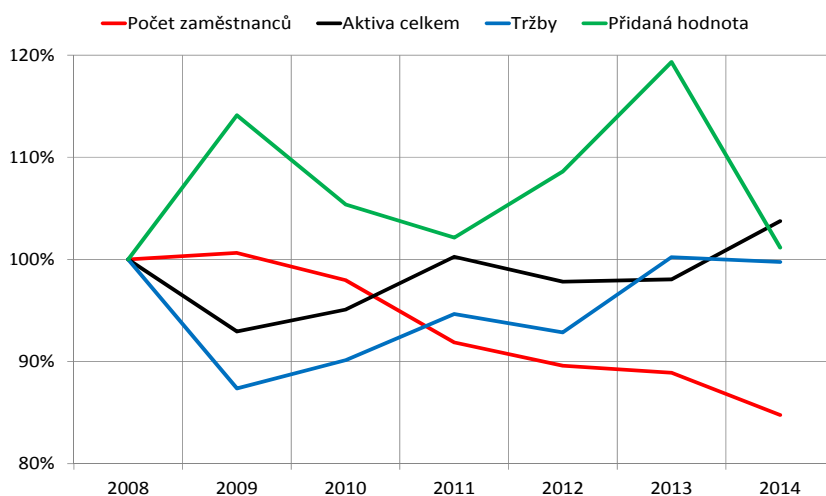
2. Hlavní ekonomické ukazatele

Počet zaměstnanců je v čase klesající (graf 2.1). Jedná se o obor s druhým nejvyšším úbytkem zaměstnanců oproti předchozímu roku (2013). Nejvíce zaměstnanců ubylo v oboru 10.7 Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků. Od roku 2010 došlo k celkovému úbytku 1 057 osob.

Tržby mají kolísavý charakter, z počátku sledovaného období rostly, za poslední dva sledované roky došlo k mírnému růstu o 5 %, a to především díky růstu tržeb za prodané zboží. Samotné tržby za prodej vlastních výrobků klesly (graf 2.1).

Stejně tak i aktiva podniků Výroby mléčných výrobků mají kolísavý charakter, k poklesu došlo v roce 2009 a v roce 2012. V roce 2009 to bylo v důsledku poklesu dlouhodobého majetku, v roce 2012 pak vlivem poklesu oběžných aktiv (zásob a krátkodobých pohledávek). K roku 2014 došlo k růstu aktiv a to především díky nárůstu oběžných aktiv (graf 2.1).

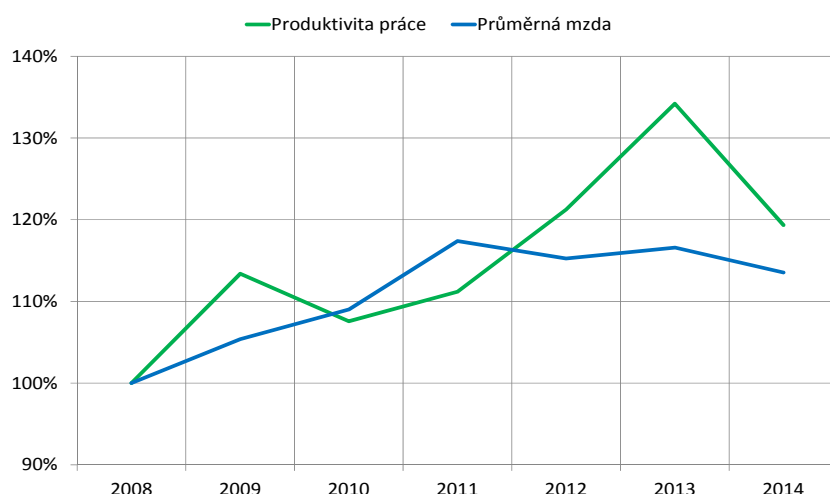
Výše přidané hodnoty (graf 2.1) je značně rozkolísaná a to kvůli nerovnoměrnému vývoji výkonů a výkonové spotřeby. K roku 2014 poklesla meziročně o 15 %.

Graf 2.1 CZ-NACE 10.5 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

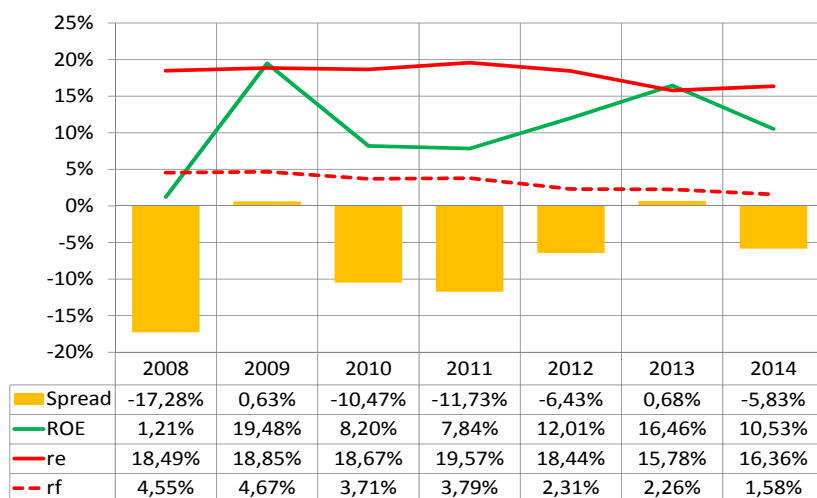
Produktivita práce ve Výrobě mléčných výrobků v časové řadě roste (viz graf 2.1). V roce 2014 však došlo k jejímu poklesu. Produktivita práce toho oboru je v pořadí pátá nejvyšší. Před tímto oborem je obor 10.4 Výroba rostlinných a živočišných tuků a olejů, 10.9 Výroba průmyslových krmiv, 10.6 Výroba mlýnských škrobářských výrobků, 10.8 Výroba ostatních potravinářských výrobků.

Vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd rostl do roku 2011 (růst hrubé měsíční mzdy z 21 836 Kč na 23 514 Kč v roce 2013), od tohoto roku se mzdy udržují na téměř konstantní úrovni s mírným poklesem v roce 2014 na 22 744 Kč z částky 23 355 Kč. Přičemž tato průměrná hrubá mzda je vyšší, než je průměr ve Výrobě potravinářských výrobků (CZ-NACE 10). Průměrná hrubá měsíční mzda Výroby potravinářských výrobků je 20 515 Kč v roce 2014, obor 10.5 tuto průměrnou výši přesahuje. Obor 10.5 v roce 2014 vykazoval páté nejvyšší mzdy ve Výrobě potravinářských výrobků (nižší mzdy než tento obor mají obory 10.1 Zpracování masa a výroba masných výrobků, 10.2 Zpracování a konzervování ryb, koryšů a měkkýšů, 10.3 Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny, 10.7 Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků). Od roku 2011 tempo růstu produktivity práce přesahuje tempo růstu průměrných hrubých mezd. Produktivita práce je vyšší než průměr odvětví Výroby potravinářských výrobků.

Graf 2.2 CZ-NACE 10.5 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Vývoj ukazatele Spread (rozdíl mezi ROE a re) dosahuje většinou záporných hodnot, což znamená, že v oboru nebyla vytvořena žádná hodnota pro majitele. Kladná hodnota byla dosažena v roce 2009 a v roce 2013 (graf 2.3) díky vysoké hodnotě rentabilitě vlastního kapitálu (ROE) ve výši 19,48 %, resp. 16,46 %. Hodnoty re (alternativního nákladu na kapitál) a rf (bezrizikové sazby) od roku 2011 klesají.

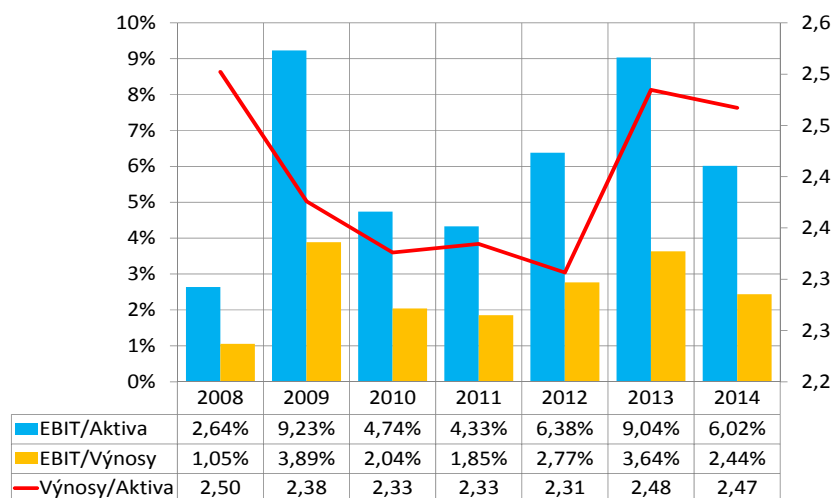
Graf 2.3 CZ-NACE 10.5 Spread (ROE-r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Základním ukazatelem, který měří produkční sílu, je ukazatel rentability aktiv (ROA), tzn. EBIT/aktiva. Tato produkční síla oboru 10.5 je v posledních třech letech (2012-2014) vyšší než v odvětví Výroby potravinářských výrobků (CZ-NACE 10), proto lze tvrdit, že za obor se daří generovat lépe zisk z dostupných aktiv než je odvětvový průměr.

Ukazatel EBIT/výnosy říká, kolik korun (resp. %) zisku připadne na jednu korunu (%) výnosů. Při porovnání s průměrnými hodnotami Výroby potravinářských výrobků, dosahuje Výroba mléčných výrobků podprůměrných hodnot. Zisk připadající na jednu korunu (resp. %) výnosů jsou zde nižší. Nevykazují však záporné hodnoty (graf 2.4).

Graf 2.4 CZ-NACE 10.5 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 dokumentuje vybrané položky z výkazu zisku a ztráty podniků Výroby mléčných výrobků. Tržby za prodej vlastních výrobků mají kolísavou úroveň, odvíjí se především od výše realizovaných cen na trhu. Výkonová spotřeba se v posledních třech letech (od roku 2011) zvýšila. Na celkové výkonové spotřebě CZ-NACE 10 se obor 10.5 podílí 18 %. Vyšší spotřebu materiálů, energií a služeb mají obory 10.1 Zpracování masa a výroba masných výrobků (24 %) a 10.8 Výroba ostatních potravinářských výrobků (téměř 19 %). Výše osobních nákladů se snižuje v důsledku poklesu hrubých mezd i počtu zaměstnanců.

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	5 081 643	4 749 695	4 121 266	4 347 804	3 377 668	3 486 288	5 794 904
Náklady vynaložené na prodané zboží	4 290 983	3 899 596	3 268 786	3 451 140	2 579 584	2 755 867	4 673 154
Obchodní marže	790 659	850 099	852 480	896 664	798 084	730 421	1 121 750
Výkony	42 430 983	36 328 269	38 346 402	40 074 702	39 002 844	42 268 593	42 371 285
Tržby za prodej vlastních výrobků	40 452 834	35 139 080	36 404 146	38 290 015	37 656 327	40 534 774	40 295 845
Tržby za prodej služeb	630 563	753 072	626 896	597 795	491 315	639 196	680 861
Změna stavu zásob + aktivace	1 347 586	436 116	1 315 361	1 186 892	855 203	1 094 622	1 394 579
Výkonová spotřeba	38 176 266	31 421 263	33 881 812	35 818 171	34 320 834	36 978 856	38 389 383
Přidaná hodnota	5 045 377	5 757 105	5 317 070	5 153 195	5 480 094	6 020 158	5 103 651
Osobní náklady	3 142 340	3 262 339	3 355 294	3 284 682	3 209 096	3 297 805	3 211 232
Mzdy	2 232 958	2 368 102	2 384 538	2 407 847	2 305 407	2 314 471	2 149 028
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	874 324	830 789	870 016	788 738	838 075	886 901	713 227
OON	35 059	63 448	100 740	88 096	65 615	96 432	348 977
Hrubý operační přebytek	1 903 036	2 494 767	1 961 776	1 868 513	2 270 998	2 722 353	1 892 419
Odpisy	914 936	935 146	908 905	947 157	875 530	868 971	859 222
Jine výnosy	1 345 889	2 043 632	718 538	1 278 808	1 674 856	1 810 086	1 810 086
Jiné náklady	1 818 742	1 927 256	890 798	1 352 734	1 850 916	1 933 710	1 624 703
EBIT	515 247	1 675 997	880 612	847 430	1 219 407	1 729 758	1 218 580
Nákladové úroky	267 897	187 438	151 059	136 716	130 902	99 912	85 606
HV před zdaněním	247 350	1 488 559	729 552	710 714	1 088 505	1 629 847	1 132 973
Daň	182 854	236 611	212 614	198 470	233 063	367 325	255 342
HV za účetní období	64 496	1 251 948	516 938	512 245	855 442	1 262 522	877 631

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Obor Výroby mléčných výrobků je, co se týče počtu podniků, poměrně málo v České republice zastoupený. Tyto počty podniků v oboru se od roku 2010-2013 snižovaly (tabulka 2.2). V roce 2014 došlo k jejich růstu o 6 podniků. Aktuální počet podniků je 184 a tvoří je především malé podniky, tzn. podniky do 49 zaměstnanců. Obrat těchto podniků (měřený tržbami za zboží a výkony), od roku 2012 roste.

Tabulka 2.2 Doplňující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplňující data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	48 858 514	43 121 596	43 186 207	45 701 315	44 055 368	47 564 967	49 976 275
Tržby	41 083 397	35 892 153	37 031 042	38 887 810	38 147 642	41 173 970	40 976 706
Průměrný evid. počet zaměstnanců	9 289	9 348	9 100	8 533	8 322	8 258	7 874
Pracující majitelé	110	104	124	130	138	127	121
Počet jednotek	159	165	207	202	188	178	184
Investice	1 334 393	1 024 102	1 118 905	1 051 070	1 058 409	1 341 208	1 275 819
Náklady celkem	48 611 164	41 633 038	42 456 654	44 990 600	42 966 863	45 935 120	48 843 301
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	47 512 626	41 077 964	42 467 668	44 422 506	42 380 512	45 754 881	48 166 189
Úročené zdroje	9 253 106	9 532 928	9 529 989	9 976 977	10 119 943	10 141 582	10 996 518

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 uvádí vývoj vybraných ukazatelů oboru 10.5 Výroba mléčných výrobků v letech 2008–2014. Schopnost splácet své závazky je obecně problémem Výroby potravinářských výrobků. Pokud však hodnoty tohoto odvětví uvažujeme jako průměrné, pak obor Výroba mléčných výrobků dosahuje velice obdobné hodnoty jako je tento průměr v odvětví.

Zadluženost podniků Výroby mléčných výrobků bankovními úvěry od roku 2011 klesá (vyjma mírného růstu v roce 2014). Od tohoto roku je zadluženost bankovními úvěry dokonce nižší, než je průměr Výroby potravinářských výrobků.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech podniků oboru se v čase zvyšuje, což signalizuje klesající celkovou zadluženost, tedy využívání cizích zdrojů k financování chodu podniků. Využití vlastního kapitálu v tomto oboru je nižší, než jsou průměrné hodnoty Výroby potravinářského průmyslu. Proto je zde vyšší celková zadluženost, která v roce 2014 činila 58,87 %, ve Výrobě potravinářského průmyslu 49,88 %. Nicméně se v obou případech pohybuje v rámci doporučovaných hodnot, tj. přibližně 30-60 %.

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-918 234	40 339	-659 888	-766 113	-457 657	51 853	-485 435
Spread	-17,28 %	0,63 %	-10,47 %	-11,73 %	-6,43 %	0,68 %	-5,83 %
ROE	1,21 %	19,48 %	8,20 %	7,84 %	12,01 %	16,46 %	10,53 %
Alternativní náklad na VK (re)	18,49 %	18,85 %	18,67 %	19,57 %	18,44 %	15,78 %	16,36 %
EBIT/Aktiva	2,64 %	9,23 %	4,74 %	4,33 %	6,38 %	9,04 %	6,02 %
Výnosy/Aktiva	2,50	2,38	2,33	2,33	2,31	2,48	2,47
EBIT/Výnosy	1,05 %	3,89 %	2,04 %	1,85 %	2,77 %	3,64 %	2,44 %
VK/Aktiva	27,22 %	35,41 %	33,95 %	33,36 %	37,28 %	40,07 %	41,13 %
UZ/Aktiva	47,39 %	52,52 %	51,33 %	50,96 %	52,98 %	52,97 %	54,28 %
L3	0,85	1,01	0,96	1,01	1,02	1,11	1,11
L2	0,63	0,78	0,73	0,78	0,80	0,86	0,85
L1	0,09	0,12	0,10	0,09	0,10	0,14	0,13
HOP/Výnosy	3,89 %	5,79 %	4,54 %	4,09 %	5,15 %	5,72 %	3,79 %
PH/Výnosy	10,33 %	13,35 %	12,31 %	11,28 %	12,44 %	12,66 %	10,21 %
ON/Výnosy	6,43 %	7,57 %	7,77 %	7,19 %	7,28 %	6,93 %	6,43 %
Přidaná hodnota na zaměstnance	543 167	615 880	584 284	603 894	658 530	728 977	648 170
Průměrná mzda	20 033	21 111	21 836	23 514	23 086	23 355	22 744

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Cenový vývoj

Vlivem výrazného růstu cen za mléčnou surovinu a rovněž mimořádně příznivých podmínek v posledních dvou letech došlo k výraznému nárůstu dodávek mléka, a to jak v EU, tak po celém světě. Nadprodukce mléka vedla k výraznému snížení cen, které se dále prohloubilo po zavedení protiopatření Ruské federace, jakožto reakci na uvalení sankcí z USA a EU.

Pokles cen mlékárenských komodit v roce 2014 na světových trzích se projevil výrazným snížením průměrné ceny za syrové kravské mléko. Tato cena v prosinci 2014 v zemích EU 28 dosáhla 33,02 ct/kg, a byla o 17,9 % nižší než cena 40,21 ct/kg v prosinci 2013. Shledány však byly rozdíly mezi jednotlivými členskými státy EU. V pobaltských zemích, Belgii a Nizozemsku došlo k meziročnímu propadu ceny zhruba o 30 %. V Dánsku, Německu, Irsku, Polsku, Lucembursku a Švédsku představoval propad ceny kolem 20 %.

Průměrná nákupní cena (CZV) kravského mléka oproti roku 2013 vzrostla na 9,37 Kč/l z 8,50 Kč/l. V porovnání s EU 27 jsou ceny mléka v ČR podprůměrné. Tabulka 3.1 uvádí indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008–2014 u mléčných výrobků.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mléčné výrobky	10.5	130,80 %	110,50 %	110,10 %	131,30 %	135,40 %	135,70 %	119,20 %

Pramen: ČSÚ

4. Zahraniční obchod

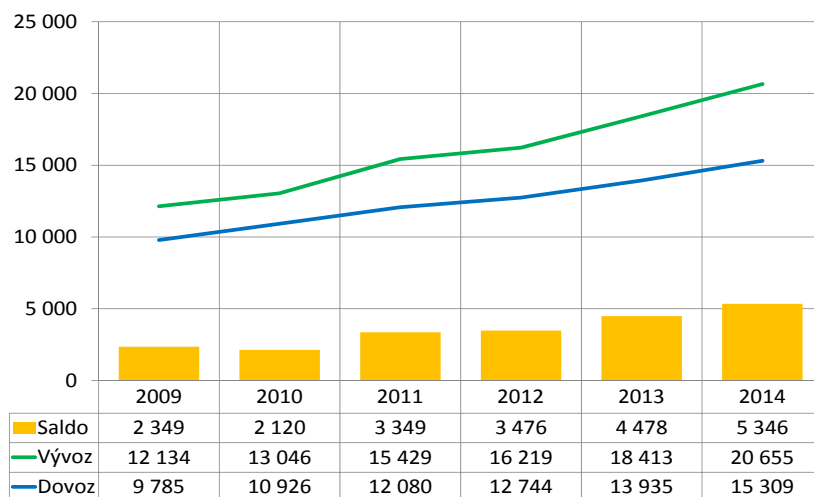
S platností od 6. 8. 2014 trvá zákaz dovozu vybraných potravin z USA, Kanady, EU, Austrálie a Norska na ruský trh. Nicméně rozměr evropského vývozu v roce 2014 předstihl objemy vývozu roku 2013 u většiny obchodovaných mlékárenských komodit, s výjimkou sýrů, jejichž objem vývozu se snížil o 7,6 %. Ztráta ruského trhu byla částečně kompenzována zvýšeným vývozem másla do USA a Saudské Arábie, sušeného mléka zejména do Alžírka, ale i do Číny, Egypta a Indonésie. Ve druhé polovině roku se více sýrů vyvezlo do USA.

Mléka a mléčné výrobky se z ČR, v roce 2014, vyvezly do 82 zemí světa. V meziročním porovnání (rok 2014/rok 2013) došlo ke zvýšení finanční hodnoty vývozu o 12,2 %, na celkových 20 655 mil. Kč. 64,6 % finančního objemu vývozu představuje export do 3 zemí (do Německa 32,3 % – jedná se především vývoz mléčné suroviny, dále export mlékárenského zboží na Slovensko 20,7 % a do Itálie 11,6 %). Na celkové finanční hodnotě vývozu v daném období se vývoz tekutých mlék a smetan podílel 44,0 %. Podíl vývozu mléčné suroviny na celkové finanční hodnotě vývozu mléka a mléčných výrobků činil v daném období 29,3 %. Významným vývozním artiklem mlékárenského zboží jsou sýry a tvarohy (podíl na celkové finanční hodnotě vývozu představují 24,5 %).

V rámci zahraničního obchodu došlo v roce 2014 ke zvýšení finanční hodnoty dovozu o 9,7 %, na celkových 15 309 mil. Kč. Hlavními dovozci je Německo (44,1 %), Polsko (25,3 %) a Slovensko (12,3 %), celkem tedy 81,7 % veškerého dovozu mléka a mléčných výrobků. Pokračuje zvyšování objemu dovozu sýrů a tvarohů, kterých se do České republiky během roku 2014 dovezlo 89 196 tun. Toto dovezené množství představuje 67,3 % objemu jejich domácí výroby. Obchodní bilance sýrů a tvarohů a másla je pro ČR dlouhodobě záporná.

Saldo zahraničního obchodu s mlékem a mléčnými výrobky celkem je dlouhodobě kladné (graf 4.1). V posledních dvou letech je rovněž kladné i saldo zahraničního obchodu Výroby potravinářských krmiv. V ostatních oborech Výroby potravinářských výrobků převažuje dovoz nad vývozem.

Graf 3.1 CZ-CPA 10.5 Zahraniční obchod (mil. Kč)

Pramen: ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oboru

Roční výroba mléka se zvyšuje a to díky dlouhodobému růstu průměrné roční dojitosti. Průměrné stavy dojníc naopak klesají. Stejně tak roste i výkup mléka od českých producentů do mlékárenského průmyslu i jeho samotná produkce. Proto roste i produkce některých mlékárenských výrobků a prodej mléka do zahraničí. Obor Výroby mléčných výrobků se významně podílí na celkových tržbách Výroby potravinářských výrobků (zaujímá třetí místo). Z hlediska počtu zaměstnaných osob zaujímá čtvrté místo, počty zaměstnanců v tomto oboru však dlouhodobě klesají. Průměrná hrubá měsíční mzda v tomto oboru je vyšší než je průměr Výroby potravinářských výrobků (CZ-NACE 10). Stejně tak je i produktivita práce vyšší než je průměr v odvětví CZ-NACE 10. Počty podniků

oboru Výroby mléčných výrobků od roku 2010 klesá a tento obor je poměrně málo zastoupený ve firemní struktuře, čítá 184 podniků (jedná se především o malé podniky). Pokles cen mlékárenských komodit se promítl do snížení průměrné ceny za syrové kravské mléko. Po prvním pololetí roku 2015 lze však očekávat obrat trendu, vlivem sezonního snížení dodávek mléka, omezení produkce mléka v rámci mléčných kvót a omezení dodávek mléka v Oceánii, způsobených suchým počasím. V následujícím období lze předpokládat pokračování trvale rostoucí globální poptávky. Oživení cen komodit by mělo vést ke stabilizaci a následnému zvýšení výkupní ceny mléka v EU. Vzhledem k zákazu dovozu vybraných surovin do Ruska, došlo k navýšení vývozu másla do USA a Saudské Arábie, sušeného mléka do Alžírsko, Číny, Egypta a Indonésie. Rozměr evropského vývozu předstihl objemy vývozu v předchozím roce u většiny obchodovaných mléčných komodit. Saldo zahraničního obchodu s mlékem a mléčnými výrobky je dlouhodobě kladné

CZ-NACE 10.6 – Výroba mlýnských a škrobárenských výrobků

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V systému CZ-NACE obor 10.6 – Výroba mlýnských a škrobárenských výrobků zahrnuje následující výrobní třídy:

10.61 – výroba mlýnských výrobků,

10.62 – výroba škrobárenských výrobků.

Pozice oboru Výroba mlýnských a škrobárenských výrobků se u tržeb v roce 2014 téměř nezměnila. Podíl CZ-NACE 10.6 na tržbách za prodej VV a S v b. c. v rámci celého CZ-NACE 10 představoval v hodnoceném roce 4,4 % (stagnace). Počet zaměstnaných osob v tomto oboru meziročně vzrostl o 14,7 %. Podíl hodnoceného oboru na zaměstnanosti odvětví se meziročně téměř nezměnil a činí 3,5 %. Účetní přidaná hodnota v roce 2014 v porovnání s rokem 2013 zaznamenala nárůst o 65,9 %. Podíl hodnoceného oboru v tomto indikátoru na odvětví CZ-NACE 10 meziročně vzrostl na 5 %.

Výroba mlýnských výrobků CZ-NACE 10.61

Mlýnský průmysl patří v ČR k oborům s dlouhodobou tradicí. České mlýny zpracovávají především pšenici a žito, okrajově ječmen, kukuřici, oves a ostatní obiloviny. Největší objemy zpracování zaznamenává pšenice přibližně 1 200 tis. t, druhé místo patří mletí žita přibližně 120 tis. tun, následuje 15 tis. tun ovesa na vločky, případně mouku pro pečení. V roce 2014 bylo v provozu 44 provozoven pšeničných a žitných mlýnů. Dle podkladů Svazu průmyslových mlýnů bylo v roce 2014 využito kapacity pšeničných mlýnů 82,8 % a žitných mlýnů 50,7 %.

Tabulka 1.1 – Spotřeba obilovin pro výrobu potravin (kromě rýže)

Ukazatel	MJ	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15*
Domácí spotřeba obilovin celkem	tis. t	5 833,0	5 388,0	5 480,0	5 510,0	5 438,9	5 335,0	5 437,0
z toho na potraviny	tis. t	1 987,0	2 045,0	2 101,0	2 212,0	2 103,0	2 099,0	2 120,0

Pozn. *) odhad

Pramen: ČSU, MZe, ÚZEI

Výroba škrobárenských výrobků CZ-NACE 10.62

Nařízením Rady (ES) č. 79/2009 byla od sklizně v roce 2012 ukončena Společné organizace trhu se škrobem a z ní vyplývající regulace pěstování škrobárenských brambor.

Výroba bramborového a pšeničného škrobu má dlouholetou domácí tradici. V roce 2014/15 se produkční plocha brambor pro výrobu škrobu ve srovnání s rokem 2013/14 zvýšila o 17,2 % na 4,7 tis. ha, přičemž část produkce byla zpracována mimo ČR. V ČR bylo zpracováno 154,7 tis. t brambor na výrobu škrobu, průměrná škrobnatost byla 17,1 % a průměrný výnos 38,4 t/ha.

Tabulka 1.2 – Výroba bramborového škrobu v ČR

Firma	Zpracováno brambor v r. 2014 (t)	Množství nakoupeného škrobu v r. 2014* (t)
LYCKEBY AMYLEX, a. s.	91 350	18 313
Škrobárny Pelhřimov, a. s.	63 371	12 635
Celkem	154 721	30 948

Pozn: *) nakoupený = vyrobený škrob podle pravidel EU

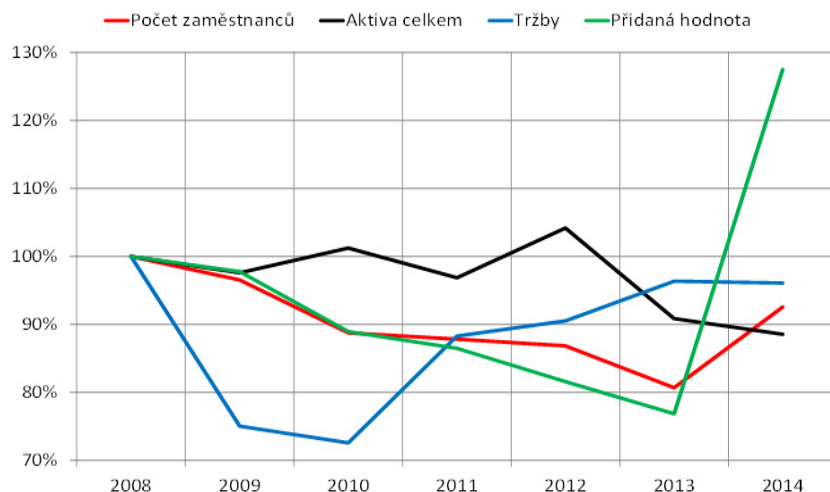
Pramen: ČŠS

Výroba pšeničného škrobu byla v roce 2014 realizována 3 společnostmi, a to Amylon, a. s., Krnovská škrobárna, s. r. o. a Škrobárny Pelhřimov, a. s. Bylo zpracováno 41 751 tun pšenice a vyrobeno 15 463 tun škrobu.

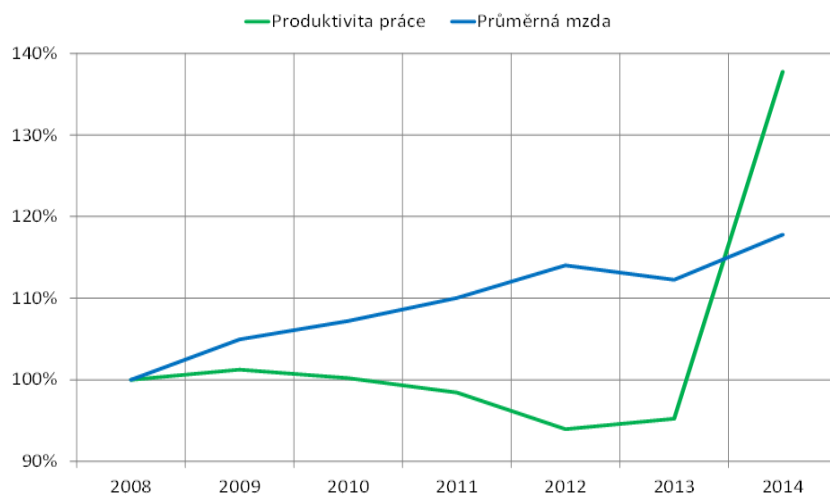
2. Hlavní ekonomické ukazatele

Hodnotíme-li vývojovou tendenci oboru u indikátorů zachycených v grafu 2.1 je zřejmé, že dochází neustále k mírnému poklesu zaměstnanosti. V roce 2014 však došlo k jejímu nárůstu. Po propadu tržeb se zatím trvale od roku 2011 nastartoval jejich růst, vývoj aktiv je kolísavý, nicméně od roku 2013 dochází k jejich poklesu, přidaná hodnota v daném období klesala, ale dle odhadů v roce 2014 došlo k jejímu významnému nárůstu, což by bylo pro obor velmi pozitivní. Z grafu 2.2 je zřejmé, že z odhadů za rok 2014 dochází k rapidnímu nárůstu produktivity práce a k návratu ke zvyšování mezd v oboru, které bylo přerušeno v roce 2013. Z hlediska finanční analýzy oboru je významný graf 2.3. V něm jsou sledovány indikátory – Spread (rozdíl ROE – re), rentabilita vlastního kapitálu (ROE), alternativní náklad na vlastní kapitál (re) a bezriziková sazba (rf). V žádném z hodnocených let netvořil obor hodnotu pro své majitele (záporný Spread). Indikátor rentability dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2014 (předběžné údaje), nejnižší hodnota byla vykazována v roce 2012. Graf 2.4 ilustruje produkční sílu (EBIT/Aktiva) oboru, jež patří k indikátorům, charakterizujícím jeho ekonomickou bonitu. Tento indikátor se vyznačuje kolísavým vývojem, nejnižší hodnota je vykazována v roce 2012. Obdobně je tomu i u indikátoru – EBIT/Výnosy a Výnosy/Aktiva. Tabulky 2.1 – 2.3 uvádějí vývoj v oblasti tvorby zisku, doplňujících a dopočtených dat a dalších ukazatelů. Výrazný růst uvádějí odhady roku 2014 např. v přidané hodnotě, hrubém operačním přebytku, HV za účetní období, investicích, obratu, přidané hodnotě na zaměstnance. Pokud by se tyto odhady naplnily i v příštích letech, bylo by to velmi pozitivní pro konkurenceschopnost oboru.

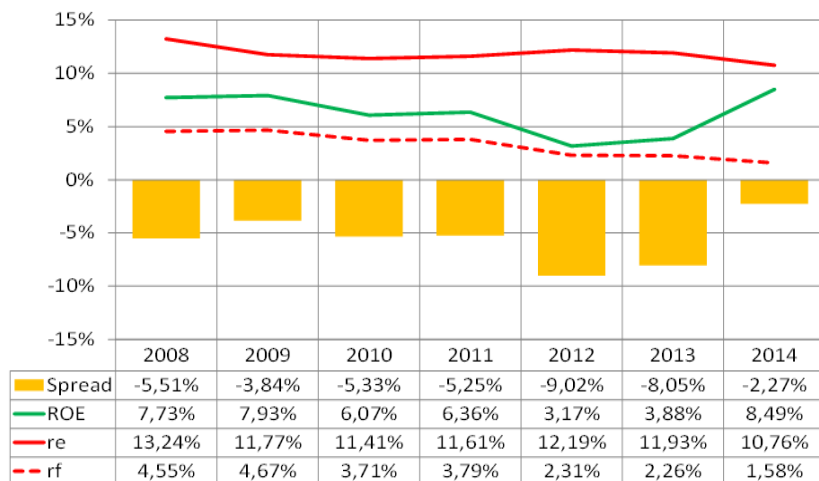
Graf 2.1 CZ-NACE 10.6 (rok 2008 = 100 %)

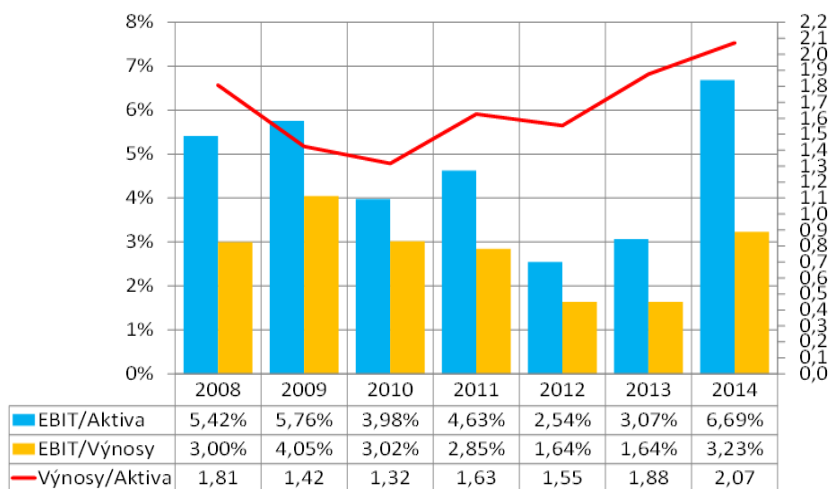
Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.2 CZ-NACE 10.6 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.3 CZ-NACE 10.6 Spread (ROE- r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.4 CZ-NACE 10.6 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	2 717 869	2 266 993	2 202 605	2 290 736	2 332 968	2 550 910	2 370 572
Náklady vynaložené na prodané zboží	2 179 833	1 698 416	1 585 387	1 637 729	1 680 991	2 026 764	1 884 148
Obchodní marže	538 036	568 577	617 218	653 007	651 977	524 145	486 424
Výkony	11 068 870	8 458 027	8 193 537	9 959 654	10 234 401	10 635 552	11 818 511
Tržby za prodej vlastních výrobků	10 133 727	7 556 656	7 283 158	8 894 398	9 138 139	9 828 818	6 961 441
Tržby za prodej služeb	351 874	312 605	328 597	363 269	353 180	274 165	3 115 064
Změna stavu zásob + aktivace	583 269	588 766	581 782	701 987	743 083	532 569	1 742 006
Výkonová spotřeba	9 523 889	6 990 345	6 957 891	8 811 188	9 186 597	9 558 625	9 649 238
Přidaná hodnota	2 083 017	2 036 258	1 852 864	1 801 473	1 699 781	1 601 072	2 655 697
Osobní náklady	1 149 418	1 151 678	1 115 086	1 094 734	1 103 690	1 033 319	1 255 633
Mzdy	825 813	836 746	785 878	798 232	817 830	748 119	900 289
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	308 957	296 559	267 421	267 828	263 039	264 204	337 153
OON	14 647	18 373	61 787	28 674	22 820	20 997	18 191
Hrubý operační přebytek	933 599	884 580	737 778	706 739	596 091	567 752	1 400 064
Odpisy	306 925	331 220	370 449	328 231	316 900	276 645	236 269
Jine výnosy	129 833	-28 485	-130 339	-123 606	-101 327	-61 588	-61 588
Jiné náklady	339 444	91 907	-72 892	-90 313	-26 193	14 866	646 078
EBIT	417 064	432 969	309 883	345 215	204 056	214 654	456 130
Nákladové úroky	69 372	59 667	51 095	47 309	44 585	41 967	30 288
HV před zdaněním	347 692	373 302	258 788	297 907	159 472	172 687	425 842
Daň	77 453	69 657	36 863	47 894	44 343	52 103	128 485
HV za účetní období	270 239	303 645	221 925	250 012	115 129	120 584	297 357

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.2 Doplňující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplňující a dopočtená data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	13 916 571	10 696 535	10 265 803	12 126 783	12 466 042	13 124 873	14 127 495
Tržby	10 485 601	7 869 261	7 611 754	9 257 667	9 491 318	10 102 983	10 076 505
Průměrný evid. počet zaměstnanců	3 240	3 127	2 876	2 846	2 814	2 614	2 999
Pracující majitelé	101	98	109	139	172	170	195
Počet jednotek	130	146	159	190	207	190	224
Investice	489 539	653 355	496 764	461 824	578 090	312 080	461 231
Náklady celkem	13 568 879	10 323 233	10 007 015	11 828 877	12 306 570	12 952 187	13 701 653
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	13 786 738	10 725 020	10 396 142	12 250 390	12 567 369	13 186 461	14 189 083
Úročené zdroje	4 856 236	5 015 098	4 736 298	5 049 545	5 094 540	4 526 482	4 387 875

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-192 646	-147 060	-194 938	-206 301	-327 931	-250 019	-79 630
Spread	-5,51 %	-3,84 %	-5,33 %	-5,25 %	-9,02 %	-8,05 %	-2,27 %
ROE	7,73 %	7,93 %	6,07 %	6,36 %	3,17 %	3,88 %	8,49 %
Alternativní náklad na VK (re)	13,24 %	11,77 %	11,41 %	11,61 %	12,19 %	11,93 %	10,76 %
EBIT/Aktiva	5,42 %	5,76 %	3,98 %	4,63 %	2,54 %	3,07 %	6,69 %
Výnosy/Aktiva	1,81	1,42	1,32	1,63	1,55	1,88	2,07
EBIT/Výnosy	3,00 %	4,05 %	3,02 %	2,85 %	1,64 %	1,64 %	3,23 %
VK/Aktiva	45,38 %	50,96 %	46,88 %	52,71 %	45,29 %	44,41 %	51,36 %
UZ/Aktiva	63,06 %	66,73 %	60,76 %	67,70 %	63,50 %	64,69 %	64,34 %
L3	1,23	1,27	1,14	1,27	1,20	1,26	1,58
L2	0,90	0,93	0,87	0,94	0,88	0,93	1,18
L1	0,14	0,17	0,17	0,18	0,18	0,21	0,54
HOP/Výnosy	6,71 %	8,27 %	7,19 %	5,83 %	4,78 %	4,33 %	9,91 %
PH/Výnosy	14,97 %	19,04 %	18,05 %	14,86 %	13,64 %	12,20 %	18,80 %
ON/Výnosy	8,26 %	10,77 %	10,86 %	9,03 %	8,85 %	7,87 %	8,89 %
Přidaná hodnota na zaměstnance	642 965	651 088	644 352	632 989	604 094	612 396	885 663
Průměrná mzda	21 242	22 296	22 775	23 373	24 221	23 846	25 020

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Cenový vývoj

Cenový vývoj, vyjádřený indexy cen průmyslových výrobců mlýnských a škrobářenských výrobků (tabulka 3.1) ukazuje jejich každoroční nárůst oproti poměřovanému roku 2005 s výjimkou roku 2009.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

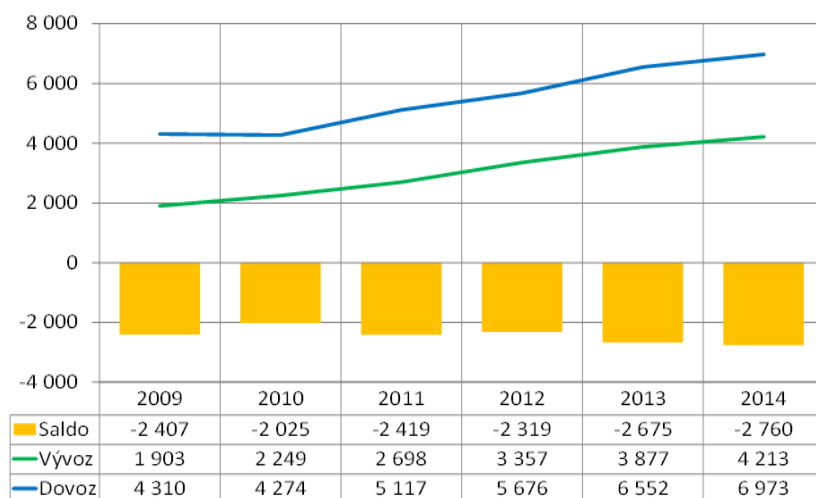
Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mlýnské a škrob. výrobky	10.6	109,2%	97,3 %	103,4 %	109,9 %	107,8 %	115,3 %	121,3 %

Pramen: ČSÚ

4. Zahraniční obchod

Zahraniční obchod s výrobky CZ- CPA 10.6 se vyznačuje v hodnocených letech, jak ukazuje graf 3.1 vzestupnou tendencí u exportu, tak i u importu (výjimka rok 2010). Velmi nepříznivý je však vývoj obchodního salda, které se v posledních dvou letech znovu meziročně prohlubuje v kontextu s neustále silnějším navýšením importu.

Graf 4.1 CZ-CPA 10.6 Zahraniční obchod (mil. Kč)

Pramen: data ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oboru

Vývoj hodnocené agregace oboru Výroba mlýnských a škrobářských výrobků (CZ-NACE 10.6) v roce 2014 v porovnání s rokem 2013 vykazuje výrazné zlepšení ve všech hlavních parametrech s výjimkou bilance zahraničního obchodu. Tato skutečnost signalizuje zlepšení konkurenceschopnosti oboru.

Mlýnská výroba je silně závislá na cenách vstupních surovin a na jejich kvalitě. Je potřebné pokračovat v rozšiřování výrobků s vyšší přidanou hodnotou a zaměřit se na inovace a také efektivněji snižovat náklady na elektrickou energii. Příležitostí pro obor je vstupovat na nové trhy a také využívat dotační programy.

Výroba škrobu – Od sklizně roku 2012 došlo k ukončení Společné organizace trhu se škrobem a z ní vyplývající regulace pěstování škrobářských brambor. Rok 2014 byl charakteristický rozšířením plochy brambor na výrobu škrobu, zvýšením hektarových výnosů, zvýšením výnosů škrobu, což se odrazilo v množství vyrobeného škrobu. Škrobnatost brambor byla však meziročně nižší.

CZ-NACE 10.7 – Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V klasifikaci ekonomických činností CZ-NACE zahrnuje obor Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků CZ-NACE 10.7 níže uvedené třídy:

- 10.71 Výroba pekařských a cukrářských výrobků, kromě trvanlivých,
- 10.72 Výroba sucharů a sušenek; výroba trvanlivých cukrářských výrobků,
- 10.73 Výroba makaronů, nudlí, kuskusu a podobných moučných výrobků.

Hlavní oborovou organizací je Podnikatelský svaz pekařů a cukrářů v České republice, který hájí zájmy a podporuje činnost firem podnikajících v pekařském a cukrářském oboru. Svaz sdružuje pekárny a cukrárny, dodavatele strojního zařízení, surovin a služeb pro tyto obory a také potravinářské školy.

K největším společnostem reprezentujícím obor 10.71 Výroba pekařských a cukrářských výrobků, kromě trvanlivých, patří United Bakeries, a.s. a Penam, a.s. ze skupiny Agrofert. Obor 10.72 Výroba sucharů a sušenek; výroba trvanlivých cukrářských výrobků reprezentuje zejména Opavia-LU, s.r.o. Poslední obor, který představuje nejmenší část, obor 10.73 Výroba makaronů, nudlí, kuskusu a podobných moučných výrobků, představuje společnost Europasta SE (středoevropský výrobce těstovin, který je v současné době významným dodavatelem těstovin v ČR, Maďarsku, Polsku a na Slovensku).

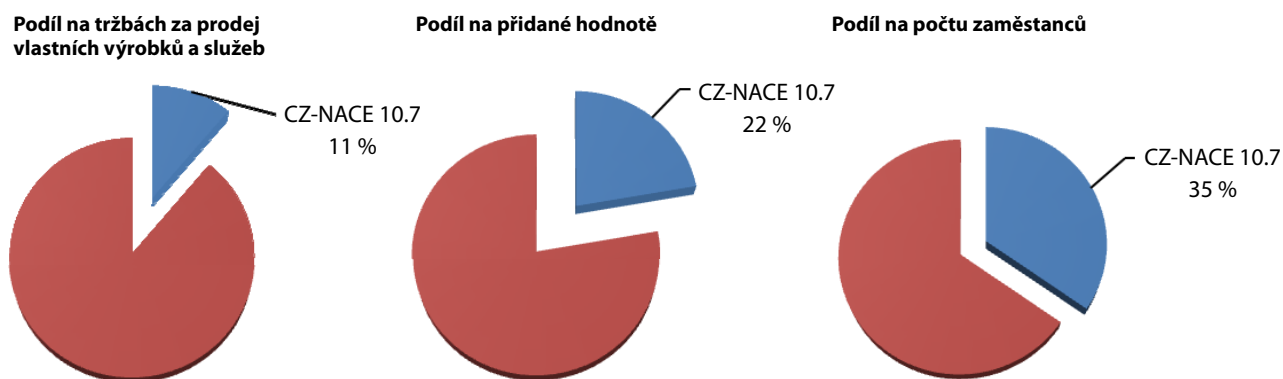
Výroba pekařských, cukrářských a ostatních moučných výrobků se na celkových tržbách CZ-NACE 10 Výroba potravinářských výrobků podílí 11 % (graf 1.1). Vyšší podíl na těchto tržbách má obor 10.1 Zpracování a výroba masa a masných výrobků (24 %),

10.8 Výroba ostatních potravinářských výrobků (20 %), 10.5 Výroba mléčných výrobků (18 %) a 10.9 Výroba průmyslových krmiv (13 %). Obor 10.7 se nachází tedy na pátém místě.

Podíl oboru 10.7 na přidané hodnotě CZ-NACE 10 je 22 % (graf 1.1). Je to druhý nejvyšší podíl v rámci tohoto odvětví. Vyšší přidanou hodnotu vykazují pouze podniky oboru 10.8 Výroba ostatních potravinářských výrobků s podílem téměř 25 %.

V podnicích oboru 10.7 pracuje celkem 35 % zaměstnanců z podniků spadajících do Výroby potravinářských výrobků (graf 1.1). V roce 2014 v oboru pracovalo 29 756 osob z celkových 85 796 osob. Tyto podniky patří mezi nejvýznamnějšího zaměstnavatele napříč jednotlivými obory.

Graf 1.1 – Podíl základních ukazatelů oboru CZ-NACE 10.7 na Výrobě potravinářských výrobků (CZ-NACE 10) v roce 2014

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

2. Hlavní ekonomické ukazatele

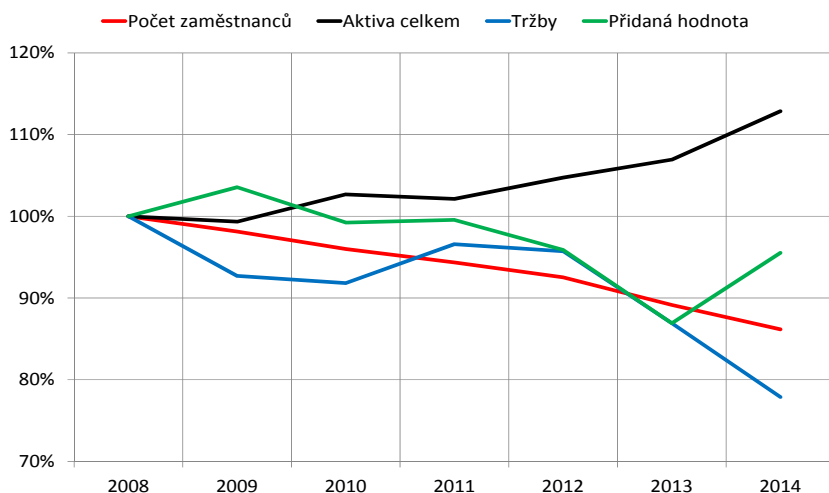
Počet zaměstnanců v oboru, jak již bylo uvedeno, je v roce 2014 celkem 29 756 osob. Stavy zaměstnanců se však v čase snižují (graf 2.1). Oproti předchozímu roku došlo k poklesu o 1 033 osob. Celkově počet osob v odvětví Výroby potravinářských výrobků poklesl o 1 373 osob k roku 2014. Obor 10.7 se tedy na tomto poklesu výrazně podílí.

Tržby tohoto oboru mají kolísavý charakter. Tržby za prodej vlastních výrobků do roku 2010 klesaly, pak se mírně zvedly a opět klesaly. Pokles v roce 2014 oproti předchozímu roku je necelých 11 %. Toto snížení však doprovází růst tržeb za prodej služeb, které se k roku 2013 zvýšily o 113 %.

Aktiva podniků oboru 10.7 v čase však rostou, a to od roku 2011. Důvodem zvyšování majetkové vybavenosti podniků, tzn. dlouhodobého majetku (k roku 2014 došlo k nárůstu o necelých 11 %), který je vyšší než pokles hodnoty oběžných aktiv.

Přidaná hodnota oboru je rozkolísaná a odvíjí se od vývoje výkonové spotřeby a výkonů.

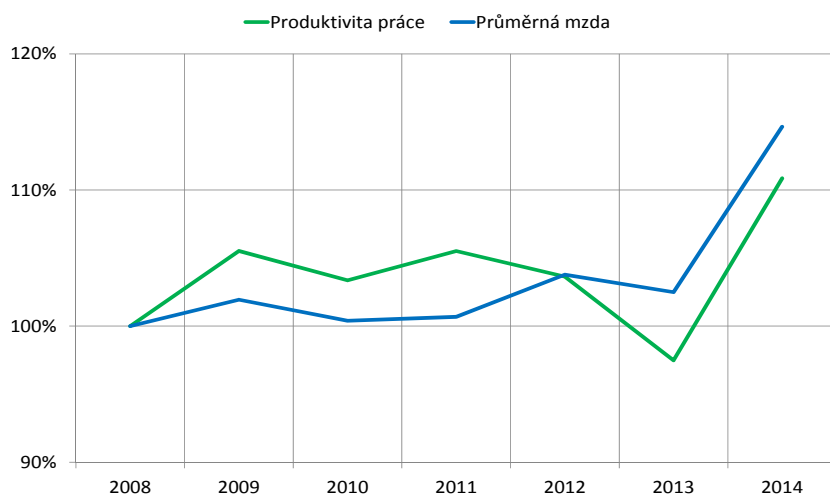
Graf 2.1 CZ-NACE 10.7 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Produktivita práce má kolísavý charakter (graf 2.2). V roce 2013 výrazně klesla, ale k roku 2014 vykázala růst. Obecně tento obor dosahuje nejnižší produktivity práce v odvětví Výroby potravinářských výrobků. Stejně tak i průměrné hrubé mzdy jsou nejnižší. Od roku 2010 však rostou (vyjma mírného propadu v roce 2013). V roce 2014 průměrná hrubá měsíční mzda činila 17 320 Kč. Oproti předchozímu roku došlo k výraznému navýšení o 1 836 Kč. Od roku 2012 však tempo růstu produktivity práce převýšilo tempo růstu hrubých měsíčních mezd, což je pozitivní trend.

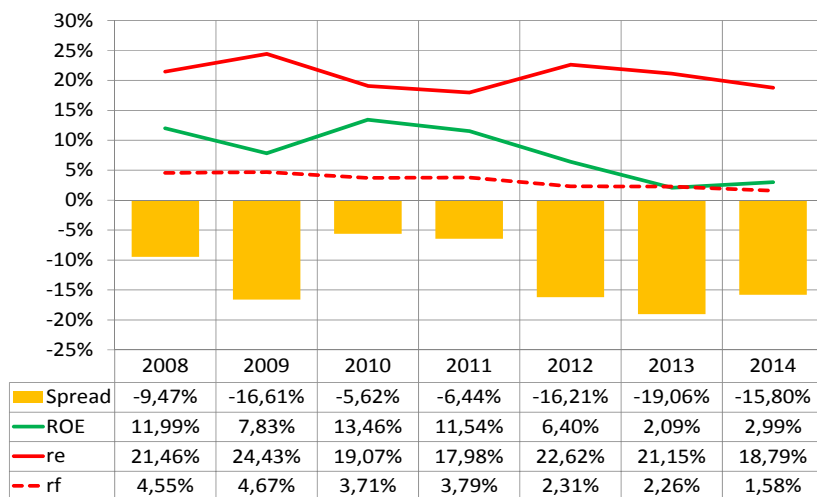
Graf 2.2 CZ-NACE 10.7 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Ukazatel Spread v čase (od roku 2010) klesá do záporných hodnot, až do roku 2013 (graf 2.3). V posledním sledovaném roce, 2014 však dochází k jeho mírnému zvýšení (nicméně rovněž záporná hodnota). Vzhledem k tomu, že je tento ukazatel záporný, podniky oboru 10.7 tedy netvoří žádnou hodnotu pro majitele. Za negativním vývojem stojí především vysoké hodnoty re (alternativního nákladu na kapitál).

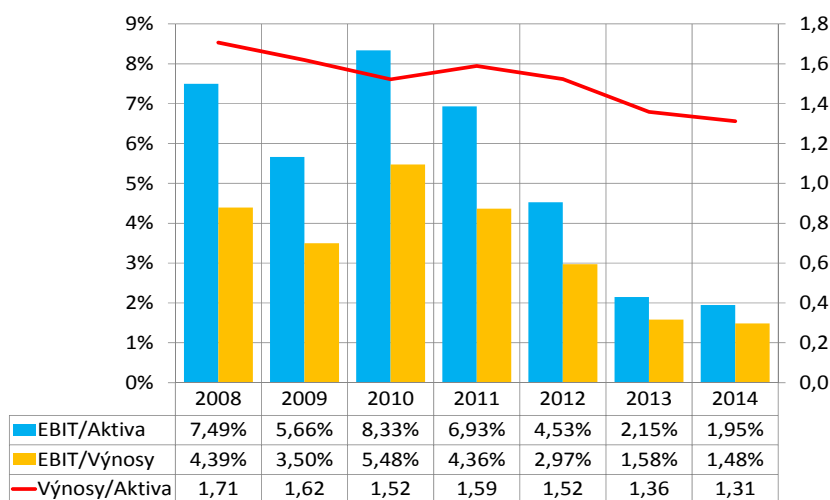
Graf 2.3 CZ-NACE 10.7 Spread (ROE-r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Produkční síla (graf 2.4), měřená ukazatelem ROA (tzn. podíl EBIT a aktiv) je v čase klesající (od roku 2010 činila tato rentabilita 8,33 % a poklesla na hodnotu 1,95 % v roce 2014). Přesto tato rentabilita byla vyšší, než je průměr Výroby potravinářských výrobků, a to do roku 2011. Nicméně podniky oboru 10.7 jsou schopny generovat zisk vzhledem ke kladným hodnotám ukazatele ROA, tato schopnost přinést zisk z každé Kč (resp. %) vloženého majetku se v čase snižuje.

Graf 2.4 CZ-NACE 10.7 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 uvádí vývoj položek z účetního výkazu zisku a ztráty oboru 10.7 za časové období 2008-2014. Tržby za prodej vlastních výrobků se od roku 2011 snižují. Za předchozí období klesly o 11 %. Pokles výkonové spotřeby byl oproti poklesu tržeb nepatrný. Na celkové výkonové spotřebě odvětví Výroby potravinářských výrobků se tento obor v roce 2014 podílel 10 %. Podnikům naopak k roku 2013 vzrostly tržby za prodej služeb.

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	7 498 583	7 444 241	6 604 816	7 321 266	6 690 962	6 076 204	6 423 157
Náklady vynaložené na prodané zboží	5 472 434	5 591 431	5 002 505	5 552 000	5 102 241	4 590 045	4 943 532
Obchodní marže	2 026 149	1 852 810	1 602 311	1 769 265	1 588 722	1 486 159	1 479 625
Výkony	35 581 137	33 021 963	32 722 161	34 171 021	33 810 064	30 879 494	31 227 856
Tržby za prodej vlastních výrobků	32 099 270	29 553 196	29 233 812	30 957 508	30 514 573	26 920 106	23 979 037
Tržby za prodej služeb	442 506	614 461	647 907	472 957	637 595	1 364 101	1 364 101
Změna stavu zásob + aktivace	3 039 360	2 854 307	2 840 442	2 740 556	2 657 897	2 595 287	5 884 717
Výkonová spotřeba	25 376 632	22 209 751	22 187 771	23 764 600	23 670 492	21 736 329	21 024 676
Přidaná hodnota	12 230 654	12 665 022	12 136 701	12 175 687	11 728 294	10 629 324	11 682 804
Osobní náklady	8 701 805	8 494 086	8 289 441	8 220 264	8 340 470	7 956 284	8 733 185
Mzdy	6 260 628	6 262 696	6 033 887	5 947 134	6 011 658	5 720 820	6 184 571
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	2 265 075	2 028 080	1 841 791	2 021 043	2 085 979	2 013 395	1 688 737
OON	176 103	203 311	413 764	252 087	242 833	222 068	859 877
Hrubý operační přebytek	3 528 848	4 170 936	3 847 260	3 955 423	3 387 824	2 673 040	2 949 620
Odpisy	1 421 722	1 411 108	1 634 067	1 511 324	1 532 623	1 643 708	1 822 747
Jine výnosy	259 393	377 349	372 038	-272 550	21 573	-48 446	-48 446
Jiné náklady	462 775	1 708 259	411 399	373 444	673 001	397 262	520 672
EBIT	1 903 745	1 428 918	2 173 832	1 798 104	1 203 773	583 624	557 754
Nákladové úroky	286 357	230 989	206 309	183 157	176 633	225 016	162 041
HV před zdaněním	1 617 388	1 197 929	1 967 523	1 614 948	1 027 140	358 608	395 713
Daň	314 551	296 689	350 089	317 525	237 502	91 785	0

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
HV za účetní období	1 302 837	901 240	1 617 434	1 297 423	789 638	266 823	395 713

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Obor 10.7 je významným zaměstnavatelem, stejně tak je i významný vzhledem k počtu podniků v tomto oboru, který v roce 2014 čítá 3 036 podniků, což představuje 40 % ze všech podniků Výroby potravinářských výrobků (tabulka 2.2). Jejich počet za poslední rok vzrostl o 75 podniků. Nejpočetnější skupinou tohoto oboru jsou malé podniky, tvořící 96 % z celkového počtu podniků v tomto oboru.

Tabulka 2.2 Doplnující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplnující data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	43 339 113	40 843 553	39 699 015	41 219 737	40 522 600	36 907 252	37 602 566
Tržby	32 541 776	30 167 656	29 881 719	31 430 465	31 152 167	28 284 207	25 343 138
Průměrný evid. počet zaměstnanců	34 535	33 889	33 153	32 583	31 953	30 789	29 756
Pracující majitelé	2 180	2 384	2 586	2 706	2 819	2 883	2 786
Počet jednotek	2 311	2 548	2 712	2 951	2 972	2 961	3 036
Investice	2 489 287	2 532 581	1 868 818	2 204 215	2 502 554	2 084 575	3 589 534
Náklady celkem	41 721 725	39 645 625	37 731 492	39 604 789	39 495 460	36 548 644	37 206 853
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	43 079 719	40 466 204	39 326 977	41 492 287	40 501 027	36 955 698	37 651 012
Úročené zdroje	15 496 208	16 136 753	15 927 308	15 389 770	16 171 410	16 493 204	16 570 714

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 uvádí další ukazatele oboru 10.7. Stejně tak u ukazatele EBIT/výnosy dochází od roku 2010 k jeho poklesu. Schopnost podniků vytvořit zisk ze svých výnosů se tedy snižuje a je pod průměrnými hodnotami CZ-NACE 10. Hodnoty jsou však kladné.

Zadluženost podniků Výroby pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků se od roku 2011 snižuje až na úroveň 11,59 % v roce 2014. Hodnoty jsou však pod průměrem vykazovaným Výrobou potravinářských výrobků celkem (CZ-NACE 10).

Podíl vlastního kapitálu na aktivech podniku je kolísavý, v letech 2012-2013 mírně vzrostl, následující rok došlo ale k mírnému poklesu. Koeficient samofinancování v roce 2014 je tedy 46,21 %. Využití vlastního kapitálu je v některých letech vyšší, než jsou průměrné hodnoty Výroby potravinářských výrobků.

Stejně jako u Výroby potravinářských výrobků obecně, i zde mají podniky oboru 10.7 problém se splácením svých závazků. Vykazované hodnoty ve všech úrovních likvidity jsou velice nízké.

Následující tabulka dokumentuje vybrané položky z výkazu zisku a ztráty podniků Výroby pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků. Tržby za prodej vlastních výrobků se od roku 2011 snižují. Za předchozí období klesly o 11 %. Pokles výkonové spotřeby byl oproti poklesu tržeb nepatrný. Podnikům naopak k roku 2013 vzrostly tržby za prodej služeb.

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-1 028 280	-1 912 207	-675 472	-724 046	-1 999 530	-2 436 718	-2 093 256
Spread	-9,47 %	-16,61 %	-5,62 %	-6,44 %	-16,21 %	-19,06 %	-15,80 %
ROE	11,99 %	7,83 %	13,46 %	11,54 %	6,40 %	2,09 %	2,99 %
Alternativní náklad na VK (re)	21,46 %	24,43 %	19,07 %	17,98 %	22,62 %	21,15 %	18,79 %
EBIT/Aktiva	7,49 %	5,66 %	8,33 %	6,93 %	4,53 %	2,15 %	1,95 %
Výnosy/Aktiva	1,71	1,62	1,52	1,59	1,52	1,36	1,31
EBIT/Výnosy	4,39 %	3,50 %	5,48 %	4,36 %	2,97 %	1,58 %	1,48 %
VK/Aktiva	42,76 %	45,64 %	46,08 %	43,35 %	46,36 %	47,06 %	46,21 %

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
UZ/Aktiva	61,01 %	63,95 %	61,06 %	59,33 %	60,79 %	60,72 %	57,81 %
L3	0,83	0,84	0,78	0,75	0,69	0,70	0,64
L2	0,72	0,73	0,66	0,64	0,58	0,58	0,52
L1	0,15	0,13	0,12	0,12	0,11	0,13	0,13
HOP/Výnosy	8,14 %	10,21 %	9,69 %	9,60 %	8,36 %	7,24 %	7,84 %
PH/Výnosy	28,22 %	31,01 %	30,57 %	29,54 %	28,94 %	28,80 %	31,07 %
ON/Výnosy	20,08 %	20,80 %	20,88 %	19,94 %	20,58 %	21,56 %	23,22 %
Přidaná hodnota na zaměstnance	354 155	373 724	366 082	373 679	367 050	345 235	392 621
Průměrná mzda	15 107	15 400	15 167	15 210	15 678	15 484	17 320

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Cenový vývoj

Indexy cen průmyslových výrobků jsou za níže uvedenou časovou řadu značně rozkolísané (tabulka 3.1). Vzhledem k roku 2005 však vykazují dlouhodobý růst. Vývoj cen potravinářské produkce CPA 10.7 je však ovlivněn produkcí v zemědělství, která se odvíjí od celkové produkce a kvality sklizně, zejména obilovin vyplývající z aktuálních přírodních podmínek.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

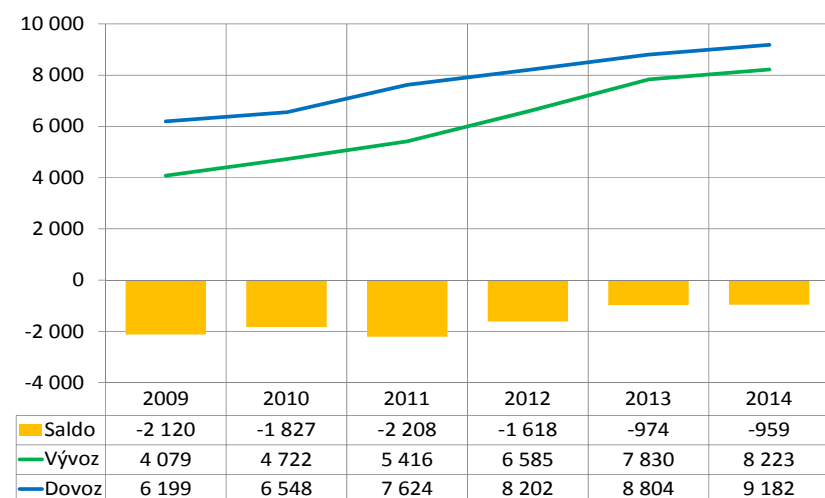
Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pekařské výrobky a těstoviny	10.7	143,60%	114,20%	106,90%	139,20%	132,30%	140,70%	127,70%

Pramen: ČSÚ

4. Zahraniční obchod

Saldo zahraničního obchodu je po celé časové období záporné (graf 4.1). V rámci Výroby potravinářských výrobků je toto záporné saldo nejnižší, v roce 2014 činilo 959 mil. Kč. Toto saldo se však od roku 2011 snižuje, vývoz roste rychleji než dovoz, což je pozitivní vývoj.

Graf 3.1 CZ-CPA 10.7 Zahraniční obchod (mil. Kč)

Pramen: ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oboru

Obor patří mezi významné zaměstnavatele napříč jednotlivými obory, protože zde pracuje přes 29 tis. osob, což je 35 % veškerých zaměstnanců pracujících v odvětví Výroby potravinářských výrobků. Počty zaměstnanců se však snižují. Na poklesu počtu pracovníků v CZ-NACE 10 se tento obor podílí nejvíce.

Obor Výroba pekařských, cukrářských a ostatních moučných výrobků se významně podílí na tvorbě přidané hodnoty Výroby potravinářských výrobků (CZ-NACE 10) – tento podíl činí 22 %.

Produktivita práce tohoto oboru je nižší než v odvětví CZ-NACE 10, stejně tak i průměrné hrubé měsíční mzdy. Obor je rovněž významný vzhledem k počtu podniků, který v roce 2014 čítal 3 036 podniků, což představuje 40 % všech podniků Výroby potravinářských výrobků a jejich počet za poslední rok dokonce i vzrostl. Nejpočetnější skupinou jsou malé podniky.

Oboru se daří zvyšovat vývoz před dovozem a tím snižovat záporné saldo zahraničního obchodu.

CZ-NACE 10.8 – Výroba ostatních potravinářských výrobků

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V systému CZ-NACE obor 10.8 – Výroba ostatních potravinářských výrobků zahrnuje následující výrobové třídy:

- 10.81 – výroba cukru,
- 10.82 – výroba kakaa, čokolády a cukrovinek,
- 10.83 – zpracování čaje a kávy,
- 10.84 – výroba koření a aromatických výtažků,
- 10.85 – výroba hotových pokrmů,
- 10.86 – výroba homogenizovaných potravinářských přípravků a dietních potravin,
- 10.89 – výroba ostatních potravinářských výrobků jinde neuvedených.

Výroba cukru – CZ-NACE 10.81 je v podílu na tržbách jednou z největších výroby v rámci CZ-NACE 10.8. Celková výroba bílého cukru v roce 2014/15 v ČR dosáhla 591,4 tis. t z toho 4 975 t cukru bylo vyrobeno mimo ČR. Celkově bylo vyrobeno 596,4 tis. t cukru. Průměrný výnos cukrové řepy při skutečně dosažené cukernatosti dosáhl hodnoty 78,11 t (meziroční nárůst o 24,4 %). Cukernatost řepy se ve srovnání s rokem 2013/14 v průměru snížila o 9,6 % na 15,91 %.

Cukrovarnická kampaň 2014/15 proběhla v ČR v období od 8. září 2014 (od 24. září v roce 2013) do 3. března 2015 (do 26. 1. v roce 2014) a průměrná délka kampaně dosáhla přibližně 139 dnů (107,5 dnů v roce 2013/14), celková doba dosáhla 179 dnů. Ve srovnání s předcházejícím obdobím i deseti lety byla nejdelší v novodobé historii. Na celkové výrobě cukru se v Čechách a na Moravě podílelo pět cukrovarnických společností (Tereos TTD, a. s., Moravskoslezské cukrovary, a. s., Cukrovar Vrbátky, a. s., Litovelská cukrovarna, a. s., a Hanácká potravinářská společnost, s. r. o.).

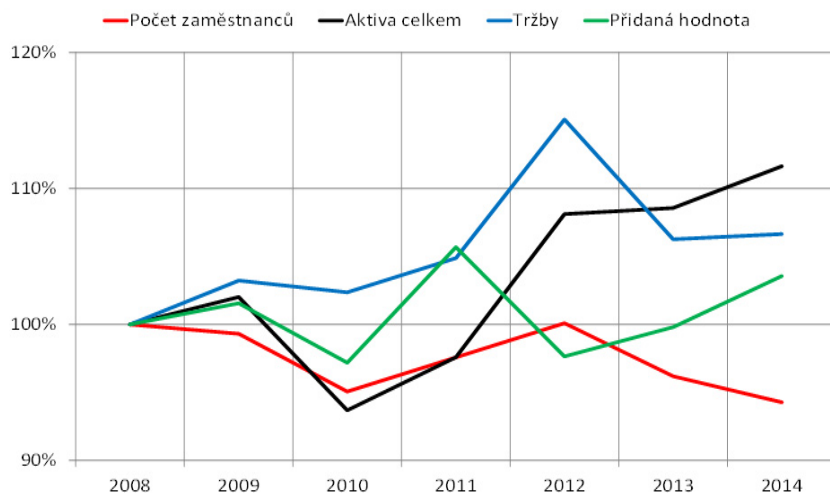
Podíl CZ-NACE 10.8 na tržbách za prodej VV a S v b. c. v rámci CZ-NACE 10 představoval v hodnoceném roce 19,8 % (shodně jako v roce 2013). Počet zaměstnaných osob v tomto oboru v roce 2014 meziročně klesl o 305 zaměstnanců. Podíl hodnoceného oboru na zaměstnanosti odvětví se meziročně zvýšil o 0,2 % a činí 17,6 %. Účetní přidaná hodnota v roce 2014 v porovnání s rokem 2013 se u oboru zvýšila o 3,8 %. Podíl hodnoceného oboru v tomto indikátoru na odvětví CZ-NACE 10 se meziročně zvýšil na 24,6 % tj. nárůst o 1,7 p. b.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Hodnotíme-li vývojovou tendenci oboru u indikátorů zachycených v grafu 2.1 je zřejmé, že dochází v posledních dvou letech k poklesu zaměstnanosti. Po období růstu tržeb došlo v roce 2013 k jejich poklesu, odhad roku 2014 nesignalizuje, že by došlo k návratu na hodnotu roku 2012. Přidaná hodnota v daném období má kolísavý vývoj, po poklesu v roce 2012 je z vývoje posledních dvou let zřejmý nárůst, což by bylo pro obor velmi pozitivní. Z grafu 2.2 je zřejmé, že vývoj produktivity práce a mezd v oboru je kolísavý, z vývoje je zřejmý určitý paradox, kdy v letech propadu produktivity práce dochází ke zvyšování mezd a naopak, nicméně odhad roku 2014 ukazuje, že by již měly být tyto dva ukazatele trendově v souladu. Z hlediska finanční analýzy oboru je významný graf 2.3. V něm jsou sledovány indikátory – Spread (rozdíl ROE – re), rentabilita vlastního kapitálu (ROE), alternativní náklad na vlastní kapitál (re) a bezriziková sazba (rf). V každém z hodnocených let s výjimkou roku 2009 a 2012 tvořil obor hodnotu pro své majitele (kladný Spread). Indikátor rentability dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2008, nejnižší hodnota byla vykázána v roce 2012. Graf

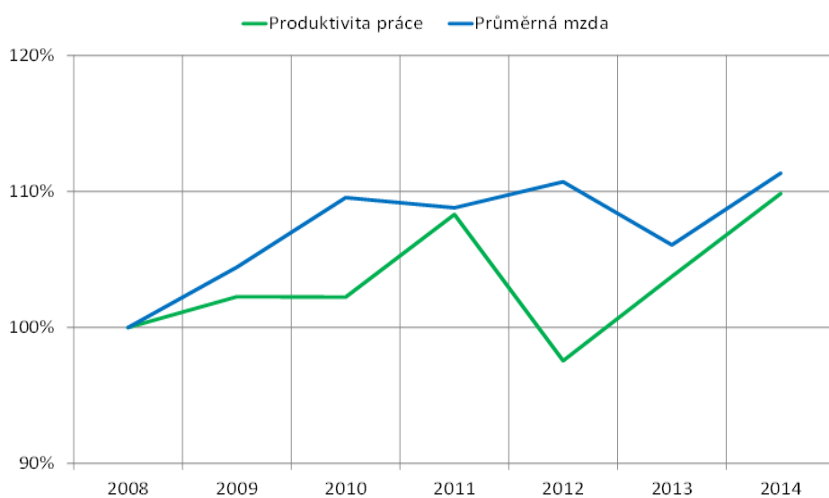
2.4 ilustruje produkční sílu (EBIT/Aktiva) oboru, jež patří k indikátorům, charakterizujícím jeho ekonomickou bonitu. Tento indikátor se vyznačuje kolísavým vývojem, nejnižší hodnota je vykazována v roce 2012. Obdobně je tomu i u indikátoru – EBIT/Výnosy a Výnosy/Aktiva. Tabulky 2.1 – 2.3 uvádějí vývoj v oblasti tvorby zisku, doplňujících a dopočtených dat a dalších ukazatelů. Nárůst uvádějí odhady roku 2014 např. v přidané hodnotě, hrubém operačním přebytku, HV za účetní období, investicích, obratu, přidané hodnotě na zaměstnance i ve mzdách. Pokud by se tyto odhady naplnily, bylo by to velmi pozitivní pro konkurenceschopnost oboru.

Graf 2.1 CZ-NACE 10.8 (rok 2008 = 100 %)

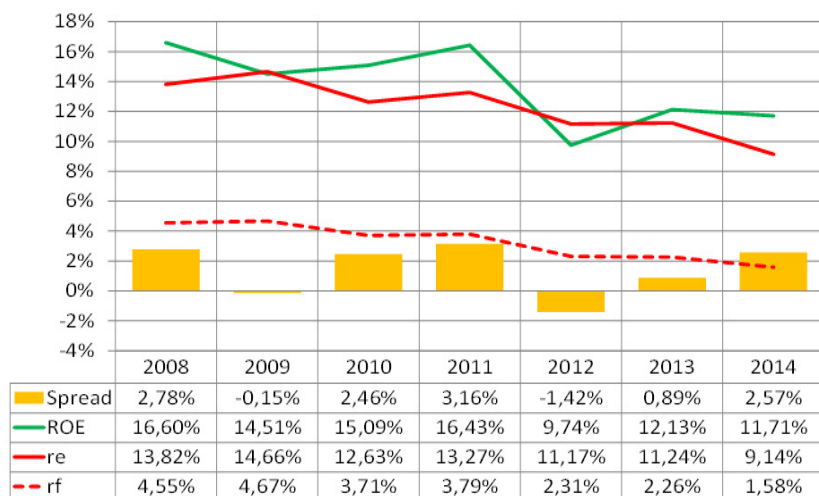

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.2 CZ-NACE 10.8 (rok 2008 = 100 %)

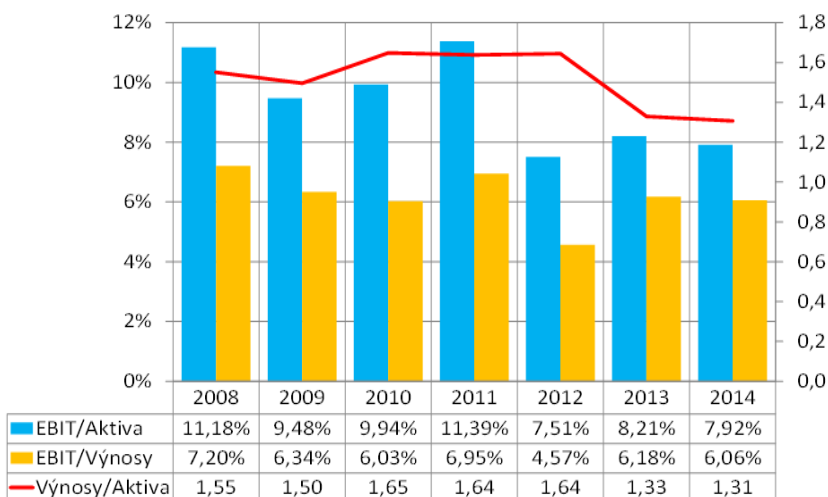

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.3 CZ-NACE 10.8 Spread (ROE-r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.4 CZ-NACE 10.8 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	14 273 693	14 476 912	15 830 869	16 540 766	18 119 053	10 162 720	10 372 704
Náklady vynaložené na prodané zboží	9 051 925	9 940 194	10 584 196	11 150 223	12 983 937	6 952 609	7 257 200
Obchodní marže	5 221 768	4 536 718	5 246 672	5 390 544	5 135 116	3 210 111	3 115 504
Výkony	47 904 025	48 489 361	48 649 029	50 884 826	55 881 217	48 682 345	49 115 627
Tržby za prodej vlastních výrobků	41 339 638	42 047 226	41 809 839	42 344 402	46 299 184	43 293 321	43 452 104
Tržby za prodej služeb	989 090	1 647 706	1 519 244	2 049 479	2 406 813	1 684 804	1 689 060
Změna stavu zásob + aktivace	5 575 297	4 794 429	5 319 946	6 490 945	7 175 220	3 704 220	3 974 464
Výkonová spotřeba	40 678 542	40 384 688	41 799 029	43 120 520	48 861 797	39 470 400	39 341 496
Přidaná hodnota	12 447 251	12 641 391	12 096 673	13 154 850	12 154 536	12 422 056	12 889 636
Osobní náklady	6 230 996	5 931 102	5 994 332	6 178 750	6 620 094	6 131 122	6 531 048
Mzdy	4 196 609	4 352 849	4 370 294	4 455 238	4 650 336	4 281 637	4 405 259

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	1 957 834	1 475 180	1 424 731	1 581 582	1 841 087	1 708 900	1 488 440
OON	76 553	103 073	199 306	141 930	128 671	140 585	637 350
Hrubý operační přebytek	6 216 255	6 710 289	6 102 341	6 976 100	5 534 442	6 290 934	6 358 588
Odpisy	1 873 727	1 834 778	1 790 338	1 764 402	1 784 860	1 812 232	1 955 003
Jine výnosy	325 797	-1 476 529	-2 237 590	-3 007 858	-2 358 601	-695 097	-695 097
Jiné náklady	165 011	-496 945	-1 677 095	-2 273 079	-1 880 778	192 776	148 148
EBIT	4 503 313	3 895 927	3 751 508	4 476 919	3 271 758	3 590 830	3 560 340
Nákladové úroky	454 295	337 347	254 343	225 620	218 135	194 711	127 699
HV před zdaněním	4 049 019	3 558 581	3 497 164	4 251 299	3 053 623	3 396 119	3 432 641
Daň	830 855	780 031	607 656	918 668	932 985	628 815	635 577
HV za účetní období	3 218 164	2 778 549	2 889 509	3 332 632	2 120 638	2 767 304	2 797 064

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.2 Doplnující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplnující a dopočtená data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	62 503 515	61 489 745	62 242 308	64 417 735	71 641 668	58 149 968	58 793 235
Tržby	42 328 729	43 694 932	43 329 083	44 393 881	48 705 997	44 978 125	45 141 164
Průměrný evid. počet zaměstnanců	15 971	15 862	15 183	15 584	15 986	15 363	15 058
Pracující majitelé	823	830	954	1 144	1 381	1 360	1 333
Počet jednotek	1 096	1 151	1 401	1 474	1 630	1 585	1 783
Investice	2 251 756	2 062 662	2 213 186	1 952 278	2 239 498	2 976 041	4 531 318
Náklady celkem	58 454 496	57 931 164	58 745 143	60 166 436	68 588 045	54 753 850	55 360 593
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	62 177 718	62 966 274	64 479 898	67 425 593	74 000 269	58 845 065	59 488 332
Úročené zdroje	24 450 235	23 679 993	22 741 683	23 453 344	25 627 503	26 943 170	27 135 082

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	539 634	-29 578	470 518	641 080	-309 948	203 383	613 147
Spread	2,78 %	-0,15 %	2,46 %	3,16 %	-1,42 %	0,89 %	2,57 %
ROE	16,60 %	14,51 %	15,09 %	16,43 %	9,74 %	12,13 %	11,71 %
Alternativní náklad na VK (re)	13,82 %	14,66 %	12,63 %	13,27 %	11,17 %	11,24 %	9,14 %
EBIT/Aktiva	11,18 %	9,48 %	9,94 %	11,39 %	7,51 %	8,21 %	7,92 %
Výnosy/Aktiva	1,55	1,50	1,65	1,64	1,64	1,33	1,31
EBIT/Výnosy	7,20 %	6,34 %	6,03 %	6,95 %	4,57 %	6,18 %	6,06 %
VK/Aktiva	48,11 %	46,60 %	50,73 %	51,59 %	49,96 %	52,17 %	53,11 %
UZ/Aktiva	60,69 %	57,61 %	60,25 %	59,65 %	58,84 %	61,60 %	60,33 %

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
L3	1,28	1,24	1,30	1,32	1,41	1,45	1,61
L2	0,78	0,81	0,94	0,87	0,90	0,91	1,02
L1	0,12	0,14	0,16	0,18	0,18	0,23	0,30
HOP/Výnosy	9,95 %	10,91 %	9,80 %	10,83 %	7,73 %	10,82 %	10,82 %
PH/Výnosy	19,91 %	20,56 %	19,43 %	20,42 %	16,97 %	21,36 %	21,92 %
ON/Výnosy	9,97 %	9,65 %	9,63 %	9,59 %	9,24 %	10,54 %	11,11 %
Přidaná hodnota na zaměstnance	779 367	796 960	796 733	844 105	760 308	808 566	856 007
Průměrná mzda	21 897	22 868	23 987	23 823	24 241	23 225	24 380

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Cenový vývoj

Cenový vývoj, vyjádřený indexy cen průmyslových výrobců ostatních potravinářských výrobků (tabulka 3.1) ukazuje jejich každoroční nárůst oproti poměřovanému roku 2005.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

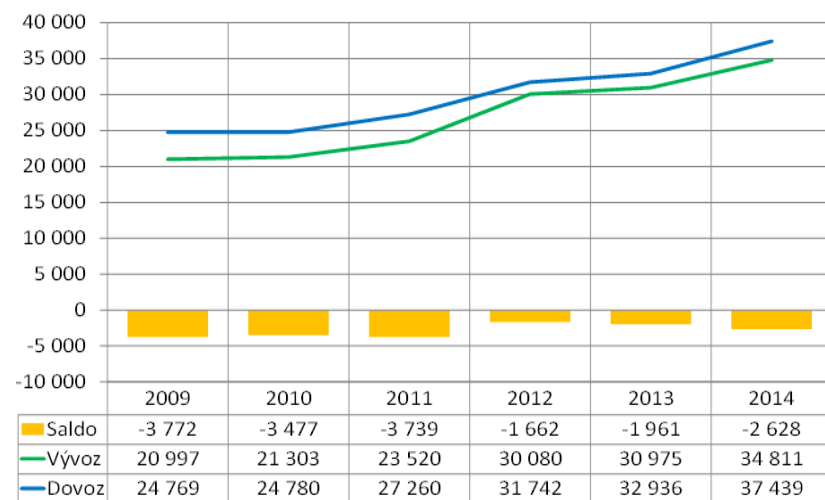
Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ostatní potraviny	10.8	120,0%	113,6%	106,7%	125,7%	130,5%	130,1%	127,1%

Pramen: ČSÚ

4. Zahraniční obchod

Zahraniční obchod s výrobky CZ- CPA 10.8 se vyznačuje v hodnocených letech, jak ukazuje graf 4.1 vzestupnou tendencí u exportu, tak i u importu. Velmi nepříznivý je však vývoj obchodního salda, které se po zlepšení v roce 2012 v posledních dvou letech znovu meziročně prohlubuje v kontextu s neustále silnějším navýšením importu.

Graf 4.1 CZ-CPA 10.8 Zahraniční obchod (mil. Kč)

Pramen: data ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oboru

CZ – NACE 10.8 skládající se z rozmanitých výrobních tříd zaujímal v hodnoceném roce v rámci CZ-NACE 10 druhé místo v podílu na tržbách za prodej vlastních výrobků. V roce 2014 vykazuje pozitivní výsledky u všech základních ukazatelů.

Šancí pro obor je pronikat na nové trhy, být aktivní v inovacích a přizpůsobovat své produkty požadavkům zákazníků v neposlední řadě také nadále zvyšovat efektivitu výroby v zájmu růstu její konkurenceschopnosti.

CZ-NACE 10.9 – Výroba průmyslových krmiv

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V klasifikaci ekonomických činností (CZ-NACE) zahrnuje obor Výroba krmiv (CZ-NACE 10.9) níže uvedené třídy:

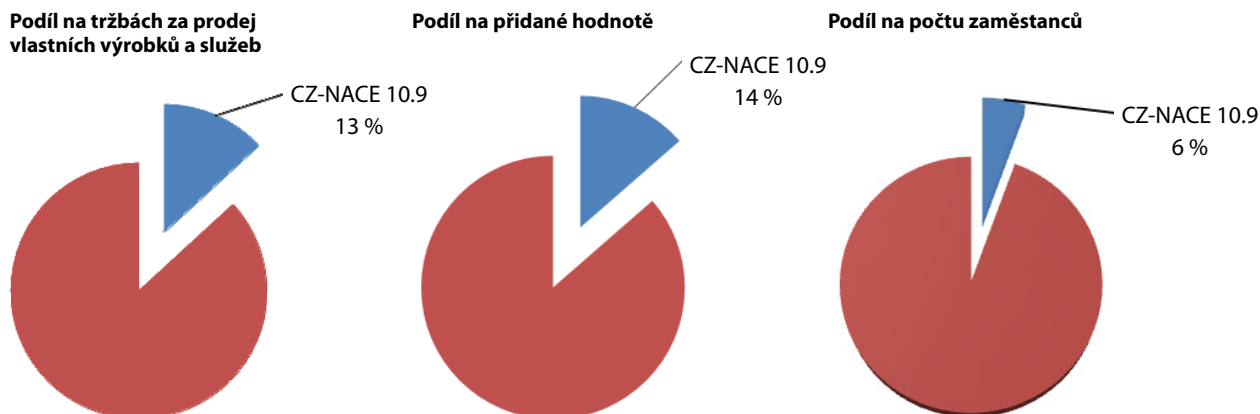
- 10.91 Výroba průmyslových krmiv pro hospodářská zvířata,
- 10.92 Výroba průmyslových krmiv pro zvířata v zájmovém chovu.

Výroba průmyslových krmiv se v roce 2014 podílela na celkových tržbách Výroby potravinářských výrobků s 13 % (graf 1.1). Tyto tržby se oproti předchozímu roku mírně snížily především kvůli poklesu tržeb za prodej vlastních výrobků o 8 %. I přes tento pokles je podíl na celkových tržbách CZ-NACE 10 významný. Zaujímá čtvrté místo v rámci odvětví.

Výroba průmyslových krmiv se na tvorbě celkové přidané hodnoty odvětví podílí se 14 % (graf 1.1). Tento podíl je opět čtvrtý nejvyšší. Vyšší podíl na přidané hodnotě má Výroba ostatních potravinářských výrobků (25 %), Výroba pekařských a cukrářských výrobků (22 %) a Zpracování masa a výroba masných výrobků (19 %).

V podnicích Výroby průmyslových krmiv pracuje 4 740 zaměstnanců, tj. 6 % z celkového počtu zaměstnanců v odvětví (graf 1.1). Řadí se mezi obory s nejnižším počtem zaměstnaných osob. Jejich počet však oproti předchozímu roku mírně vzrostl, tj. o 90 osob.

Graf 1.1 – Podíl základních ukazatelů oboru CZ-NACE 10.9 na Výrobě potravinářských výrobků (CZ-NACE 10) v roce 2014

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Vzhledem k výrobě předcházejícího roku byl zaznamenán v roce 2014 růst výroby u všech krmných směsí, kromě ostatních zvířat, kde meziročně výroba poklesla o 2,8 %. U krmných směsí pro prasata se výroba zvýšila proti roku 2013 o 518 tun (0,6 %), u krmných směsí pro drůbež došlo v tomto srovnání ke zvýšení výroby o 53 496 tun (5,9 %), u krmných směsí pro skot nárůst činil 31 817 tun (6,7 %). Nárůst výroby v roce 2014 proti roku 2013 byl zaznamenán také u krmných směsí pro domácí zvířata, a to o necelé 1 %. Produkce pro uvedení do oběhu pro cizí odběratele výrazně převažuje nad produkcí pro vlastní spotřebu. Produkce pro vlastní spotřebu vzhledem k celkové produkci činí u krmných směsí pro prasata 11,6 %, pro drůbež 4,9 % a pro skot 19,9 % (viz tabulka 1.1).

Tabulka 1.1 – Výroba krmných směsí v ČR pro ostatní a hospodářská zvířata (tun)

Ukazatel	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prasata celkem	1 268 147	1 093 191	929 194	935 197	795 558	734 501	802 308	802 826
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	1 051 171	917 460	751 592	766 338	715 122	654 548	716 584	709 712
Určené pro vlastní spotřebu	216 976	175 731	177 602	168 841	80 436	79 953	85 724	93 114
Drůbež celkem	1 074 327	1 073 615	1 039 020	993 296	886 958	853 396	902 463	955 959
Uváděno do oběhu pro cizí odběratele	967 603	958 254	921 721	889 778	827 112	816 626	860 151	909 521
Určeno pro vlastní spotřebu	106 724	115 361	117 299	93 518	59 846	36 770	42 312	46 438
Skot celkem	547 957	535 885	502 475	469 118	447 894	426 769	473 419	505 236
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	462 411	445 814	415 320	383 675	371 596	347 326	383 626	404 876
Určeno pro vlastní spotřebu	85 546	90 071	87 155	85 442	76 298	79 443	89 793	100 360
Ostatní zvířata	112 015	95 767	106 499	88 959	74 777	72 049	86 376	83 974
Uváděné do oběhu pro cizí odběratele	111 342	91 730	106 250	88 577	74 278	71 470	85 942	83 530
Určené pro vlastní spotřebu	673	4 037	249	382	499	579	434	444
Celkem	3 002 446	2 798 458	2 577 188	2 486 552	2 205 188	2 086 715	2 264 566	2 347 995

Pramen: MZe

Tabulka 1.2 Vývoj výroby krmných směsí celkem v ČR (tun)

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Krmné směsi pro hospodářská zvířata a ost.	2 838 741	3 002 446	2 798 458	2 577 188	2 486 552	2 205 188	2 086 715	2 246 566	2 347 995
Krmné směsi pro domácí zvířata	122 518	174 676	180 420	263 777	270 853	154 183	210 685	219 162	220 554
Celkem krmné směsi	2 961 259	3 177 122	2 978 878	2 840 965	2 757 405	2 359 371	2 297 400	2 465 728	2 568 549

Pramen: MZe

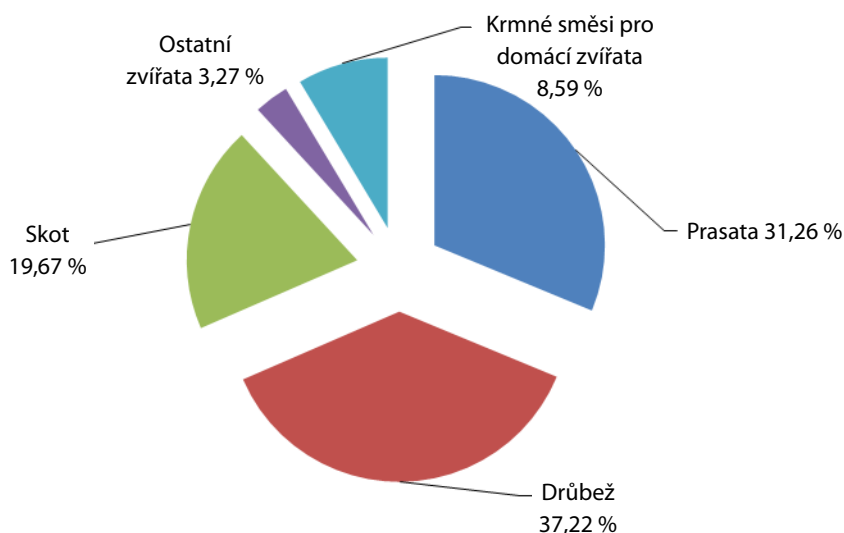
Nejvíce krmných směsí (graf 1.2) se vyrobilo pro drůbež (37,22 % z celkového objemu vyrobených krmných směsí), tj. posílení procentního zastoupení oproti předchozímu roku (tj. 36,3 %). Druhou položkou jsou krmné směsi pro prasata (31,26 %), což je mírný pokles oproti podílu z předchozího roku (tj. 32,3 %), rovněž se mírně snížila výroba krmných směsí pro ostatní zvířata a směsi pro domácí zvířata. Naopak mírně posílila výroba směsí pro skot, tj. na 19,67 % z 19,1 %.

V roce 2014 byla zjištěna celková spotřeba krmných surovin pro výrobu krmných směsí 2 484,5 tis. tun a došlo tak k meziročnímu nárůstu o 82,3 tis. tun (3,4 %).

Mezi hlavní výrobce průmyslových krmiv v ČR podle výše tržeb patří Hill's Pet Nutrition Manufacturing, s.r.o. (vlastník z USA), De Heus, a. s. (vlastník z Holandska), Primagra, a.s. (jediný akcionář AGROFERT, a.s.) a Afeed CZ, a.s.

Nejvýznamnější surovinou pro výrobu krmných směsí byly z krmných surovin obiloviny (63,0 %). Ty v roce 2014 byly tvořeny z 54,2 % pšenicí, 19,8 % ječmenem, dále kukuřicí, žitem a tritikálem a ostatními obilovinami.

U obilovin byl oproti předchozímu roku zaznamenán růst celkové spotřeby k výrobě krmných směsí o 54,9 tis tun (10,4 %). Ze spotřeby obilovin k výrobě krmných směsí stouply v roce 2014 proti předchozímu roku pšenice o 13,4 %, také všechny ostatní obiloviny kromě žita a tritikále vzrostly.

Graf 1.2 – Struktura výroby krmných směsí v ČR v roce 2014 podle druhu zvířat

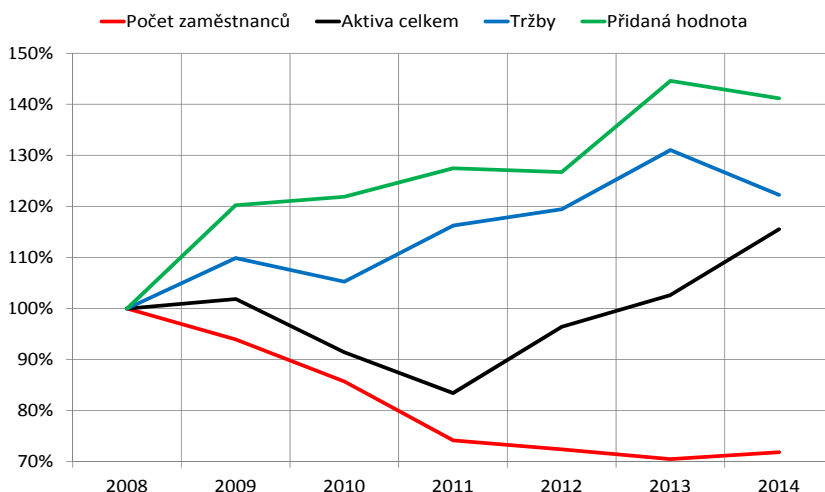
Pramen: MZe

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Z grafu 2.1 je zřejmé, že počet zaměstnanců výrazně klesá. V roce 2008 v oboru pracovalo 6 596 zaměstnanců, jejichž počet meziročně klesal o 390 zaměstnanců. V roce 2014 však jejich počet vzrostl na 4 740 zaměstnanců, což je o 110 více než v předchozím roce.

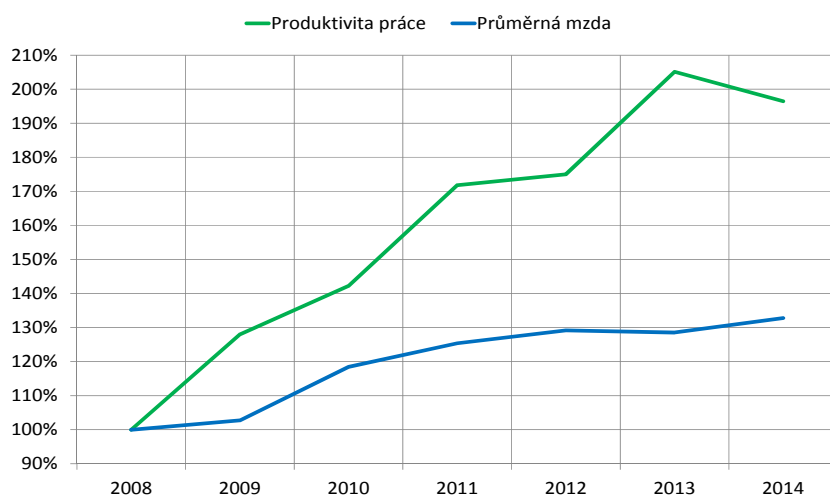
Aktiva těchto podniků do roku 2011 klesala a od tohoto roku je naopak vidět jejich růst. Důvodem poklesu je snížení hodnoty dlouhodobého majetku, ale i oběžných aktiv.

Ukazatel přidané hodnoty v čase roste, mírně poklesl v roce 2012 a 2014.

Graf 2.1 CZ-NACE 10.9 (rok 2008 = 100 %)

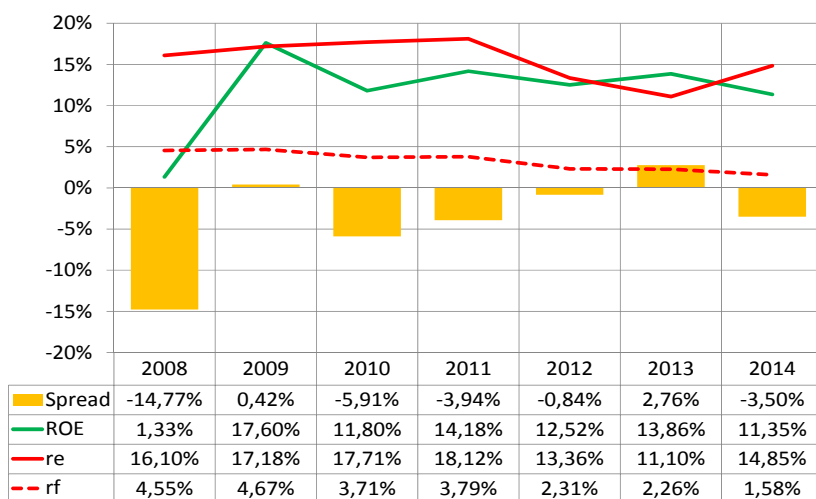
Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Produktivita práce v oboru Výroby průmyslových krmiv je v čase rostoucí, s mírnými výkyvy (graf 2.2). K poklesu produktivity došlo v roce 2014. Produktivita práce v tomto oboru je druhá nejvyšší (vyšší dosahuje obor 10.4 Výroba rostlinných a živočišných tuků a olejů). Výrazně převyšuje i průměrnou produktivitu odvětví Výroby potravinářských výrobků. Průměrná hrubá měsíční mzda v čase mírně roste. V roce 2014 dosahovala 32 049 Kč. V rámci jednotlivých oborů tento obor dosahuje nejvyšších hrubých průměrných mezd, zároveň i nadprůměrnou hrubou mzdu odvětví Výroby potravinářských výrobků, kde k roku 2014 činí tato mzda 20 515 Kč. Zároveň je pozitivní, že tempo růstu produktivity práce je vyšší než tempo růstu hrubých měsíčních mezd.

Graf 2.2 CZ-NACE 10.9 (rok 2008 = 100 %)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Ukazatel Spread (rozdíl mezi ukazatelem ROE a re) má za uvedené období většinou zápornou hodnotu, což znamená, že podniky Výroby průmyslových krmiv netvořily hodnotu pro své vlastníky. Ta byla tvořena pouze v roce 2009 a 2013 (graf 2.3).

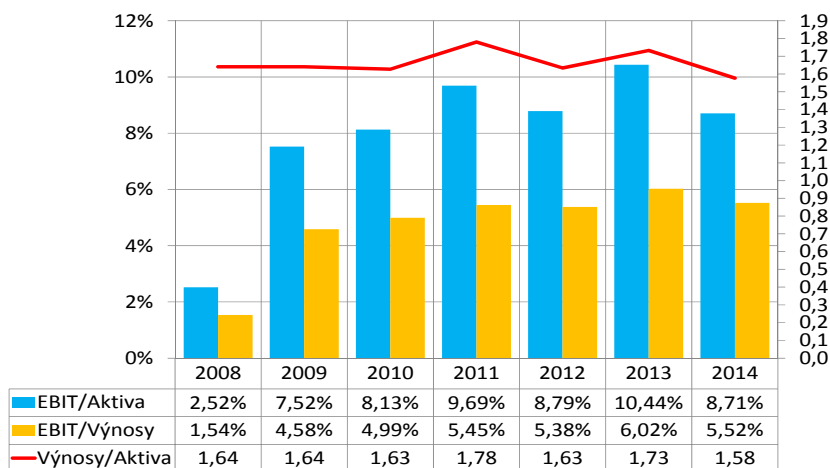
Graf 2.3 CZ-NACE 10.9 Spread (ROE-r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Produkční síla, měřená ukazatelem ROA (tzn. EBIT/aktiva) podniků Výroby průmyslových krmiv byla do roku 2011 rostoucí, od tohoto roku v čase však kolísá z důvodu úbytku aktiv (graf 2.4). I přes to je produkční síla tohoto oboru vyšší než u odvětví Výroby potravinářských výrobků (kromě roku 2008, kdy byla v odvětví vyšší než v oboru).

Ukazatel rentability výnosů je v čase rostoucí, až do roku 2013, kdy dosáhl hodnoty 6,02 %. Následující rok došlo však k mírnému poklesu na 5,52 %. I v tomto oboru (kromě roku 2008) je rentabilita výnosů vyšší, než je ve Výrobě potravinářských výrobků jako celek. Obor vykazuje nadprůměrné hodnoty.

Graf 2.4 CZ-NACE 10.9 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 dokumentuje vybrané položky z výkazu zisku a ztráty podniků Výroby průmyslových krmiv. Tržby za prodej vlastních výrobků od roku 2010 soustavně rostly do roku 2013. Stejný vývoj je patrný u výkonové spotřeby tohoto oboru. Na celkové spotřebě materiálu, energií a služeb Výroby potravinářských výrobků se podílí 15 %, tj. čtvrté nejvýznamnější zastoupení.

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	25 714 439	24 591 989	20 970 420	19 443 096	21 901 655	25 082 038	30 051 238
Náklady vynaložené na prodané zboží	23 224 150	22 244 746	18 929 369	17 497 487	19 824 334	21 516 957	24 822 036
Obchodní marže	2 490 289	2 347 244	2 041 052	1 945 609	2 077 321	3 565 080	5 229 202
Výkony	28 239 132	29 962 863	28 390 192	30 887 987	31 896 738	36 530 934	33 014 071
Tržby za prodej vlastních výrobků	23 106 119	24 874 987	24 206 154	26 879 216	27 735 309	30 515 722	28 074 719
Tržby za prodej služeb	1 426 693	2 084 695	1 620 098	1 637 108	1 565 526	1 631 385	1 922 618
Změna stavu zásob + aktivace	3 706 320	3 003 181	2 563 940	2 371 663	2 595 903	4 383 827	3 016 734
Výkonová spotřeba	25 685 670	26 245 412	24 283 189	26 404 444	27 582 429	32 802 409	31 122 835
Přidaná hodnota	5 043 750	6 064 695	6 148 054	6 429 152	6 391 630	7 293 606	7 120 438
Osobní náklady	2 668 079	2 856 123	2 780 582	2 568 516	2 517 942	2 525 278	2 623 102
Mzdy	1 910 863	1 843 861	1 939 850	1 777 397	1 787 039	1 731 459	1 822 798
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	729 901	970 079	714 017	742 904	682 785	740 654	547 768
OON	27 315	42 184	126 715	48 215	48 119	53 165	252 536
Hrubý operační přebytek	2 375 671	3 208 571	3 367 473	3 860 636	3 873 688	4 768 327	4 497 337
Odpisy	990 674	888 591	973 665	836 726	942 400	972 443	947 552
Jine výnosy	1 983 189	2 412 768	1 366 257	294 254	-100 684	-981 940	-981 940
Jiné náklady	2 508 394	2 121 583	1 226 965	561 527	-57 199	-838 311	-861 011
EBIT	859 792	2 611 166	2 533 099	2 756 638	2 887 803	3 652 256	3 428 856
Nákladové úroky	507 371	387 896	229 108	177 291	214 163	179 386	153 354
HV před zdaněním	352 420	2 223 270	2 303 991	2 579 347	2 673 640	3 472 870	3 275 502
Daň	172 044	-578 745	477 378	502 091	487 867	653 364	616 233
HV za účetní období	180 376	2 802 015	1 826 614	2 077 256	2 185 773	2 819 505	2 659 269

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.2 dokumentuje doplňující data k oboru 10.9. Počet podniků v tomto oboru je poměrně nízký, činí 359 podniků, jejichž počet od roku 2011 klesá. Tento obor tvoří především podniky malé, tj. do 49 zaměstnanců. Celkový obrat těchto podniků od roku 2010 neustále roste.

Tabulka 2.2 Doplňující a dopočetná data (tis. Kč, osoby)

Doplňující a dopočetná data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	55 936 759	56 967 620	50 726 869	50 625 337	53 697 709	60 631 032	62 083 369
Tržby	24 532 811	26 959 682	25 826 253	28 516 324	29 300 835	32 147 107	29 997 337
Průměrný evid. počet zaměstnanců	6 596	6 196	5 654	4 893	4 776	4 650	4 740
Pracující majitelé	197	170	248	304	321	302	308
Počet jednotek	243	280	377	406	402	369	359
Investice	1 385 714	827 168	785 566	1 455 904	1 182 463	1 006 465	1 171 847
Náklady celkem	55 584 339	54 744 350	48 422 878	48 045 991	51 024 069	57 158 163	58 807 867
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	53 953 571	54 554 853	49 360 612	50 331 083	53 798 393	61 612 972	63 065 309
Úročené zdroje	22 625 699	22 831 977	21 587 380	20 503 162	24 966 141	26 490 129	30 078 648

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 dokumentuje vybrané ukazatele oboru 10.9. Podniky Výroby průmyslových krmiv mají vyšší zadluženost bankovními úvěry. Je vyšší, než jsou průměrné hodnoty Výroby potravinářských výrobků. V posledních dvou letech se ale tato zadluženost snížila na 16,89 %.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech podniku se po celou časovou řadu zvyšuje, v roce 2014 byl tento podíl 59,5 %. To znamená, že dochází ke snižování celkové zadluženosti těchto podniků. V roce 2014 činí 40,5 % a je nižší než je průměrná hodnota Výroby potravinářských výrobků.

Stejně jako u předešlých ukazatelů, vykazují v oblasti likvidity podniky oboru 10.9 nadprůměrných hodnot, než jsou průměrné hodnoty Výroby potravinářského průmyslu.

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-2 000 450	66 476	-914 165	-576 563	-146 313	561 014	-820 058
Spread	-14,77 %	0,42 %	-5,91 %	-3,94 %	-0,84 %	2,76 %	-3,50 %
ROE	1,33 %	17,60 %	11,80 %	14,18 %	12,52 %	13,86 %	11,35 %
Alternativní náklad na VK (re)	16,10 %	17,18 %	17,71 %	18,12 %	13,36 %	11,10 %	14,85 %
EBIT/Aktiva	2,52 %	7,52 %	8,13 %	9,69 %	8,79 %	10,44 %	8,71 %
Výnosy/Aktiva	1,64	1,64	1,63	1,78	1,63	1,73	1,58
EBIT/Výnosy	1,54 %	4,58 %	4,99 %	5,45 %	5,38 %	6,02 %	5,52 %
VK/Aktiva	39,73 %	45,85 %	49,66 %	51,51 %	53,12 %	58,15 %	59,50 %
UZ/Aktiva	66,38 %	65,76 %	69,27 %	72,09 %	75,97 %	75,72 %	76,38 %
L3	1,03	1,12	1,19	1,30	1,35	1,63	1,70
L2	0,61	0,79	0,75	0,83	0,87	1,12	1,22
L1	0,07	0,09	0,07	0,09	0,09	0,12	0,12
HOP/Výnosy	4,25 %	5,63 %	6,64 %	7,63 %	7,21 %	7,86 %	7,24 %
PH/Výnosy	9,02 %	10,65 %	12,12 %	12,70 %	11,90 %	12,03 %	11,47 %

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ON/Výnosy	4,77 %	5,01 %	5,48 %	5,07 %	4,69 %	4,16 %	4,23 %
Přidaná hodnota na zaměstnance	764 625	978 748	1 087 329	1 313 829	1 338 211	1 568 488	1 502 306
Průměrná mzda	24 140	24 798	28 590	30 268	31 179	31 029	32 049

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Cenový vývoj

Ceny průmyslových výrobců vztažené k roku 2005 ve všech letech rostou, kromě roku 2010, kdy došlo k mírnému propadu o 1 %, a to z důvodu poklesu cen krmiv pro většinu druhů zvířat (tabulka 3.1).

Tabulka 3.1- Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

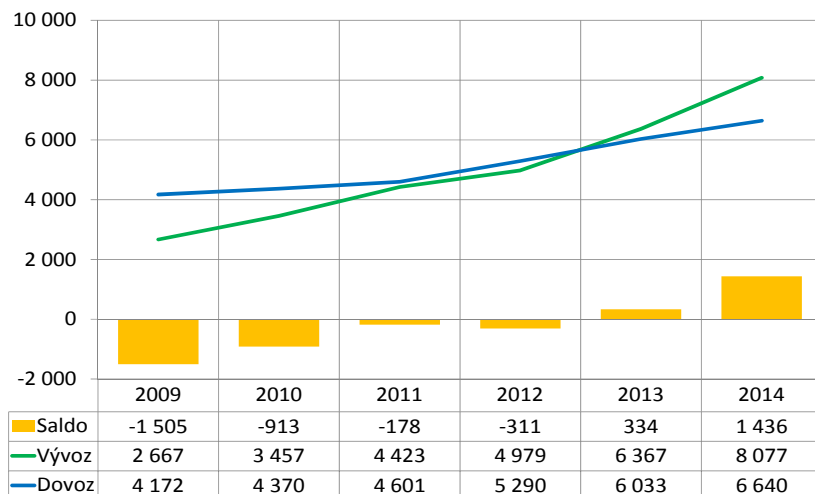
Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Průmyslová krmiva	10.9	101,80 %	102,60 %	99,00 %	105,60 %	113,40 %	113,50 %	111,00 %

Pramen: ČSÚ

4. Zahraniční obchod

Hodnota dovozu průmyslových krmiv převyšovala hodnotu vývozu do roku 2013 (graf 4.1). Od roku 2013 je již dosahováno kladná saldo zahraničního obchodu (334 mil. Kč). Jako další z Výroby potravinářských výrobků dosahuje dlouhodobě kladného salda obor 10.5 Výroba mléčných výrobků. U ostatních oborů je saldo dlouhodobě záporné.

Graf 4.1 CZ-CPA 10.9 Zahraniční obchod (mil. Kč)

Pramen: ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oboru

Obor se nachází na čtvrtém místě v rámci odvětví v tržbách. V roce 2014 byl zaznamenán růst výroby u všech krmných směsí, kromě směsí pro ostatní zvířata. Nejvíce krmných směsí se vyrobilo pro drůbež (37,22 %), pro prasata (31,26 %) a pro skot (19,67 %). Spotřeba krmných surovin pro výrobu krmných směsí se rovněž mírně zvýšila.

Obor patří mezi ty, s nejnižším počtem zaměstnanců a jejich počet klesá (kromě roku 2014, kdy jejich počet vzrostl). Produktivita podniků Výroby průmyslových krmiv je druhá nejvyšší v rámci odvětví. Průměrnou produktivitu v odvětví rovněž převyšuje. Obor dosahuje rovněž i nejvyšší průměrnou hrubou měsíční mzdou, která je zároveň vyšší než odvětvový průměr. Nicméně počet podniků v tomto oboru je nízký a je tvořen především malými podniky, tj. podniky do 49 zaměstnanců. Podniky od roku 2013 vykazují kladné saldo zahraničního obchodu.

III. CZ-NACE 11 VÝROBA NÁPOJŮ

1. Pozice a struktura odvětví

Výroba nápojů po osamostatnění tohoto oddílu v rámci zpracovatelského průmyslu, nepatří objemově k jeho klíčovým odvětvím. U tržeb za prodej VV a S v b. c. činil podíl této výroby v roce 2014 na ZP podle odhadu jen 1,5 %, u ukazatele účetní přidaná hodnota činil podíl CZ-NACE 10 na ZP v roce 2014 však 2 %. Dále pak podíl CZ-NACE 11 na ZP u zaměstnanosti činil 1,2 %. Meziročně nastaly u uvedených ukazatelů pouze mírné změny.

Oddíl CZ – NACE 11 se člení na následující skupiny:

- 11.01 Destilace, rektifikace a míchání lihovin;
- 11.02 Výroba vína z vinných hroznů;
- 11.03 Výroba jablečného vína a jiných ovocných vín;
- 11.04 Výroba ostatních nedestilovaných kvašených nápojů;
- 11.05 Výroba piva;
- 11.06 Výroba sladu;
- 11.07 Výrobu nealkoholických nápojů, stáčení minerálních a ostatních vod do lahví.

Jak je patrné, jde o poměrně podrobné členění, takže většinu údajů, týkajících se jeho struktury nelze zveřejňovat a jsou proto uváděny za celý oddíl.

Výroba nápojů zahrnuje širokou výrobní strukturu produkce nápojů pestrého sortimentu a patří do ní i výroba sladu. Produkce nápojů je ovlivněna sezónností, která je v kontextu s vývojem počasí.

Podnikatelská báze výrobců nápojů v hodnocených letech 2008 – 2014 postupně rostla a v roce 2014 dosáhla 1 267 jednotek. Významný je počet vinařství a minipivovarů. Proto je také vysoký počet pracujících majitelů, který v roce 2013 dosáhl 812 osob.

V ČR podle Českého svazu pivovarů a sladoven působí 6 velkých pivovarských společností – Plzeňský Prazdroj a. s., Pivovary Staropramen a. s., Heineken ČR a. s., Budějovický Budvar, n. p. Pivovary Lobkowicz, a. s., Pivovary Moravskoslezské a. s. s 19 pivovary, 29 samostatných pivovarů a dále zhruba 280 malých pivovarů, přičemž další minipivovary stále vznikají. Největším producentem sladu jsou tradičně Sladovny Soufflet ČR, a. s. (sdružující sladovny v Nymburce, Litvli, Prostějově, Kroměříži a v Hodonicích) a největší pivovarská sladovna je Plzeňského Prazdroje.

Mezi největší domácí výrobce vína patří skupina Bohemia Sekt, a. s., Moravské vinařské závody Bzenec, s. r. o., PATRIA Kobylí, a. s., Templářské sklepy Čejkovice, vinařské družstvo VINIUM, a. s., Velké Pavlovice, VINSELEKT Michlovský a. s., ZNOVÍN ZNOJMO, a. s., Vinné sklepy Valtice, a. s., České vinařské závody, a. s. a další společnosti.

Významné pozice ve výrobě lihovin zaujímaly v hodnoceném roce v ČR firmy STOCK Plzeň-Božkov s. r. o., Rudolf Jelínek, a. s., Jan Becher - Karlovarská Becherovka, a. s. Likérka Granette & Starorežná Distilleries, a. s. a Likérka Fruko-Schulz a. s.

Významný podíl na trhu minerálních vod v roce 2014 měla společnost Karlovarské minerální vody, a. s. a za ní následují další výrobci, a to Poděbradka, a. s., Karlovarská Korunní, s. r. o., ONDŘÁŠOVKA, a. s. a Hanácká kyselka, s. r. o. K největším firmám ve výrobě nealkoholických nápojů dále patří Coca-Cola HBC ČR, s. r. o., Kofola, a. s. a Pepsico CZ, s. r. o. Na výrobě nealkoholických nápojů (zejména limonád) se podílejí i některé pivovary, např. pivovar Černá Hora, a. s.

Výroba nápojů má dlouhou tradici. Tato výroba zahrnuje výrobu alkoholických nápojů vyráběných hlavně kvašením a výrobu lihovin, ale také nealkoholických nápojů. U lihovin jde o výrobu destilovaných alkoholických nápojů, míchaných nápojů a výrobu potravinářského lihu. U nápojů vyráběných kvašením jde o výrobu vína, a to i šumivého včetně použití hroznového moštu, výrobu jablečného vína a jiných ovocných vín, výrobu ostatních nedestilovaných kvašených nápojů, např. v současnosti poměrně oblíbených ciderů. K nápojům vyráběných kvašením patří v ČR výrazně zastoupená výroba nápojů ze sladu, tj. nejrozličnějších druhů piva včetně piva s nízkým obsahem alkoholu nebo piva nealkoholického. Dále je to výroba sladu. Do tohoto oddílu také patří shora uvedená výroba nealkoholických nápojů a stáčení minerálních a ostatních vod do lahví. Základní, ale i další ekonomické ukazatele uváděné v tomto oddílu se tedy generují ze všech uváděných výrob.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Vývoj oddílu v hodnocených letech 2008 – 2014 je zachycen v grafu 2.1. Z něho je zřejmý trvalý pokles počtu zaměstnanců, kdy značná část pracovních míst je ušetřena zaváděním moderních linek do nápojářských provozů. Vývoj ukazatele aktiv celkem má

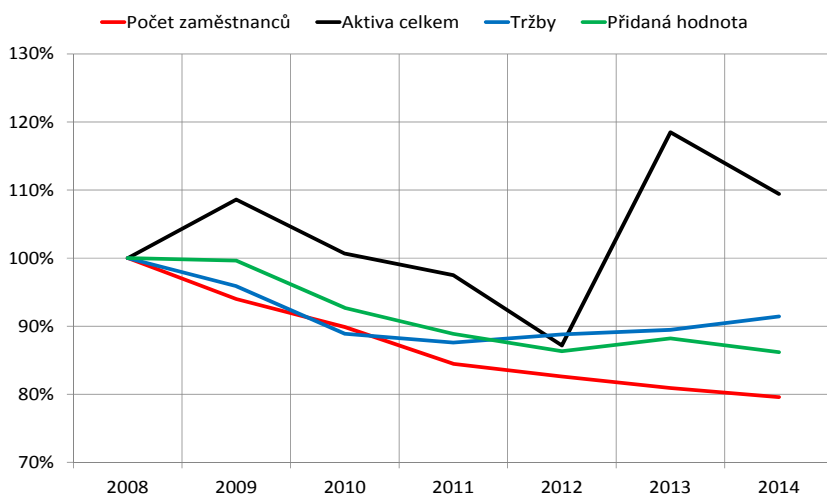
dva výrazné vrcholy, a to mírnější v roce 2009 a druhý, strmý v roce 2013 při nárůstu dlouhodobého majetku včetně nehmotného. Tržby po poklesu v krizových letech se mírně oživují, ale přidaná hodnota má tendenci spíše opačnou.

Jak ilustruje graf 2.2, produktivita práce v hodnocených letech roste, ale průměrná mzda tuto tendenci ještě předčila, což by mělo být naopak. Nižší růst produktivity práce není způsoben nadměrným počtem zaměstnanců, protože jejich počet klesá, ale nepříznivým vývojem přidané hodnoty. Průměrný počet zaměstnanců v roce 2014 činil 13 076 osob.

Pro finanční analýzu významný ukazatel Spread (rozdíl ROE – re), jehož vývoj ukazuje graf 2.3, vykazuje s výjimkou roku 2012 záporné hodnoty. Záporná hodnota Spread znamená, že na úrovni odvětví nebyla tvořena hodnota pro majitele. Kladná hodnota Spread vytvořená v roce 2012 je v kontextu s vysokou hodnotou rentability vlastního kapitálu (ROE) ve výši 13,59 %. Hodnoty re (alternativního nákladu na kapitál) a rf (bezrizikové sazby) v hodnocených letech zaznamenaly mírný pokles. Graf 2.4 ilustruje produkční sílu (EBIT/Aktiva) oddílu, která patří k hlavním indikátorům jeho ekonomické bonity. Tento indikátor měl v hodnocených letech sestupnou tendenci.

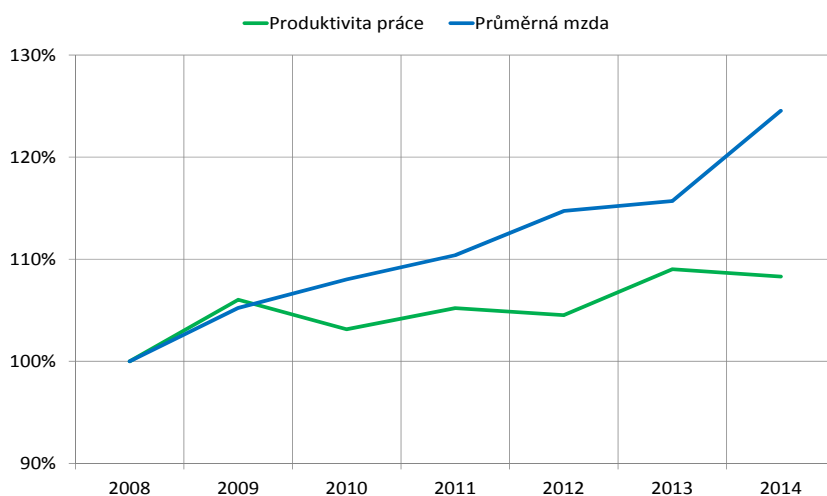
Tabulky 2.1.1–2.1.3 ukazují vývoj v oblasti tvorby zisku, doplňujících a dopočtených dat a dalších ukazatelů. Z uvedených tabulek je zřejmý pokles přidané hodnoty, hrubého operačního přebytku či hospodářského výsledku za hodnocené období. Tento vývoj je v kontextu s indikátory trhu. Příznivější vývoj se jeví u některých indikátorů, jako je např. obrát v roce 2014 (odhad). Růst po celé období je patrný u průměrné mzdy.

Graf 2.1 CZ-NACE 11 (rok 2008 = 100 %)

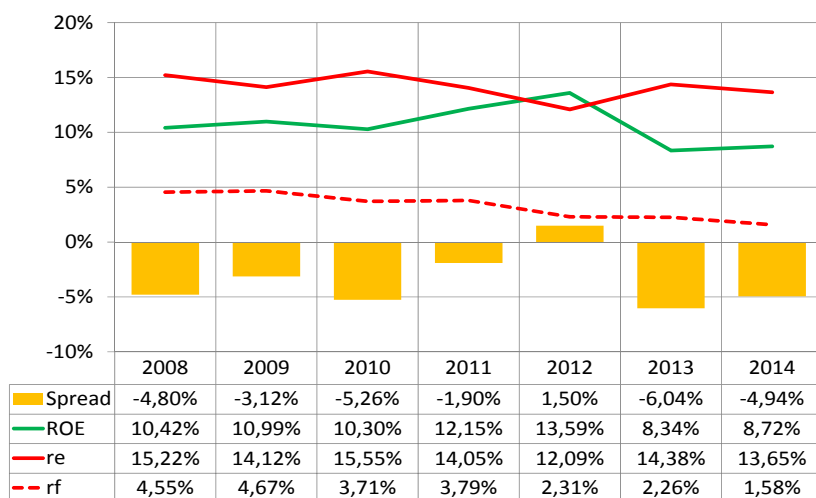

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.2 CZ-NACE 11 (rok 2008 = 100 %)

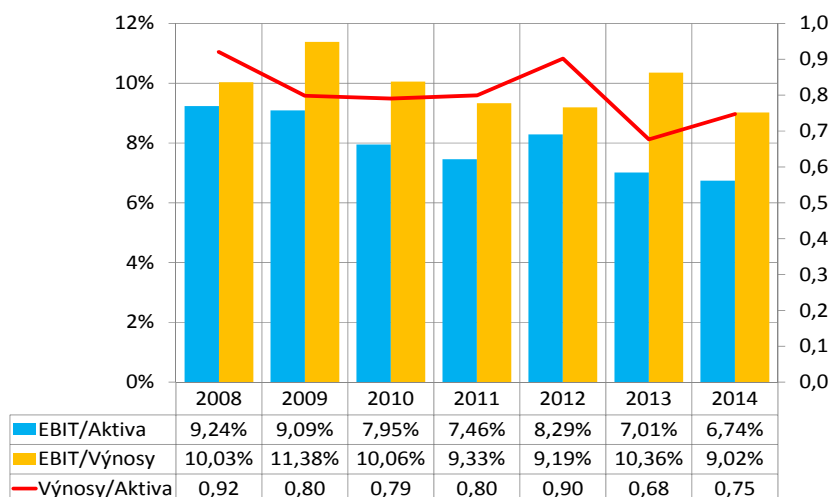

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.3 CZ-NACE 11 Spread (ROE- r_e)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Graf 2.4 CZ-NACE 11 Produkční síla (EBIT/Aktiva)

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.1 Výkaz zisku a ztráty (tis. Kč)

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	7 183 830	6 309 967	6 054 850	5 839 209	5 992 047	6 037 492	6 308 344
Náklady vynaložené na prodané zboží	4 809 336	4 190 390	4 003 797	3 764 361	3 737 422	3 978 032	4 380 348
Obchodní marže	2 374 495	2 119 577	2 051 053	2 074 848	2 254 624	2 059 460	1 927 996
Výkony	66 719 168	63 393 946	58 868 329	58 571 278	59 309 504	59 725 783	60 851 522
Tržby za prodej vlastních výrobků	61 194 310	59 216 588	54 651 031	53 787 351	54 639 468	55 057 680	55 986 986
Tržby za prodej služeb	2 309 053	1 665 111	1 793 365	1 829 557	1 734 592	1 746 838	2 071 509
Změna stavu zásob + aktivace	3 215 804	2 512 248	2 423 933	2 954 370	2 935 444	2 921 265	2 793 028
Výkonová spotřeba	47 865 749	44 364 828	41 242 947	41 781 340	43 237 526	43 064 001	44 486 829
Přidaná hodnota	21 227 913	21 148 696	19 676 434	18 864 786	18 326 602	18 721 242	18 292 689
Osobní náklady	7 284 238	7 288 182	7 176 305	6 867 471	6 795 257	6 714 446	6 980 342
Mzdy	5 290 092	5 230 450	5 135 446	4 932 506	5 013 259	4 951 329	5 242 393

Výkaz zisku a ztráty	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Náklady na soc. a zdrav. zabezpečení	1 865 369	1 896 151	1 888 896	1 750 661	1 654 040	1 634 100	1 204 351
OON	128 777	161 581	151 963	184 305	127 958	129 017	533 598
Hrubý operační přebytek	13 943 675	13 860 514	12 500 129	11 997 314	11 531 346	12 006 796	11 312 346
Odpisy	4 919 547	4 735 063	5 361 511	5 217 108	4 897 294	4 692 299	4 321 523
Jine výnosy	5 805 819	5 369 547	3 980 902	3 076 476	2 770 705	3 667 386	3 667 386
Jiné náklady	6 833 696	5 948 618	4 190 518	3 558 839	3 148 877	3 790 430	4 270 568
EBIT	7 996 250	8 546 381	6 929 002	6 297 844	6 255 879	7 191 452	6 387 642
Nákladové úroky	831 313	650 854	1 410 559	1 357 922	1 336 821	2 134 550	1 623 221
HV před zdaněním	7 164 937	7 895 526	5 518 443	4 939 922	4 919 058	5 056 903	4 764 421
Daň	1 812 324	1 756 980	1 286 945	313 030	1 204 587	1 323 999	1 247 421
HV za účetní období	5 352 614	6 138 546	4 231 498	4 626 892	3 714 471	3 732 904	3 517 000

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.2 Doplňující a dopočtená data (tis. Kč, osoby)

Doplňující a dopočtená data	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výnosy celkem	79 708 817	75 073 460	68 904 080	67 486 963	68 072 255	69 430 661	70 827 252
Tržby	63 503 363	60 881 698	56 444 395	55 616 908	56 374 060	56 804 518	58 058 494
Průměrný evid. počet zaměstnanců	16 432	15 442	14 768	13 881	13 574	13 294	13 076
Pracující majitelé	710	683	770	789	782	812	799
Počet jednotek	1 034	1 115	1 232	1 277	1 222	1 266	1 267
Investice	6 051 341	4 894 694	4 092 308	4 475 684	4 755 504	4 289 657	4 470 671
Náklady celkem	72 543 879	67 177 934	63 385 637	62 547 041	63 153 197	64 373 758	66 062 830
Obrat (Tržby za zboží+Výkony)	73 902 998	69 703 914	64 923 179	64 410 487	65 301 550	65 763 275	67 159 865
Úročené zdroje	61 012 922	65 396 101	55 423 572	51 178 275	34 700 801	51 623 854	45 778 602

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

Tabulka 2.3 Ukazatelé

Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EVA	-2 463 591	-1 744 750	-2 160 825	-723 659	409 967	-2 701 071	-1 991 200
Spread	-4,80%	-3,12%	-5,26%	-1,90%	1,50%	-6,04%	-4,94%
ROE	10,42%	10,99%	10,30%	12,15%	13,59%	8,34%	8,72%
Alternativní náklad na VK (re)	15,22%	14,12%	15,55%	14,05%	12,09%	14,38%	13,65%
EBIT/Aktiva	9,24%	9,09%	7,95%	7,46%	8,29%	7,01%	6,74%
Výnosy/Aktiva	0,92	0,80	0,79	0,80	0,90	0,68	0,75
EBIT/Výnosy	10,03%	11,38%	10,06%	9,33%	9,19%	10,36%	9,02%
VK/Aktiva	59,31%	59,40%	47,16%	45,12%	36,21%	43,61%	42,58%
UZ/Aktiva	70,47%	69,56%	63,59%	60,64%	45,98%	50,32%	48,32%

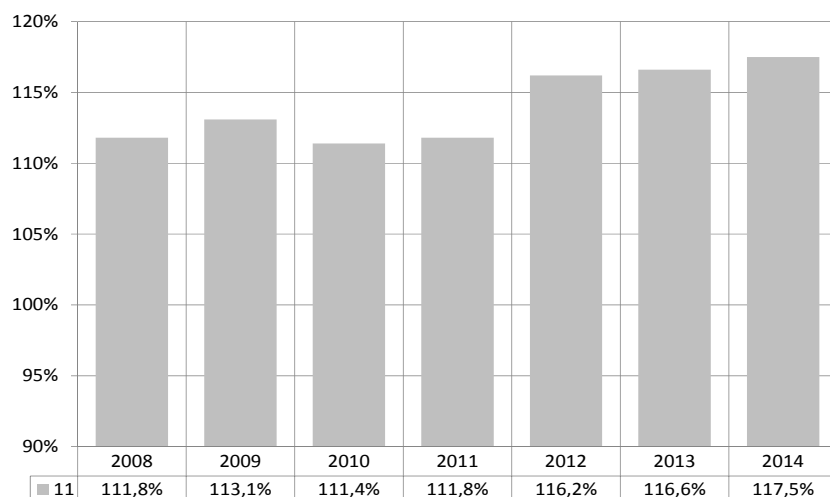
Ukazatelé	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
L3	1,10	1,16	0,87	0,83	0,86	1,02	1,34
L2	0,78	0,87	0,62	0,58	0,59	0,69	0,88
L1	0,20	0,29	0,19	0,16	0,17	0,21	0,28
HOP/Výnosy	17,49%	18,46%	18,14%	17,78%	16,94%	17,29%	15,97%
PH/Výnosy	26,63%	28,17%	28,56%	27,95%	26,92%	26,96%	25,83%
ON/Výnosy	9,14%	9,71%	10,41%	10,18%	9,98%	9,67%	9,86%
Přidaná hodnota na zaměstnance	1 291 829	1 369 590	1 332 377	1 359 075	1 350 108	1 408 271	1 398 973
Průměrná mzda	26 827	28 227	28 979	29 613	30 777	31 038	33 410

Pramen: data ČSÚ, rok 2014 výpočty MPO

3. Cenový vývoj

Ceny průmyslových výrobců nápojů od roku 2005 (= 100 %) do roku 2014 vzrostly o 17,5 % (graf 3.1). Nutno však vzít v úvahu, že jde o řadu devíti let. Výraznější růst nastal především v posledních třech letech 2012 – 2014. Meziročně však nejde o velké změny. Na zvýšení cen v roce 2013 se výrazněji podílelo víno, v posledním roce, kdy meziroční změna byla znatelnější.

Graf 3.1 Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2008 až 2014 podle CZ-CPA (rok 2005 = 100 %)

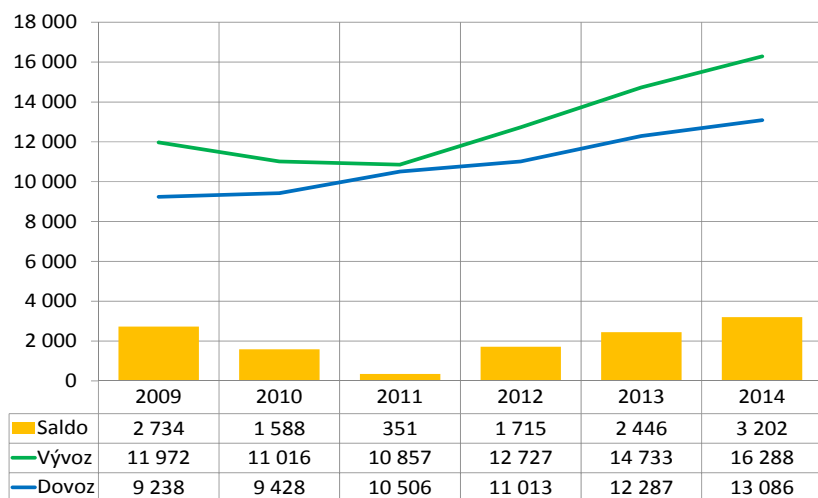

Pramen: data ČSÚ

4. Zahraniční obchod

Zahraniční obchod s výrobky CZ-CPA 11 vykazuje, na rozdíl např. od CZ-CPA 10, trvale kladné obchodní saldo ve sledovaných letech 2009 – 2014, jak je zřejmé z grafu 4.1. Nejméně příznivá se jevila situace v roce 2011, kdy kladný přebytek činil jen 351 mil. Kč, při nejnižším objemu vývozu v daném roce.

Od roku 2012 zaznamenalo kladné obchodní saldo výrazný růst, při zvyšování vývozu. Z jednotlivých komodit má výrazné zastoupení pivo. Dovoz narůstal po celé sledované období a významné zastoupení v něm má víno.

Graf 4.1 Zahraniční obchod s výrobky CZ-CPA 11 (v mil. Kč)

Pramen: data ČSÚ

5. Shrnutí a perspektivy oddílu

V ČR je významná výroba piva, jehož se ročně vyrobí obvykle více jak 19 mil. hl. I když spotřeba na hlavu vykazuje klesající trend, dosahuje v posledním období 144 l/obyv./rok, což ČR řadí na první místo na světě – před Německo (107 l) a Rakousko (106 l). Ještě v roce 2000 spotřeba piva/obyv./rok činila 159 l. Ochranná známka EU Chráněné zeměpisné označení (CHZO) „České pivo“ byla zapsána v roce 2008. Spotřebitelé mimo jiné garantuje kvalitu, chrání před nekalou konkurencí a je zárukou stabilní poptávky pro dodavatele surovin. Je používána pro více jak 70 značek piva. Přetrvává trend ve změně obalů. Při poklesu konzumace sudového piva a piva v lahvích, roste spotřeba piva v PET lahvích a v plechovkách. Roste výstav ležáků a ústup se projevuje u výčepního piva, i když stále zaujímají největší podíl z produkce. Výrazně roste prodej lacinějšího piva v obchodech, zejména toho v PET lahvích. Dovoz piva do ČR není příliš významný, zatímco export ve výši 3,65 mil. hl se týká širokého počtu pivovarů a především Plzeňského prazdroje a Budvaru.

Výroba sladu dosahuje více jak 500 tis. tun ročně. Pivovarské sladovny se podílejí zhruba jednou pětinou. Nejvíce jde o tzv. český slad (97 %). Zbývající podíl připadá na slad mnichovský, karamelový, diastatický, barevný a pšeničný. ČR náleží k největším exportérům sladu v EU. K hlavním odběratelům sladu z ČR patří Polsko, Německo a také Maďarsko. Dochází však k úbytku osevních ploch pro pěstování sladovnického ječmene, a to pravděpodobně v kontextu s širším pěstováním bioenergetických plodin, především kukuřice. Zachování potřebné produkce sladovnického ječmene je spojeno s CHZO České pivo, které vyžaduje vhodné odrůdy.

Výroba vína kolísá podle sklizně moštových hroznů a v posledním hodnoceném roce 2014 to bylo v ČR 64 tis. tun. Ze sklizených moštových hroznů se vyrobilo cca 500 tis. hl. vína. Je to přibližně jedna čtvrtina domácí spotřeby. Ta dosáhla zhruba 19,5 l/obyv./rok. Modré moštové hrozny se na celkové sklizni podílejí zhruba jednou třetinou. Vinařská oblast Čechy se na celkové výměře vinic, která činí necelých 20 tis. ha, podílí pouze 4 %. Chybějící domácí produkce je nahrazována vysokými dovozy. Ten v roce 2014 činil 4,6 mld. Kč. Z toho zhruba 60 % činil dovoz bílého vína. Import vína se realizuje především ze Slovenska, následuje Maďarsko a Itálie. Z vyvezeného bílého vína tvořilo v roce 2014 víno sudové 53 %, za to u červeného vína 60 % představovalo víno lahvové. Záporná bilance s vínem se s ohledem na kapacitu vinic ani v budoucnu příliš nezmění. Dále však poroste kvalita domácího vína.

U destilátů a lihovin postupně vzrostla poptávka spotřebitelů, která byla utlumena předchozí situací spojenou s metanolovou aférou (z konce roku 2012) a obnovená důvěra při prodeji se projevila i zlepšením ekonomiky této výroby včetně účetní přidané hodnoty; tato výroba je reprezentována, jak společnostmi s mezinárodně známými obchodními značkami, tak drobnými provozy, které zpracovávají především různé druhy místního ovoce.

Výroba nealkoholických nápojů a minerálních vod zahrnuje různé druhy těchto nápojů a balených vod. Objemově nejvýznamnější jsou sycené nápoje – jejich spotřeba, stejně jako nealko nápojů celkem, však postupně klesá (tabulka 5.1). Růst spotřeby zaznamenaly energetické nápoje a ledové kávy. V tabulce 5.2 je uvedena celková spotřeba nealkoholických nápojů a v tabulce 5.3 pak roční spotřeba na osobu, která v roce 2014 činila 215 l.

Výrobci nápojů realizují inovace – především jde o rozšiřování příchutí, typů obalů aj. Mezi výrobci nealkoholických nápojů převládá názor, že v kontextu s ekonomickým vývojem – hospodářským růstem a s využitím zmíněných inovací, za příznivého počasí (s delším počtem teplých dnů) a snahou dodržovat pitný režim – kvalitními a bezpečnými nápoji, se podaří zastavit negativní trend spotřeby těchto nápojů uplynulých let. Výrobci nealkoholických nápojů jsou jak zahraniční, tak domácí vlastníci. Výroba minerálních vod je v ČR často spojena s lázeňskými městy.

Tabulka 5.1 Struktura spotřeby nealkoholických nápojů v ČR v mil. litrů

Název	spotřeba 2009	spotřeba 2010	spotřeba 2011	spotřeba 2012	spotřeba 2013	spotřeba 2014	spotřeba 2015 F
nealko. nápoje celkem	2515,7	2441,4	2378,3	2251,4	2183,0	2151,0	2140,4
sycené nápoje	1180,8	1145,5	1133,2	1065,2	1028,4	999,9	989,7
balené vody	673,6	608,8	562,9	509,8	483,5	474,8	468,8
sirupy	251,6	277,4	288,0	307,8	314,9	323,5	330,0
ovocné nápoje	111,6	121,3	129,9	126,0	123,3	117,2	117,0
ledové čaje	90,3	88,8	84,8	76,4	63,1	51,9	47,6
šťávy (džusy)	69,9	70,4	54,1	48,5	51,3	55,3	56,6
voda z barelů a výdejníků	58,7	53,2	49,8	44,0	42,7	42,2	41,8
nektary	37,3	34,4	33,4	33,9	37,4	38,2	38,3
energetické nápoje	18,3	20,6	24,1	26,8	32,4	41,9	44,3
nápoje v prášku	19,4	17,0	14,6	9,5	2,3	1,6	1,6
ledové kávy	2,3	2,2	2,1	2,2	2,2	2,9	3,1
sportovní nápoje	1,9	1,8	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6

Pramen: SVNN, odhad 2015 (červenec)

Tabulka 5.2 Celková spotřeba nealkoholických nápojů v ČR v mil. hl.

Rok	spotřeba v mil. hl.	meziroční rozdíl v mil. hl.
2009	25,16	-1,87
2010	24,41	-0,75
2011	23,78	-0,63
2012	22,51	-1,27
2013	21,83	-0,68
2014	21,51	-0,32

Pramen: SVNN

Tabulka 5.3 Spotřeba nealkoholických nápojů v ČR v litrech na osobu ročně

Rok	spotřeba v litrech na osobu	meziroční rozdíl v litrech na osobu
2008	258	-6
2009	252	-6
2010	244	-8
2011	238	-6
2012	225	-13
2013	218	-7
2014	215	-3

Pramen: SVNN

Vývoj ekonomického ukazatele charakterizujícího efektivnost oddílu CZ-NACE 11, tj. ekonomického zisku (EVA) vykázal v hodnocených letech zápornou hodnotu, což znamená z hlediska majitele, že potravinářské podniky přinášely ztrátu, a to s výjimkou roku 2012, kdy byla vykázána kladná hodnota. Významným indikátorem ovlivňujícím hodnotu EVA je úroveň rentability vlastního kapitálu (ROE), která v uvedeném roce dosáhla nejvyšší hodnoty 13,59 % a v dalších letech však klesala, v roce 2014 to bylo 8,72 %. Ve zpracovatelském průmyslu celkem dosáhla v roce 2014 téměř 16 %. Ukazatel ROE je především ovlivňován ukazatelem produkční síly (=EBIT/Aktiva), kde EBIT je zisk před zaplacením úroků a daní. Produkční síla ve zpracovatelském průmyslu dosáhla v roce 2014 hodnoty 9,66 %, zatímco ve sledovaném oddíle CZ-NACE 10 pouze hodnoty 6,74 %. Vliv na hodnotu indikátoru EVA má také dosažená úroveň rizika, vyjádřená alternativním nákladem na vlastní kapitál (re). Úroveň rizika v hodnoceném období 2008 – 2014 postupně klesala ve zpracovatelském průmyslu, kde v roce 2014 činila jen 11,11 %, zatímco v oddíle CZ-NACE 11 klesla jen na hodnotu 13,65 %.

Objem obrátu (tržby za zboží + výkony) v roce 2014 překročil 67 mld. Kč. V posledně zmíněném roce bylo investováno více jak 4 mld. Kč, nejvíce za celé hodnocené období od roku 2008 bylo investováno v posledně zmíněném roce, a to více jak 6 mld. Kč. Přidaná hodnota na zaměstnance v roce 2014 dosáhla u výroby nápojů výše 1 399 tis. Kč, ve zpracovatelském průmyslu 854 tis. Kč. Průměrná mzda u výroby nápojů činila 33 410 Kč, zatímco ve zpracovatelském průmyslu 25 203 Kč.

Perspektiva výroby nápojů je spojena jak s růstem domácí spotřeby, tak s exportem, zvláště u piva a sladu. K tomu je potřeba vytvářet podmínky v zemědělství, udržovat plochy sladovnických ječmenů a chmelnic. Také je potřeba věnovat pozornost ochranným známkám a obchodním značkám.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 110 00 Praha 1

www.eagri.cz
info@mze.cz

Praha 2015